ÇETİN ALTAN

ONLAR UYANIRKEN

TÜRK SOSYALİSTLERİNİN EL KİTABI

bilgi yayınevi

BİLGİ YAYINLARI
BİLGİ DİSİZİ : 14

1. Basım 1 Temmuz 1967
2. Basım 6 Temmuz 1967
3. Basım 7 Ağustos 1967

4. Basım
Eylül 1974

BİLGİ YAYINEVİ
Tunalı Hilmi Cad. 94
Tel: 178930 - 178619
Kavaklıdere - Ankara

Babıali Cad. 19/2
Tel: 22 62 01
Beyoğlu - İstanbul

ÇETİN ALTAN

Onlar Uyanırken

Türk
Sosyalistlerinin
El Kitabı

BİLGİ YAYINEVİ

kapak düzeni : fahri karagözoğlu

BİLGİ BASIMEVİ - ANKARA

Bu küçük kitabı işçisi, köylüsü, zanaatçısı, küçük esnafı, arkasız memuru ile sömürülen, ezilen, horlanan Türk emekçi sınıfına armağan ediyorum.

Çetin Altan

İÇİNDEKİLER

Yedi Yıl Sonra 9
Önsöz 11
Giriş 13
Sınıf Ayrımı ve Kapitalizm 14
Kapitalizmin Yalanları 17
Kapitalizmin Tutuculuğu 22
Kapitalizmin Ayakta Durma Çabaları 25
Değişen Mutluluk Anlayışı 28
Türkiye'nin Durumu 30
Türkiye'deki Devletçiliğin İç Yüzü 33
İlericilik-Gericilik Tartışmasındaki Oyun 36
Şartlandırma 40
Komprodorlar Neden Çıkmaz Bir Yoldadır 46
Türk Sosyalizminin Yeri, Metodu Ve Amaçları 52
Neden İlle Emekçi Halkın Ağırlığı 55
Aydın-Kapitalist Çatışması da Sosyalizm Değildir ... 56
Antiemperyalist Cephe 59
Bir Tek Sosyalizm Vardır 61
Felsefe Açısından Sosyalizm 63
Son Söz 65
Mektuplar 67

YEDİ YIL SONRA

«Onlar Uyanırken» ilk kez 1967'de yayınlandı, yani tam yedi yıl önce. Birinci baskı on üç bin küsurdu. On üç bin kitap, satıcılara dağıtılıncıya kadar bir günde bitivordi İstanbul'da. Bu nedenle birinci baskının taşra dağıtımı yapılamadı.

Sanıyorum «24 saatte 13.000» skoruyla en hızlı satmış kitap rekoru hâlâ «Onlar Uyanırken»dedir.

Hemen ikinci baskı yapıldı. O da iki haftada bitti.

Sonra üçüncü baskı yapıldı.

Üçüncü baskının kaç bino ulaştığını doğru dürist bir türlü öğrenemedim.

Türkiye'de yazarlar genellikle kitaplarının kaç basıp kaç sattığını kolay kolay öğrenemiyorlar. Kimse de gerektiği kadar durmuyor bu konunun üstünde.

Daha sağlam olur inancasıyla öteki kitaplarım gibi «Onlar Uyanırken»in de yeni baskısını Bilgi Yayınevine bıraktım.

Ve böylece nihayet dördüncü baskıya erişmiş olduk.

«Onlar Uyanırken» daha çok emekçi yığınlarının sevip benimsediği bir kitap oldu. Zaten kitabın yarısını da kendileri yazmışlardı. Edindiğim izlenimlere göre, entellektüel sol -herhalde fazla basit bulduğu için olacak- pek üstünde durmadı bu yapıtın.

Ancak sanırsam yedi yıl sonra «Onlar Uyanırken»i okurken, bu dönem süresince entellektüel solun uğradığı zorluk-

larla düştüğü açmazların nedenleri, daha keskin çizgilerle çakacaktır ortaya.

Çünkü yedi yıl önce bu kitabın mütavazı sayfalarında belirtmiye uğraştığımız gibi «Aydın-Kapitalist çatışması da sosyalizm değildir.»

Evet; bir, emekçi yığınları büyük ilgi duydular «Onlar Uyanırken»e, bir de, 1971 mayısında ben tutukluyken, sabaha karşı evi basıp, arama tarama yapanlar.

Öğrendiğime göre boyuna soruyorlarmış:

— Bakın doğru söyleyin «Onlar Uyanırken»den bir tane bile varsa sonra çok kötü olursunuz.

Kendi yazdığım bir kitabın, kendi evimde bile bulunmasını neden bu kadar sakıncalı görmüşler, pek anlıyamadım doğrusu. Kaldı ki «Onlar Uyanırken» hiç bir zaman da yasaklanmış bir kitap olmadı.

Bu öfkenin bir tek gerekçesi var, kitabın emekçi yığınları tarafından benimsenmiş olması. Oysa sevinmeleri gerekirdi, onlar da uyanıyor, diye... Madem ki hepimiz, her şeyimizi Onlar'a borçluyuz.

Çetin Altan

ÖNSÖZ

Bu küçük kitabın en büyük özelliği yıllar boyu uyutulmuş olan Türk emekçi sınıfındaki büyük uyanmadan örnekler taşıması.

Kitapta işçisi, köylüsü ile emekçi ilk Türk sosyalistlerinin bana gönderdikleri mektuplardan küçük bir tutam bulacaksınız.

İmkân bulsam onların hepsini cilt cilt yayınlamak isterdim. Yine de bir gün hepsinin yayınlanacağına inanıyorum. Türk sosyalist tarihinde çok büyük önemi olan ilginç belgelerdir bunlar.

Sosyalizmi sadece okumuşların anlıyabileceği bir aydınlar fantazisiyle bir kültür gösterisi olmaktan kurtarmak ve bunun emekçi sınıfı bilinçlendikçe toplum içinde kendiliğinden alacağı tabiî biçimin bir sistematiği olduğunu ortaya koymak kolay değildi Türkiye'de...

Yıllar boyu sürmüş şartlandırmalara, saplantılara, tutkulara ve bireyci propagandalara rağmen, Türkiye'nin faktörlerini gayet iyi değerlendirmek suretiyle geri ülkelerde ilk defa uygulamıya çalışığımız bir metod ürünlerini yavaş yavaş vermiye başlamıştır...

Bugün kırk küsur bin köyün her birinde en az üç beş sosyalist emekçi vardır. Bunlar Türk sosyalizminin ilk öncüleridir. Tohum gayet iyi ve gayet derinliğine ekilmiştir. Yarınki hasat bütün dünyayı şaşırtacak bir güçte ve güzellikte

olacaktır. Kitaptaki mektuplarda bunun fısıltı halinde müjdelerini bulacaksınız.

Benim yazdığım kısım ise her türlü iddiadan uzak basit bir açıklama niteliğindedir. Bu kısa açıklama sosyalizmi ilk bakışta anlamak isteyenlerin düştükleri bazı zorlukları belki biraz kolaylaştırır ve sosyalizm konusunda derinleşmek isterken binbir kitap yığını arasında bunalanlara, bilgilerini tasnif etmekte belki biraz yardımcı olur.

Bunun dışında sosyalizmin temel kitaplarında bulunmıyan Türkiye'ye özgü bazı meselelerin çözümüne doğru da kendimce azıcık uzanmıya çalıştım. Türkiye'deki İlerici-Gerici çatışmasında halkın neden gerici olarak gösterildiği konusunda yapmıya uğraştığım inceleme bunlar arasındadır.

Henüz pek cılız olan Türk sosyalist kitaplığı zenginleştikçe bu küçük kitaba o raflarda yer bile bulunmıyacaktır. Bunu sevinerek biliyorum. Ama yine biliyorum ki bu kitaptaki emekçi mektuplarının da Türk sosyalist tarihinde gelecek kuşakların ilgi duyacağı bir köşesi olacaktır.

Bu mektupları almak şerefi tesadüfen bana düşmüştür. Bundan duyduğum mutluluk hayatımın mutluluğudur. Çünkü bu kadarını görmek dahi her sosyaliste nasip olmadı yeryüzünde...

GİRİŞ

Uzun yıllar Türkiye, sosyalist fikirlere, sınıf ayrımlarına, sermaye tenkidine, iktisadî araştırmalara, burjuvazi ile proletaryanın incelenmesine kapalı tutuldu.

Ülkenin haracını yiyen örgütlenmiş bir avuç azınlık, meselelerin gerçek yüzünü bilen ve halkı uyarmak isteyen namuslu aydınları, yazarları, düşünürleri, sanatçıları en ağır baskılarla ezdi, mahkemelerde, cezaevlerinde süründürdü, öldürdü, aç bıraktı.

Örgütlü küçük azınlığın demir pençesi öylesine kapanmıştı ki Türkiye'nin üstüne, «Solcu» sıfatı, yapıştığı kişinin hayatını çökerten lânetli bir damga haline gelmişti.

Adı solcuya çıkmış biri kazara bir yerde iş bulsa, hemen ardından bir sivil polis gelir ve:

— Derhal işine son verin, o solcudur, derdi.

Solculuk herkesin yüreğini titreten, dudağını uçuklatan, karanın karası bir temizlenmez lekeydi...

Lise mezunu bir genç, polis dosyalarında solcu olarak fişlenmişse, askere gittiği zaman subay çıkamazdı.

Solcuya pasaport verilmezdi.

En küçük bir kuşku karşısında solcu tanınanların evleri gece yarıları basılır, kitapları alınır, kendileri aylarca hatta yıllarca mahkemeye bile verilmeden tutuklu kalırlardı.

Kimse, hatta forslu akrabaları bile, bunların hakkını soramaz, arıyamaz, savunamazdı.

— Filancayı neden tutukladılar?

— Solcuymuş.

Bu cevap karşısında bütün akan sular dururdu.

Faşizmin vampir kanatları böylesine gerilmişti Türkiye'nin üstüne.

Köylünün fakirliğinden, sendikacılıktan, grevden, millî gelir bölüşümünden, sınıf ayrıcalıklarından sözetmiye kalkanın ağzını kuruturlardı.

Her türlü sosyalist yayının yasaklı olduğu eşine az rastlanan ülkelerden biriydi Türkiye.

Bütün bu baskılar, bütün bu gaddarlıklar, bütün bu işkenceler, bir avuç örgütlü azınlığın sömürüsü uğruna, Türkiye'yi yeryüzünün geri ve perişan bir bölgesi olarak yüz kızartıcı bir durumda bırakmaktan başka bir işe yaramadı.

Bugün 32 milyonun 20 milyonu okuma - yazma bilmez Türkiye'de. Bugün nüfusun yüzde 80'i kerpiç barakalarda ve mağaralarda yaşar Türkiye'de. Bugün gizli açık on milyona yakın işsiz vardır Türkiye'de...

Ve bunun gerçek suçlusu Türkiye'yi bunaltıcı bir cendere içinde çağdaş fikirlere kapalı tutmuş, ufacık bir pencere aralamak isteyen aydınları kahretmiş ve millî geliri harvurup harman savurmuş olan örgütlü bir avuç azınlıktır.

Bu azınlığın yalanlarını, safsatalarını, düzenbazlıklarını ve Türk sosyalistlerine karşı takındığı iğrenç tavırları kısa kısa açıklamıya çalışacağız bu kitapta.

SINIF AYIRIMI VE KAPİTALİZM

Sınıf meselesini berrak bir şekilde kavramadan sosyalizmin niteliklerini ve amaçlarını anlamıya imkân yoktur.

Kapitalist düzendeki toplumlarda daima belli başlı iki sınıf vardır. Bunlardan biri üretim araçlarını veya üretim araçlarının kontrolünü elinde tutan egemen burjuva sınıfıdır. Devletin yönetimi, sermaye hareketleri, banka kredileri, ithalât ve ihracat, sigortacılık, millî gelirin bölüşümü bu sınıfın ağırlığı altında ve bu sınıfın çıkarlarına dönük olarak yürütülür.

Ötekiler ise millî geliri yaratan tüm emekçilerdir. Sosyalist sözlükte proletarya yahut proleter sınıfı diyoruz buna...

Proletaryanın yaratıcı gücünü daha somut biçimde göstermek için şöyle bir tablo çizelim:

Irgatlar, yarıcılar, rençperler, tüm toprak işçileri bir an çalışmaktan vazgeçseler... Kimse pamuk tarlalarını çapalamasa; kimse toplamasa tütünü; kimse buğdayı, arpayı, çavdarı ekmese; kimse üretmese pancarı, ayçiçeğini; sütler sağılmasa, incirler, üzümler, zeytinler dallarda kalsa...

İnşaat işçileri kumla çakıl çekip harç karmasalar, duvarcılar bıraksalar ellerinden malayı, marangozlar kenara koysa rendeyi, demirciler almasa eline çekici...

Torna makineleri dursa...

Sönse bütün fabrika kazanları...

Kimse inmese madenlere...

Ateşçi kömür atmasa lokomotife... Gemi adamları yürütmeseler gemileri... Teknisyenler çıkıverseler santrallerden dışarı... Pilotlar uçurmasalar uçağı, şoförler binmeseler arabalara...

Bütün çalışanlar bir anda vazgeçseler çalışmaktan...

Tepeden bakışlı, bilgiç edalı, yumuşak elli burjuvalar ne yaparlar acaba?

Bir ülkedeki bütün üretim emekçilerin eseridir. Asıl yaratıcı motor onların yüreklerinde onların kollarındadır.

Ancak işçiler bu güçlerine yabancılaşmışlardır. Aralarındaki iş bölümü ve her birinin yaşadığı ezik hayat, onları kendi hünerlerinin, kendi gerçek güçlerinin bilincine varmaktan uzak tutar... Koskoca binaları yükseltirler de, bunları kendilerinin yapmış olduğunu farketmezler bile... Onlara göre binayı yapan parayı verendir. Kendileri ise kireç söndüren, harç sulayan, tuğla ören fakir ve önemsiz işçilerdir. Fakir oldukları için yaptıkları binalarda oturmıya hakları yoktur. Akıllarından bile geçmez bu binaları yaratan gücün gerçekte kendi güçleri olduğu...

Burjuva sınıfı onların gücünün yarattığı değeri kendine alır ve onlara yarattıkları değerin çok altında bir yövmiye verir.

Bu mekanizma burjuva sınıfının üretim araçlarını veya üretim araçlarının kontrolünü, banka kredilerini, ithalâtı ve ihracatı kendi elinde tutmasıyla işler.

Arada sırada işçilere:

— Çok çalışırsan sen de bir gün patron olursun, diye bir parmak umut balı verilir.

Şu veya bu şekilde sınıf değiştirmiş işçiler örnek gösterilir.

Oysa mesele işçilerin tek tük patron olması, sınıf değiştirmesi değil; emekçi sınıfının yarattığı değerin kendi sınıf çıkarına dönük olarak planlanması ve emeğinin başka bir sınıf tarafından sömürülmemesidir.

Diyelim ki bir şişe fabrikatörü var. On işçi çalıştırıyor fabrikasında. Her işçiye de günde on lira yövmiye veriyor. Bir tek işçi günde yüz bardak yapsa on işçinin emeği bin bardak eder. Fabrikatör yüz lira yövmiye karşılığında bin bardak sahibi oluyor demektir bu... Bardaklar piyasada bir liradan satılıyorsa, günde bin bardak bin lira eder. Bunun yüz lirası patronun işçilerine ödediği emek karşılığıdır. Geriye kalan dokuz yüz liranın yarı-

sı da ham madde, fabrikanın bakımı, amortisman karşılığı olsun... Yine günde patrona dört yüz elli lira kalmaktadır.

Asıl işi yapan emekçi on lira alırken, patron dört yüz elli lira kazanmaktadır.

Patron bu kazancıyla çocuklarını daha iyi okutacak, sağlığına daha iyi bakacak, daha konforlu bir hayat sürecektir. Üstelik bankalar patrona kredi verecek, politikacılar patronla dostluk kuracak, her yerde patron itibar görecektir.

Ayrıca patron işçileri kovma, tehdit etme, horlama ve iş yerine canı istediği zaman gelip gitme haklarına sahiptir.

İşçiler ise ne çocuklarını doğru dürüst okutabilecekler, ne sağlıklarına bakabilecekler, ne rahat bir hayat yaşıyabileceklerdir. Kimse onlara itibar etmiyecektir. Her biri patronun karşısında emir kulu olarak hazır ol duracaktır.

Patron fabrikasını oğluna miras bıraktığı zaman da, işçilerin çocukları yine onun oğluna çalışacaklardır...

İşçilerden birinin bu durumdan kendisini kurtarması meselâ piyango sayesinde zengin olması düzeni değiştirmez. Bir tarafta kapitalistlerin, bir tarafta da onların sömürdükleri emekçilerin serüvenleri devam eder...

Ve egemen burjuva sınıfı, proleter sınıfının tepesinde, onu eze, kandıra, ışıksız ve tutamaksız bırakarak saltanatını sürdürür. Bu saltanatın dayandığı sistem kapitalizmdir. Egemen burjuva sınıfının kapitalizme karşı her türlü tenkidi ve hareketi kayıtsız şartsız önlemesi burjuva sınıfının kesinkes diktatörlüğü, yani faşizmdir.

KAPİTALİZMİN YALANLARI

Yukarda en basit şekliyle krokisini çizmiye çalıştığı-

mız düzeni devam ettirmek isteyen yeryüzü burjuvaları kapitalizmi korumak için akla hayale gelmedik yalanlar, kurnazlıklar bulmuşlar, sıkıştıkları yerlerde oluk oluk kan dökmüşlerdir.

Yalanların en başında kapitalizmin özgürlük düzeni olduğu iddiası gelir.

Oysa kapitalizmin özgürlüğü yalnız burjuvalar içindir. Tıpkı aristokraside de özgürlüğün sadece soylular için olması gibi...

İnsanlık tarihinde en korkunç yalanlar özgürlük konusunda söylenmiştir. Ve özgürlüğü sahte sözlerden, uydurma formüllerden ayıklıyarak esaslı şekilde araştırmaya çalışan eserler her devirde egemen sınıflar tarafından yasaklanmak istenmiştir.

Meselâ bir padişah düşünün... Padişah için özgürlük, dilediği an dilediği kişiyi yok etme, haremine istediği kadar kadın alma, canının çektiği kadar para harcama özgürlüğüdür... Buna karşı çıktığınız an, padişah sizi bir özgürlük düşmanı olarak görecektir.

Burjuvalar da bugün onların sömürüsüne karşı çıkanları ve emekçilerin haklarını arıyanları bir özgürlük düşmanı olarak görmektedirler.

Ve emekçi kütlelerine daima şu propagandayı yapmaktadırlar:

— Siz de bir gün patron olur başkalarını çalıştırma özgürlüğüne kavuşabilirsiniz. Siz patron olamazsanız, belki çocuklarınız olur. Beş parmak bir olmadığı için herkesin zengin olmasına imkân yoktur. Ama hepiniz için tek tek zengin olma ihtimali vardır. Hem bu dünyada dilediğiniz gibi yaşıyamazsanız da gam yemeyin. Düşünün ki bir de öteki dünya var. Daha olmazsa öldükten sonra yaşarsınız.

Emekçiler bu konularda eğitilmemiş oldukları için, burjuva sınıfını asıl kendilerinin zengin etmekte olduk-

larını göremezler ve bir gün kendilerinin de zengin olacakları, yahut öldükten sonra iyi yaşıyacakları umuduyla kula kul olmıya devam ederler...

Oysa dava bir gün başkasının da kendisine kul olacağı avuntusuyla yaşamak değil, kula kul olmıya son vermektir. Asıl özgürlük kul sahipliğine erişmek imkânı değil, kula kul olmayı ortadan kaldırmaktır...

Burjuvalar için şayet özgürlük sömürmekse, emekçiler için de sömürülmemektir. Yoksa:

— Bir gün ben de sömürücüler arasına katılır özgür olurum, düşüncesinin insanlığın aradığı özgürlük ile ilgisi yoktur.

Beş parmağın bir olmadığı, güçlü olanın ve çalışanın mutlaka başa geçeceği iddialarına gelince...

Ortada bir defa beş parmak yoktur. Sadece iki parmak vardır. Bu parmaklardan biri burjuva sınıfı, öteki de proletarya yani emekçi sınıfıdır. Bütün değerleri emekçi sınıfı yarattığı halde, neden burjuva sınıfı uzun parmak olmaktadır? Asıl cevap verilecek soru budur.

Ama burjuvalar sınıf ayrımını gözlerden sakladıkları için emekçileri sınıf olarak değil, kişi olarak tek tek düşünmiye itmişlerdir.

— Ne yapalım sen fakirsin, o zengin... Beş parmak bir olmaz. Çalışırsan Tanrı sana da verir, çeşidinden devamlı bir telkin ve şartlanma altında tutmuşlardır onları...

Bu yüzden uyanmamış emekçiler kendilerini bir türlü sınıf olarak görememişlerdir.

Kapitalist düzenlerde güçlü ve çalışkan olanın mutlaka başa geçeceği sözü de emekçileri kandırmak için icat edilmiş kuyruklu bir palavradır...

Kapitalist düzenlerde bir defa imkân eşitliği yoktur. Zenginin çocuğu okur. Fakirin çocuğu okuyamaz. Ayrıca zenginin çocuğu doğduğu gün zengindir, fakirin ço-

cuğu ise doğduğu gün fakir... Her iki çocuğun kişisel yetenekleri aynı olsa, imkân eşitliği yoktur aralarında ve avantaj zengin çocuğundadır. Kaldı ki fakir çocuğu daha yetenekli olsa bile zengin çocuğunu kolay kolay geçemez.

Kapitalizm daha böyle binbir yalan ve dolanla kişileri kendi küçük dünyalarının hücreleri içinde oyalamıya, avutmıya, mevcut düzenin arkasını göremiyecek şekilde onların kafasını dondurup şartlandırmıya uğraşır durur.

Bu arada tezgâhlanan yalanlardan biri de patronların risk aldıkları ve kapitalizmin pek dinamik bir çalışma ortamı yarattığı safsatasıdır.

Patronlar kâr etmedikleri zaman da işçilerin yövmiyelerini ödemeye devam ederlermiş. Her zaman sermayelerini batırmak, iflâs etmek tehlikesiyle karşı karşıya gelebilirlermiş.

Bir defa hiç bir patron paçayı kurtaramıyacağını bildiği zaman yövmiye ödemeye devam etmez.

Bu yüzden de patronun kendi akılsızlığı yüzünden uğradığı zorunluğun sıkıntısını yine işçiler çeker. Hiç bir günahları yokken ya yövmiyelerini zamanında alamaz olurlar, ya bir anda işsiz kalırlar...

Patronun riski yanında işçinin riski üç katlıdır...

Her dakika kovulma riski, her an sakat kalma riski ve patronun iflâsı durumunda işini kaybetme riski...

Günün her saatinde emekçinin hayatı üstünde sallanmakta olan bu risklere karşılık, patronların risk diye öne sürdükleri, tenkit hedefi olmaktan kurtulmak için bulunmuş paravanalardır...

Bankalar kolay kolay patronları iflâs ettirmezler. İflâsların çoğu kredi borçlarından sıyrılmak için planlanan hileli iflâslardır...

En iflâs etmiş patronun dahi yine bir apartmanı, yi-

ne bir arabası, yine bir kaç yüz emekçiyi geçindirecek dünyalığı vardır bir kenarında... Kapitalizme özgü büyük krizlerde dahi patronlar değil, emekçiler aç kalmışlardır.

Şöyle bir bakınız çevrenize patronken iflâs edip emekçiliğe düşmüş kaç kişi bulabilirsiniz... Hem patronlar bu risklerden bu kadar şikâyetçiyseler, neden kapitalizme böylesine dört elle sarılmaktadırlar?.

Sabahtan akşama sövdükleri sosyalizm onları bu risklerden kurtaracak bir düzendir işte...

Kapitalizmin dinamik bir çalışma ortamı yarattığı propagandası da yukardan beri sıraladığımız yalanların en katmerlilerinden biridir.

Kapitalizm insan gücünü en verimli şekilde değil, piyasaya ve patronun kâr optimasına göre değerlendirir. Bu yüzden de kapitalist düzenlerde daima büyük yekûn tutan işsiz kütleleri vardır... Bugün Amerika'da bile resmî rakam olarak işsiz sayısı beş milyonun çok üstündedir.

Kapitalistlerin emrinde olan rotatifler bu konuları hiç bir zaman fazla kurcalamazlar... Sinema artistlerinin aşk hikâyeleri, cinayet haberleri, baldır bacak resimleriyle halkı afyonlamıya azamî dikkat gösterirler...

Ve daima sosyalizm devrimine girmiş ülkelerdeki insanların perişanlığından söz ederler... Nedense çok, pek çok acırlar onlara...

Güney Kore'deki rezaletler, açlıktan fare yiyen Hintliler, Salazar'ın Angola'da kestiği yirmi bin yerli gözlerinden kaçar da, akıllarına hep Kübalılar, Çinliler, Polonyalılar takılır...

O Küba ki Batista zamanında ilgilenmek hiç kimsenin hatırına gelmemiştir. O Çin ki yirmi yıl önce sokaklarında açlıktan ölmüş insanlar çöp arabalarıyla toplanır-

ken, kimse başını çevirip bakmamıştır. O Polonya ki Alman ordularına göz kırpmadan teslim edilmiştir.

Ama bu ülkeler sosyalist döneme geçince kapitalist dünyanın birdenbire Kübalılara, Çinlilere, Polonyalılara yüreciği sızlamaya başlamıştır...

Hani sahteciliği, hilebazlığı, hokkabazlığı da insan bir yerde anlar ama yüzsüzlüğün bu mertebesi mide bulandırıcıdır.

KAPİTALİZMİN TUTUCULUĞU

Kapitalizm, bir kazan reçel yapmıya yeterli şeker, su ve çilekten bir avuç burjuvanın hatırına çileği, şekeri, suyu ziyan ede ede sadece bir kavanozluk reçel yapılmasını sağlayan bir düzendir.

Bir örnek verelim:

Bir deniz ağası denizden çıkan bin kilo balığı kilosu beş liradan satıyor. Denizden iki bin kilo balık çıktığı zaman ağa emir verecektir:

— Yarısını denize dökün...

Çünkü bin kilo balık kilosu beş liradan giderken, piyasaya çıkacak iki bin kilo balık fiatı yarı yarıya düşürecektir... Ağa bin kilodan meselâ iki bin beş yüz lira kâr ederken, iki bin kilodan ya yine aynı kârda kalacak yahut o kârın da altına inecektir.

Ve böylece ağanın en kârlı noktayı bulma yararına bir tarafta şu kadar aç insan varken, balıklar yeniden denize atılacaktır.

Bu hem kaynakların, hem emeğin en yüksek kâr noktası hatırına ziyan edilişidir.

Oysa burjuvaların piyasa ve kâr ekonomisi yerine emekçilerin, emeklerinin değerini kendilerine döndüren planlı bir ekonomi uygulansa ne emek, ne kaynaklar ziyan

olacaktı. Balıklar denize dökülmiyecek, balık yiyemiyenler de balık yiyecekti.

Ama egemen burjuva sınıfı kendi çıkarı için denize dökülen balıklara da, onu çıkaran emeğe de, bir kenarda balık yiyemiyenlere de boş vermektedir...

Ağanın bin kilodaki iki bin beş yüz lira kârı kutsaldır... Daha çok insan balık yiyecek diye kendini daha fazla yorup daha az kâr edemez.

Brezilya'da lokomotiflerde yakılan kahvelerin de nedeni budur.

Kapitalizm bir raddeden sonra yeni bilimsel buluşlara da karşıdır...

Meselâ ham petrolü olduğu gibi kullanan bir motor icat edildi diyelim... Rafinerilere o kadar sermaye yatırmış patronlar, yeni motorun hatırına kapatacaklar mıdır rafinerilerini? El birliğiyle motorun piyasaya çıkmasını önliyeceklerdir Belki de motoru icat edeni öldüreceklerdir...

Emekçiler de rafinerilerde patronların kâr hatırına boşu boşuna çalışacaklardır. Oysa emeği emekçilerin yararına dönük olarak değerlendiren bir plan ekonomisi uygulansa, yeni motor bulunur bulunmaz, rafinerilerdeki emek derhal yeni motorun yapımına kanalize edilir ve insanlık bilimsel olarak aşılmış araçlarda boşuboşuna emek ve ömür harcamazdı.

Bu çeşit buluşların sağlıyacağı hamlelerin, kapitalistlerce eski tesislere koydukları paralar yüzü suyu hörmetine frenlenmesi, insanlığın ilerlemesini kısıtlamaktadır.

Atom endüstrisine bir türlü geçilmeyişinin baş nedeni budur.

Ve yine kapitalist düzenlerde emeğin tam randımanla kullanılmaması, bir yanda insanlık kalkınma beklerken bir yanda milyonlarca işsizin sürünmesi, hep en ga-

rantili ve en yüksek kârı sağlama hesabı yüzünden olmaktadır.

Burada kapitalist düzenin itici faktörü olarak öne sürülen rekabet hikâyesi de bir göz boyama lafıdır.

Kapitalistler birbirlerini çelmeleyeceklerine aralarında iş bölümü yapmakta ve garantili en yüksek kârı ortaklaşa hesaplayıp paylaşmaktadırlar. Dünya pazarlarına hâkim olan büyük tröstler, her türlü rekabet dışı devler halinde insanlığın kaderini ellerinde tutmıya ve yeryüzü iktisadiyatını kendi çıkarlarına göre kontrol etmiye kalkmaktadırlar...

Bunların devlet yönetimlerinde ve devletlerarası ilişkilerde oynadıkları rol, kolay kolay aklın hayalin kabul edemiyeceği bir etkenliktedir. Her yeni buluş, her yeni fikir bunların çıkarına uyduğu kadar uygulamıya girer.

Bütün bu tutuculukların yanında kapitalizmin bir de kolay kolay önüne geçilmez bir çelişisi vardır...

Kapitalizmin piyasası en geniş anlamıyla sömürdüğü işçidir. Bir yandan yövmiyeyle ona artık değer yarattırırken, bir yandan da o artık değeri yine o işçiye satacaktır. Şu halde on liraya yüz liralık artık değer yaratan işçi, yövmiyesinin üstünde olan bu artık değeri hangi parayla alacaktır?

İster istemez müşterisi olmıyan bir fazla üretim fabrika depolarını doldurmıya başlıyacaktır. Bu fazla üretim fabrikaların kapanmasına, emekçilerin işsiz kalmasına ve insan gücünün ziyan olup gitmesine yol açacaktır.

Kapitalizmin bu belâlı çelişisini çözümlemek için kurnaz yollar aranmıştır. Nihayet imdada silâh endüstrisi yetişmiştir...

Silâh endüstrisinin pazarı devlettir. Devlet temel kaynak olarak emek yaratıcılığından toparladığı vergileri, silâh satın alarak tekrar patronlara döndürmekte ve

böylece emeğin boşu boşuna kullanılmasıyla kriz önlenmektedir.

Amerika'daki işçilerden yarısına yakını silâh endüstrisinde çalışmaktadır... Milyarlarca dolarlık emek insanlığı imha edecek silâhlar olarak devletin elinde birikmektedir ...Buna karşılık işçilere verilen şeyler, ne kadar konforlu görünürse görünsün, yarattıkları değerin yanında devede tüy bile değildir...

Şayet kapitalist düzenin yerine emeğin emekçinin çıkarına dönük olarak planlayan bir ekonomi uygulansaydı bütün o tanklar, savaş uçakları, bombalar yerine de bütün emekçileri ve bütün insanlığı tahminler ötesi bir düzeye kavuşturan mutlu araçlar ve yatırımlar yapılacaktı...

Amerikan ekonomisinin bu korkunç özelliği ister istemez sosyalist ülkeleri de etkilemekte, oradaki emek gücünü de silâh endüstrisinde boşu boşuna harcatmaktadır...

Ayrıca kapitalistlerin kendi düzenlerinin en büyük tehlikesi olan krizleri önlemek için buldukları bu yol, bütün yeryüzü insanlığını da tehdit etmekte, devamlı bir savaş havasının yaratılmasına ve Vietnam'da olduğu gibi iğrenç dramların sürüp gitmesine sebep olmaktadır.

Burjuvaların yere göğe koyamadıkları kapitalizmin iç yüzü kabataslak budur. Bu konularda çok daha derinliğine ve çok daha teferruatlı yazılmış binlerce cilt eser vardır.

KAPİTALİZMİN AYAKTA DURMA ÇABALARI

Kapitalizmin sadece kâra dayanan kör gücü, eziciliği ve yarattığı büyük adaletsizlikler karşısında gitgide uyanmıya başlıyan emekçi kütlelerinin sert direnmeleri

nihayet burjuva sınıfını çeşitli tavizler vermek zorunda bırakmıştır.

Burjuvalar grevler karşısında ücretli ayarlamıya, emekçilerin sosyal koşullarını az çok düzeltmiye, ücretli hafta tatillerini, sosyal sigortaları kabul etmiye ister istemez yanaşmışlardır.

Kurum, kazanç ve miras vergileriyle devlet servisleri genişletilmiş, anonim şirketler biçiminde emekçilere sözde ortaklık imkânları açılmıştır... Parlamentolara emekçilerin sosyalist sözcüleri kabul edilmiştir...

Büyük bir kapital birikiminin sağlanmasından sonra başlıyan bu törpüleme yine de emekçilerin potansiyel enerjisini kendi çıkarlarına dönük olarak en iyi şekilde planlama anlamında değildir. Emekçiler en iyi koşullar altında dahi yine de ikinci sınıf vatandaş olmaktan kurtulamamış ve burjuva hudutlarını aşan yeni bir dinamizmin sonsuza dönük özgürlüğüne kavuşamamışlardır.

Kapitalizm ise uyanmış emekçilere verdiği tavizleri dünyanın geri kalmış bölgelerindeki halk yığınlarından çıkarma sevdasına düşmüş ve yeryüzünün yarısından fazlası emperyalizmin pençesi altına girmiştir.

Geçen yüzyılın kolonyal şapkalı sömürgecisi, daha usturuplu metodlarla geri ülkelerin kapkaççı komprador burjuvalarını satın almış ve şeytanî formüllerle oralarını emmeye başlamıştır.

Bu formüllerin başında geri ülkelerden alman ham madde fiatlarının boyuna düşürülmesi ve o ülkelere satılan mamul madde fiatlarının boyuna yükseltilmesi gelmektedir.

Bu sistemli sömürüye karşı çıkmak isteyen geri ülke aydınları yerli kompradorların aracılığı ile kahredilmiş, halk hareketleri kanlı faşist darbelerle bastırılmıştır.,

Halkın henüz sömürücü düzenini anlıyamadığı yerlerde demokrasi adı altında emperyalizme bağlı kompra-

dor partileri kurulmuş ve halkın bunlar arasında seçimler yaparak bir süre daha avutulması yoluna gidilmiştir... Halen bu oyuna halkın karşı çıktığı yerlerde ise derhal sahte demokrasiye paydos borusu çalınmakta ve bütün ülke kukla bir diktatörün emri altına sokulmaktadır.

Böylece günümüzdeki dünyanın en büyük çatışması da emperyalist ülkelerle geri ülkelerde sömürüye karşı uyanmıya başlıyan emekçi kütleleri arasında olmaktadır.

Bu çatışmalar kolay kolay sona ermiyecektir. Emperyalizm ergeç gerilemek zorunda kalacaktır...

Ayrıca fizikteki gelişmeleri de kapitalist düzenin kontrol yeteneklerini aşma yönündedir.

Meselâ hiç bir kapitalist aya gidecek araçları yapacak durumda değildir. Hiç bir kapitalistin böyle bir araca milyarlar yatırmakta kârı yoktur. Onun için Amerika'da dahi bu soy araçların finansmanını ister istemez devlet yapmaktadır.

Üretim araçlarındaki bu değişiklik kapitalizmin çerçevesini çatlatmakta, ancak proletarya potansiyelinin planlamasıyla çözümlenebilecek yeni bir devri hazırlamaktadır... Bunun yanında burjuva saptantılarıyla, burjuva kalıplarını kendi kişiliklerini gerçekleştirmek için yeterli bulmıyan yeni bir gençlik yetişmektedir.

Gerek geri ülkelerde başlıyan hareketlerle emperyalizmin zayıflaması, gerek üretim araçlarındaki değişiklikle ortaya çıkan yeni durum, gerek gençliğin çökmekte olan burjuvaziye gönül bağlıyamaması, kapitalizmi kendi yurdundaki işçilerine verdiği bütün tavizlere rağmen ayakta tutamıyacaktır...

Bunun yanında sosyalist ülkelerdeki kalkınma temposu ile ortaya çıkmıya başlıyan yeni toplum ve yeni insan tipi de kapitalist dünyayı iyice etkilemektedir.

Bilhassa sağlık ve eğitimde sağlanan başarılar, iş-

sizliğin ortadan kaldırılması, hayatın bir talih işi olmaktan çıkarılması yeryüzünün dikkatini sosyalist ülkelerin üzerine çevirmektedir.

Aleyhdeki propagandalar yavaş yavaş sönmekte, bunun yerini garip bir şaşkınlık almaktadır...

Bütün büyük sanatçıların, büyük bilginlerin hep bu yöne dönük olması, buna karşılık kapitalist kanada bağlı yeni sanat ve fikir adamlarının yetişmemesi burjuva uygarlığının sona ermekte olduğunu haber vermektedir...

İyice belli olmuştur ki önümüzdeki yüz yılda burjuva sınıfının yerini emekçi sınıfı alacak ve kendi düzeni ile birlikte kendi uygarlığını getirecektir.

Bu tarihî bir gidiştir ve bu gidişin dönemeç noktasını bütün yeryüzü yirminci yüzyılda seyretmektedir.

DEĞİŞEN MUTLULUK ANLAYIŞI

Bilimsel sosyalizmin ortaya çıkmasına kadar bir tek mutluluk ölçüsü vardı : En çoğa sahip olmak...

Her kişinin içinde yatan arslan buydu : Daha çoğuna, daha çoğuna, daha çoğuna sahip olayım.

Kişilerin daha çoğuna sahip olma arzusu, her güvenliğin ancak servetle sağlanabileceği kanısına dayanıyordu. Devletin sosyal bir yönü yoktu. Gemisini kurtaran kaptan, iş bilenin, kılıç kuşananın kuralları yürürlükte idi...

Sonradan yavaş yavaş anlaşıldı ki en çoğa sahip olma ihtirası ve yarışı insanlığa mutluluk yerine felâket getirmektedir...

Kapitalizmin, kaynakları ve emeği sadece patron kârına göre ziyan ede ede kullanan kör kuvveti, sonra bu kör kuvvetlerin çatışması, ham madde ve pazar bulma için açılan savaşlar, sınıflar arası dengesizlik, kula

kulluğun devam etmesi büyük huzursuzluklar ve sapıtmalar yaratmıya başladı. Asıl mutsuzluğun en çoğa sahip olma ihtiras ve yarışından doğduğu anlaşıldı...

Ve malik olma (Avoir) fiili yerini, olmak (Etre) fiiline bıraktı...

Mutluluk en çoğa sahip olmakta değil, insan olmak ve hep beraber daha ileriye doğru insan olmaktaydı. Bu fikrin örgütlenmesi kişisel servetlerin sağladığı güvenden çok daha üstün ve kolektif bir güvenlik veriyordu.

Ne çare ki burjuvalar bunu anlıyamıyorlar, böylesine üstün bir insanlık dünyası yerine, kargaşalıklar ortasında sadece kendi üstünlüklerinin devamını kendi mutlulukları için yeter sayıyorlardı. Oysa onların da tam bir huzuru yoktu. Her an endişe, sinirlilik ve bunalım içindeydiler. Kumardan, içkiden, gece âlemlerinden bir avuntu umuyorlardı. Hayatları, aşkları, zevkleri gitgide yozlaşıyordu. Yalan, dolan ve riya içinde birbirlerinden iğrenerek çürüyorlardı...

Kapitalizmin kör kuvvetinin hâkimi olarak görünseler de bir anlamda onun esiriydiler. Bundan kurtulmalarına ve bütün insanlığı insan yapacak, yeni ufuklara yönelmelerine imkân yoktu. Böyle bir gücü kendinde ancak emekçi sınıfı taşıyordu. Yeni dünyayı kurmak ve mutluluğun sahip olmakta değil, hepbirlikte insan olmakta gizli bulunduğunu ispat etmek onlara düşüyordu...

Burjuvaların dünyayı kana ve felâkete boyıyan kapitalizmi yerine emekçilerin sosyalizmi insanlığa yepyeni imkânların ışıklı kapılarını açıyordu. Kula kulluk sona eriyor ve insanlık tarihinde bambaşka bir özgürlük anlayışı şekilleniyordu.

Yarınki dünya bu özgürlüğün dünyası olacaktı.

TÜRKİYE'NİN DURUMU

Türkiye'ye tepeden kuşbakışı bir göz atılınca görülen manzara fecidir. Ortada bir İstanbul dükalığı vardır, bir de bu dükalığın sömürgesi olan bir Anadolu. Anadoludaki büyük toprak ağaları ile tefeciler İstanbul dükalığının tabiî müttefikleridir. Dükalığın sömürgesi en geri sömürgeler kadar geri bir sömürgedir ve bu sömürgede uygulanan metodlar en geri sömürgelere uygulanan metodla tıpatıp aynıdır...

Sömürge halkı kasden eğitimsiz bırakılmıştır. 32 milyonda 20 milyon insan okuma yazma bilmez. Sağlık ve geçim şartları tüyleri ürpertecek niteliktedir. Bin çocuktan dört yüzü on yaşına kadar ölür. 750 bin kişi veremli vardır. Yetmiş beş veremliye ise bir tek hastahane yatağı düşmektedir. Nüfusun yüzde sekseni kerpiç yığınları içinde, mağaralarda, mezbeleliklerde hayvanlarla birlikte ışıksız ve susuz yaşar. Bunların arasında yılda dört yüz lira dahi kazanmıyanlar milyonları bulur.

Buna karşılık dükalığın durumu tıkırındadır. Millî gelirin en kaymaklı kısmını dükalıkta yaşıyan beş altı yüz bin kişi ile sömürgede dükalığın müttefiki olan beş altı yüz bin kişi kendi aralarında bölüşür... (Millî gelirin yüzde 57'si nüfusun yüzde 20'si arasında bölüşülmektedir.)

Mutlu azınlık dediğimiz bu küçük egemen sınıf, yeryüzündeki komprador burjuvalarının en kurnazı, en hilekarı, en yalancısı ve en düzenbazıdır.

Ahlâk, samimiyet, insanlık ve vatan duygusuyla yaratıcı bir dinamizmden tamamen yoksundur. Kendi çıkarı için yapamıyacağı şey, işlemiyeceği cinayet, göze alamıyacağı gaddarlık yoktur.

Türkiye'de devirler ve rejimler değişmiş fakat bu

mutlu azınlığın millî gelirden aldığı pay hiç bir vakit değişmemiştir.

Birinci dünya savaşında Almanlarla işbirliği yaparak Anadolu halkını Alman emperyalizminin emrinde kırdıran bu mutlu azınlık olmuştur. Aynı mutlu azınlık mütarekede İngilizlerle işbirliği yapmaya kalkmış, bir kısmı da Türkiye'yi Amerikan mandacılığına teslim etmeyi kendi çıkarına daha uygun bulmuştur.

Bizansın bu rezilliklerine ve satılmışlığına yakın tarihimizde tek karşı çıkan insan Mustafa Kemal olmuştur... Onun için İstanbul kompradorları sarayla elele vererek Mustafa Kemal'i önce vatan haini sonra da bolşevik ajanı olarak ilân etmişler, fakat sonuç alamayıp da İmparatorluk devrilince bu sefer yeni rejimi etkilerinin altına almıya kalkmışlardır... Maalesef bunda da başarıya ulaşmışlardır.

Komprador burjuvazisi tam bir burjuvazi değildir. Büyük bir endüstri kuracak ve tam bir kapitalizm uygulıyacak kadar sermayesi yoktur komprador burjuvazisinin. Onun için de büyük emperyalist ülkelerle işbirliği yapmak, onların sözcüleri olarak Türkiye'yi yabancı sömürüsüne açık bir pazar olarak tutmak ve bundan komisyon almak zorundadırlar. Yabancı mallarını içeriye ithal ederek komisyon alır ve içerde üretilen ham maddeleri yabancı firmalara devrederek yine komisyon alırlar...

Bu komisyonculuğun devam etmesi için de Türkiye'nin gelişip serpilmesini ve açık pazar olmaktan çıkıp, bir endüstri ülkesi durumuna gelmesini istemezler. Üstelik kendi sermaye güçlerinin böyle bir kalkınmayı başarmıya yeterli olmadığını ve böyle bir kalkınmanın kendi sınıflarını tasfiye edeceğini bildikleri için de mevcut durumun yani statükonun aynen devam etmesi için ellerinden geleni yaparlar...

Ancak yabancılarla işbirliği yaparak ayakta kaldığı ve millî bir nitelik taşımadığı için yerli burjuvaziye komprador burjuvazisi denmektedir...

Kompradore sözcüğü İspanyol sömürgecilerinin sömürgelerde kendilerinden yana iş yapmayı kabul etmiş yerlilere verdikleri addır.

İspanyol gemicileri sömürgelerine gittikleri zaman oralardaki kompradorlarla işlerini yürütürlerdi. Kompradorlar İspanyol gemicilerinin bir çeşit acentalarıydı..

Bizim yerli burjuvazi de yabancı kapitalizmle yabancı emperyalizmin kompradorlarıdır. Daima onların çıkarına göre iş yapar, daima onların çıkarına göre davranır ve bundan geçinirler...

İthalât, ihracat, yabancı firma temsilciliği, montaj sanayii ve yabancı sermaye ortaklığı biçimlerinde yürütülen bu kompradorluğun günümüzde en büyük koruyucusu Amerika'dır. Ve Amerika yeryüzünde geri kalmış ülkelerdeki bütün komprador burjuvalarının müttefikidir.

Buralarda halk uyanmıya, sömürüye karşı çıkmaya başladığı an, Amerika derhal komprador sınıfının kesinkes diktasını sağlıyacak faşist darbelere gitmekte, daha olmazsa Vietnam'da olduğu gibi halka karşı korkunç silâhlarla savaş açmaktadır...

Kompradorlarla Amerika'nın, sömürüye karşı çıkan halk güçlerine ve halk liderlerine yaptıkları itham her yerde aynıdır:

— Komünistler...

Onların gözünde kompradorları tutmıyan herkes komünisttir ve bunların derhal imha edilmeleri gerekmektedir.

Komünizmin ne olduğu konusunda ise ciddî bir tarif yapmıya, bilimsel bir açıklamada bulunmıya asla yanaşmazlar...

Komünizm Rus casusluğu, Allahsızlık, Aile düşmanlığı ve hatta hatta «Pezevenklik» olarak anlatılır halk kütlelerine...

Komünizmin işçilerle köylülerin elele vererek kendilerini sömüren burjuva sınıfını ihtilâlle yok edip bir proletarya diktası kurmaları ve devletin siyasetiyle iktisadiyatına bizzat el koymaları demek olduğu katiyen söylenmez.

Halk devamlı bir telkin altında tutulur ve halkın uyanmaması için bu konudaki her türlü inceleme, araştırma ve açıklama yasaklanır...

Bütün geri ülkelerde kompradorların ve kompradorlarla işbirliği yapan emperyalistlerin hiç değişmeden milimi milimine uyguladıkları değişmez bir taktiktir bu..

Soyguna, sömürüye, talana karşı çıkmak komünistliktir. Komünistlikten ise daha beter bir şey yoktur. Öyleyse soygun, sömürü ve talan hiç bir tenkide uğramadan devam etmelidir. İleri sürülen mantık budur.

TÜRKİYE'DEKİ DEVLETÇİLİĞİN İÇ YÜZÜ

Türkiye'de halk devletçilikten haklı olarak nefret etmektedir. Türkiye'deki komprador burjuvaları halkın bu nefretini bilmekte ve onun için de halka:

— Sosyalistler bu devletçiliğin daha beterini uygulamak istiyorlar, ona göre dikkat edin demektedirler...

Oysa Türkiye'deki devletçilik, yeteri derecede sermaye birikimi yapamamış olan burjuvaları zengin etmek ve mutlu bir azınlık yararına halkı boyuna emmek için icat edilmiş, yeryüzünde eşi benzeri olmıyan şeytanî bir mekanizmadır...

Devlet yönetimini kontrol eden burjuvalar, gerekli yatırımı yapacak sermayeye sahip olmadıkları ve işletmecilik de hem zorlarına gittiği, hem de uzun vadede kâr

sağladığı için, büyük yatırımları, büyük işletmeleri devlete yaptırmaktadırlar.

Devlet kendisine ait fabrikalarda emekçileri çalıştırır ve az çok bir üretim sağlar. Ancak bu üretimi meselâ Demir ve Çelik fabrikasının yaptığı demir ve çeliği, Orman İşletmesinin çıkardığı tomruğu, devlet tekstil sanayiinin dokuduğu kumaşı derhal ucuz fiatla aracı kompradorlar kapatır ve yağlı kârlarla bunları halka satarlar... Yani devletin halktan topladığı vergilerle yaptığı yatırımların ve yövmiyeyle çalıştırdığı emekçilerin ürettiği maddelerden asıl büyük kârı aracı kompradorlar alırlar...

Yahut da şayet burjuvaların özel olarak bir işletmeleri, meselâ kömür madenleri, inşaat şirketleri, şilepleri varsa devlet de bunların müşterisi olur.

Devlet yapınca müşteri özel sektör, özel sektör yapınca müşteri devlet...

Türkiye'deki devletçilik budur işte...

İddia edildiği gibi bu karma ekonomi de değildir. Çünkü karma ekonomide devlet kendi ürettiğini kendi, özel sektör kendi ürettiğini kendi satar. Yoksa devlet ürettiğini özel sektöre, özel sektör ürettiğini devlete satmaz.

Bu şeytanî mekanizma elbette devletçiliğin ziyan etmesine yol açmaktadır. Çünkü böyle bir sistemde bütün kârı özel sektör cebine indirmekte, devletçiliği kendi çıkarına çalıştırmaktadır.

Meselâ devlet dışardan getireceği petrolü kendi şilepçilik işletmesine taşıtacağına, bir armatöre taşıtmaktadır. Böylece bir yandan şilepçilik işletmesinin ziyanına yol açarken, bir yandan da armatörün kârını sağlamaktadır.

Sonra da komprador burjuvaları halka dönüp:

— Görüyorsunuz devletçiliğin durumunu hep ziyanda işte, demektedirler.

Devletin yaptığı oteller, devletin yaptığı hastaneler halk için değildir. Mutlu azınlık içindir. Halk bu otellere giremez. Hastahanelerden ise yüzde seksen ölçüsünde kovulur... Ama komprador burjuvaları buralara geldikleri zaman, herkes önlerinde yerlere kadar eğilir ve derhal her türlü konforları sağlanır...

Türkiye'nin devletçiliği İstanbul dükalığındaki burjuvaların canı azizleri için icat edilmiş bir devletçiliktir. Bu devletçiliğin emekçilerin ürettiklerini yine emekçiler yararına planlamak demek olan sosyalist devletçilikle uzaktan yakından hiç ama hiç bir ilgisi yoktur...

Halkın devlete kızması kendi işine yaramaması yüzündendir. Haklıdır halk bunda... Resmî daire kapılarında sürünür de sürünür. Çocuğuna okul bulamaz. Ne polisinden bir küçük itibar görür, ne jandarmasından...

Bunun sebebi devletin halk için değil, burjuva sınıfı için kurulmuş olmasındandır.

Burjuvalar devlet kapısındaki işlerini bir telefonla yoluna sokarlar. Çocuklarını en iyi okullara gönderirler. Polis de, jandarma da daima karşılarında selâm durur...

Ve halk, işini yürütmek için daima burjuva sınıfından bir arka arar.

Halk dilinde:

— Arkan varsa her işin olur, sözü gerçekte, burjuva sınıfından bir yakının varsa işini yaptırırsın anlamına gelmektedir.

Ah bilemezsiniz bilemez, yerli komprador burjuvalarının ne kadar sinsi, ne kadar kurnaz, ne kadar düzenbaz olduklarını...

Meselâ sabahtan akşama devlet işletmelerinden şikâyet eder dururlar. Oysa bu işletmeciliğin kötü olmasından kendi çıkarları vardır da ondan bu kötülüğü sürdürürler. İyi bir işletmenin sağlıyacağı kârdan, kötü bir işletme çok daha yararlı olmaktadır kendilerine.

Bir defa bu işletmelere ucuz malzeme, çürük lokomotif, yaşlı gemi, bozuk makine ithal ederken aldıkları komisyon daima daha büyüktür. İkincisi buralarda çalıştırdıkları kalitesiz elemanlar hiç bir zaman kafa tutamazlar kendilerine ve hırsızlıklarına karşı çıkamazlar. Üçüncüsü devlet işletmeciliğini kötüliyerek, ilerde kazara bir işletme kurarlarsa devlet işletmeciliğini çökertmenin kapısını açık tutarlar...

Bütün bu tutum çıkarlar iç güdüsünün kendiliğinden yarattığı bir oluştur...

Zaten böyle olmasa millî gelirden bu kadar yüksek bir pay bir buçuk milyonun cebine, kolay kolay inemez.

İLERCİLİK - GERİCİLİK TARTIŞMASINDAKİ OYUN

Uzun yıllar komprador burjuvazisinin yaşantısı ile bu burjuvazinin doğmasına sebep olan batı burjuvazisini taklit hareketleri, hep ilericilik olarak değerlendirilirdi. Toprak reformu yapmak, endüstri aşamasını başarmak gibi bir derdi yoktu kimsenin. Bir tek ilericilik vardı, o da batı burjuvaları gibi yaşıyabilmekti...

Yabancı dil bilene, temiz pak giyinene, hanımların elini nazik reveranslarla sıkana:

— Aman ne Avrupalı adam, diyorlardı...

Herkes ilericiliğin bu olduğuna imanı billah etmişti...

Yani komprador burjuvaları temsil ediyordu ilericiliği... Bu ilericilik ise halktan sömürülen paraların şatafatlı şekilde sarfiyatına dayanıyordu. Şampanya içmek, pahalı giysiler içindeki hanımlarla gece kulüplerinde dans etmek, sık sık Avrupa'ya gidip gelmek hep ilericilikti...

Halk ise kendisine çok ters gelen bu bol paralı yaşantıya «Gâvurluk» diyordu... Ve böylece halkı sömüren

komprador burjuvaları ilerici olurken, halk da gerici oluyordu...

Kompradorlar, Atatürkçülüğü ve laikliği batı burjuvalarınınmkine benzer bir yaşantı ve sarfiyat özgürlüğü olarak benimsemişlerdi... Artık din adamları kendilerinin Ramazanda kafayı çekmesine karışamıyorlardı. Kadınlarla diledikleri şekilde eğlenip gezebiliyorlardı.

Halkın bu sarfiyatı hazmedememesine de sinirleniyorlardı:

— Efendim bizim halk geri kafalı, diyorlardı.

Oysa statükonun devamını isteyenler, toprak reformuna karşı çıkanlar, vergi adaletine yanaşmıyanlar, iktisadî planda hiç bir yeni akımın çıkmasını kabul etmiyenler kendileriydi... Yani tutucunun tutucusu, gericinin gericisiydiler aslında. Ama şık giyindikleri, gece kulüplerinde dans ettikleri, poker partileri çevirdikleri için kendilerini ilerici sayıyorlardı... Ve bütün bu ilericiliklerine rağmen gerçekten ilerici olan kitapları da şakır şakır yasaklıyorlardı. Halkı uyandırmak isteyen sanatçıları, yazarları, düşünürleri gözlerini kırpmadan içeri atıyorlardı... Böyle bir tuhaf ilericiydi bunlar.

Laiklik gerçek bir vicdan özgürlüğü getirmemişti ama kompradorlara din baskısını atlayıp diledikleri gibi para harcama özgürlüğünü getirmişti.

Sosyalistler, kompradorların kazancını kontrol etmek istiyorlardı. Halk ise aynı kompradorların dinsel yoldan sarfiyatını kontrol etmek, daha doğrusu bu sarfiyatı dinsel yoldan baskı altına almak istiyordu.

Sosyalizm ile halkın yine burjuvaziye kızgınlığının bir başka görüntüsü olan dinsel akımlar aslında kaynağını aynı ezilen sınıftan alıyordu. Sadece birincisi bilimsel bir karşı çıkma, ikincisi ise bilinçsiz bir kızgınlığın metafizik olarak şekillenmesiydi...

Herhalde halk işçiyle köylüye, zanaatçıya, fakir me-

mura gâvur demiyordu... Gâvur diye bal gibi komprador burjuvalarına öfkeleniyordu.

Kompradorlar bunu gördüler ve yırtınmıya başladılar:

— Sağa da karşıyız, sola da karşıyız, diye...

Bu başka bir deyimle:

— Halkı kazancıma da karıştırmam, sarfiyatıma da, demekti...

Ve çok usta bir kurnazlıkla halkın burjuvaziye olan kızgınlığının aynı kökten gelme iki ayrı görüntüsü karşı karşıya getirilmek istendi.

Yani sosyalizmin karşısına dinsel akımlar çıkarıldı... Sosyalizm sol demek ise dinsel akımlar da sağ demekti...

Oysa hiç de öyle demek değildi... Sosyalizmin zıddı kapitalizm, dinsel akımların yani teokrasinin de zıddı laisisizmdi...

Sosyalizm sol ise sağ kapitalizm oluyordu.

Bizim kompradorlar, solun karşısına teokrasiyi oturtarak:

— Sola da karşıyız, sağa da diye bağırıp çağırıyor, ille velâkin kapitalizmden hiç söz etmiyorlardı...

Sola da karşı, sağa da karşı idiyseler; demek sosyalizme de karşıydılar, kapitalizme de karşıydılar... Öyleyse neden yanaydılar?

Bu sorunun cevabı şimdiye kadar hep gürültüye getirilirdi...

Bilinçsiz halkın kompradorlara gâvur demesi sağ, aynı halktan bilinçli öncülerin kompradorlara sömürücü demesi sol olarak lanse edildi. Kapitalizm ise hokkabaz topu gibi arada kaynatıldı. Ve halkın bilinçli kısmıyla, bilinçsiz kütlesi birbirine düşman edilmek istendi.

Böylesine üç kâğıtçı, hinoğlu hin bir komprador sınıfı gerçekten gelmemiştir yeryüzüne...

Ama bu İlericilik - Gericilik oyununu en uyanık aydınlar dahi bademi ezmesi gibi yuttular... Komprador burjuvazisini gerçekten ilerici, halkı da gerçekten gerici zannettiler.

Laikliğin de Türkiye'de vicdan özgürlüğünü değil, kompradorların sarfiyat özgürlüğünü sağlamak için bir bahane diye kullanıldığını göremediler.

Üstelik kompradorlar bu usta oyun sayesinde aydınları halka karşı, halkı da aydınlara karşı kullanıyorlardı. Aydınlar, halkı gerici diye damgaladıkça, halk da aydınları gâvur kafilesinin arasına sokuyor ve birbirine iyice kenetlenmesi gereken aydınlarla halk birbirinden iyice kopuyordu.

Bu kopuş ise komprador sınıfının müthiş işine yarıyordu. Aydınları halksız, halkı da aydınsız bırakıyor; ikisini de kurşun askerler gibi karşısında sıra sıra durduruyordu.

Komprador siyasileri köylerde halkı aydınlara karşı kışkırtıyorlardı. Aynı siyasiler ise şehirde aydınları halka karşı kışkırtıyorlardı.

Bu suretle pek ters şekilde ortaya konan İlerici - Gerici çatışması halkla aydınların arasını açtıkça açıyordu.

Kompradorlar ise bir halktan yana görünüp dinsel tavizler vererek, bir aydınlardan yana görünüp laiklik övgüleri düzerek çatışmanın dışında kalıyorlardı.

Ve sıkıştıkça da bağırıyorlardı:

— Sola da karşıyız, sağa da karşıyız.

Bu oyunu ilk defa ortaya çıkardığımız zaman din adamlarının değil, önce komprador siyasilerinin tepesi attı ve aralarında beni yobazlıkla suçlayanlar dahi oldu...

Çünkü bilhassa ve bilhassa bu oyunu zinde kuvvetlerin görmesini istemiyorlardı. Ve uydurma ilericiliğin

daima kendi kanatlarında kalmasında çok büyük yararlar buluyorlardı.

ŞARTLANDIRMA

Türkiye'deki insanlar nasıl oluyordu da bütün bunları göremiyorlardı? Göremiyorlardı işte... Bunun başlıca nedenlerinden biri endüstri devriminden geçilmemiş ve toplumda uyarıcı rol oynıyacak nitelikte işçi sayısının yetişmemiş olmasıydı. Hoş Türkiye bu ölçüde bir işçi sayısına sahip olsaydı, o zaman da komprador burjuvazisi gerçek burjuvaziye dönüşecek ve işçi sınıfına batı kapitalizminde olduğu gibi gerekli tavizi vererek, toplumda az çok bir sınıf dengesi yaratma imkânına kavuşacaktı.

Bütün geri ülkelerde yeter sayıda işçi sayısı olmadığı için uyanma geç oluyor, fakat gitgide nüfus artışı yüzünden açılan uçurumlarla uyanma başlayınca da, kompradorlar bu uyanmayı dengeleyebilmek için yeterli bir tavizi verecek imkânı kendilerinde bulamıyorlardı.

Bu yüzdendir ki kompradorlar uyanmayı önlemek için ellerinden geleni yapmaktaydılar... Topluma kendi değer ölçülerini sindire sindire içiriyorlardı. Bu ölçüler her şeyden önce toplumun sınıfsal yapısını gözlerden saklıyan ve kişileri daima dünyayı bireyci bir açıdan görmiye iten ölçülerdi...

«Gemisini yürüten kaptan», «İş bilenin kılıç kuşananın», «Üzümünü ye, bağını sorma», deyimleri egemen sınıf fikriyatının bir ölçüde halkı da sarmalayıp etkilemiş olmasının sonucuydu...

Vatandaş deyince gözlerin önüne derhal burjuva sınıfından bir tip geliyordu. Fakir fıkara kütleleri isc insandan dahi sayılmıyan ayak takımı, yani parya idi.

Onlar ancak boyun bükerek, yalvararak, kendilerine acındırma yoluyla bir şeyler dilenerek yaklaşabilirlerdi bir burjuvanın yanına.

— Siz büyüklerimiz elbette bizlerden daha iyi bilirsiniz, derlerdi. Sizin eskileriniz, bizlerin yenisidir, derlerdi. Sizler bizim babamızsınız, bizim ekmeğimizi sizler veriyorsunuz, derlerdi...

Bu değer yargıları, üstünde asla tartışma kabul etmiyecek şekilde bütün kafalara çakılmıştı...

Bu yargılardan şüpheye düşenler, bozguncu olarak derhal zindanlara atılırdı. Halkı uyandırmak, toplumdaki bu şartlanmayı sarsmak isteyen nice nice sanatçı, yazar, düşünür hemen kahredilmiş, mahkeme mahkeme süründürülmüş, aç bırakılmıştı.

Memleketin hakiki sahibi ve efendisi komprador burjuvalardı. Devleti yönetmek hakkı sadece onlara aitti. Onlar da bu ayrıcalığı ellerinde iyiden iyiye tutmak için halk kütlelerini uyaracak her türlü kitabı yasaklıyorlar, bütün imkânlarıyla emekçi sınıfının siyaset sahnesine girmesini önlüyorlardı.

Bir de güzel usul bulmuşlardı bunun için... Aralarında aynı egemen sınıfı temsil eden partiler kurmuşlardı. Halk bunlardan birini seçtikçe devlet yönetimindeki kendi kişiliğini isbat etmiş gibi bir rahatlama duyuyordu. Bu partilerin hepsinin egemen sınıfı temsil etmekte olduğunu göremiyordu.

Bu oyuna ilk defa sosyalistler karşı çıktılar. Komprador burjuvaları ise oyunun bozulmakta olduğunu sezince küplere bindiler.

Ne demekti sosyalizm? Sosyalistler maskeli komünistlerdi. Komünistler ise Allahsız olurlardı, kadınları ortaklaşa kullanırlardı. Rusya'ya casusluk ederlerdi...

Emekçi kütlelerinin henüz sınıf ayrımını görememelerinden yararlanıyorlar ve sosyalizmi de, yine emek-

çiler dışında kendilerine sosyalist diyen kişilerin kuracağı bir düzen olarak takdim ediyorlardı... Oysa sosyalizm, egemen burjuva sınıfı yanında emekçi sınıfın da devlet yönetimine ağırlığını koymıya başlaması demekti.

Kompradorlar katiyen bu sınıf meselesini kabul etmiye yanaşmıyorlardı. Sınıf ayrımı namussuz komünistlerin halkı bölmek için uydurdukları bir yalandı...

Ama hesaplar meydandaydı: Kredilerin yüzde 71,5'ğunu nüfusun yüzde dördü alıyordu. Milyonlarca topraksız köylü yanında, bir avuç ağanın milyonlarca dönüm arazisi vardı. Gerçeklerin mızrağı kompradorların propaganda çuvalına sığacak gibi değildi...

Sosyalistler mülkiyet düşmanıdırlar, diyorlardı. Mülkiyet düşmanı olanlar ise emekçi çocuklarının bir pabuca bile sahip olmasını önliyecek şekilde korkunç bir sömürü düzenini kurmuş olanlardı.

— Allah onları öyle yaratmış, diyorlardı...

Oysa Allah kimseyi kula kul olsun diye yaratmamıştı.

Sosyalist aydınlara ağız dolusu sövüyor, onları halkın gözünde küçük düşürmiye çalışıyorlardı... Bu çaba da para etmiyordu. Sosyalist aydınlar:

— Aman şu devleti ille de biz yönetelim. Bizler harikulâde insanlarız, demiyorlardı ki. Siz emekçi halk kütleleri, sınıfınızın bilincine varın ve sizleri sömüren bir avuç azınlığın karşısında siyasi bir örgüt içine girerek ağırlığınızı devletin yönetimine koyun, diyorlardı.

Komünizm ithamlarının da suyu çıkmıya başlamıştı. Komünizmin emekçilerin burjuva sınıfını ihtilâlle yok ederek kendi sınıf diktasını kurmak demek olduğu açıklanmıştı... Kompradorlar Rusya'ya, Rusya'da emekçi sınıfı böyle bir ihtilâl yaparak burjuva sınıfını alaşağı ettiği için kızıyorlardı.

Halk ise Rusya'ya emekçiler burjuvaları yok ettiler diye değil, Rusya Türkiye'nin tarihî düşmanıdır diye kızıyordu...

Kompradorların Rusya'ya kızmasıyla, halkın Rusya'ya kızması arasındaki sebep aynı değildi...

Ama kompradorlar halkın vatan sevgisini de yine halkın uyanmaması için hainice kullanıyorlardı...

Yoksa Rusya'yı çar yönetirken, Osmanlı ülkesini de bir padişah yönetiyordu. O zaman kimsenin aklına Rusyayla birbirine benzer bir sistemde yaşamanın sıkıntısı çökmüyordu...

Rusya kazara kapitalist sisteme dönse kompradorlar Rusya ile benzer bir sistemde olmamak için kapitalizmden vaz mı geçeceklerdi?...

Demek mesele Rusya'ya benzer bir sistemde olmak değildi. Mesele sosyalizmdi. Yani emekçi sınıfının komprador sınıfı karşısında ağırlığını isbata kalkışmamasıydı.

Sosyalistlerde kadınların ortaklaşa kullanıldığı iftirası ise iftiraların en iğrenci idi... Emekçi sınıfı devlet yönetimine ağırlığı koymıya kalkınca kadınlarını ortaklaşa mı kullanacaklardı?

Köylülerin, işçilerin birbirlerinin kadınlarına, bacılarına göz koyduklarına pek sık rastlanmazdı ama komprador burjuvaları arasında fuhuş bir uygarlık gösterisi halindeydi. Her kompradorun cebinde bir garsoniyerin anahtarı şıngırdardı ve bu garsoniyerleri ziyaret edenler de çokcası yakın arkadaşlarının karıları olurdu.

İstanbul'un zina tarihi yazılacak olsa komprador burjuvazisinin en öz tarihi de yazılmış olurdu.

Bütün bu namussuzca tezvirlerin, halkın uyanmasını önlemek için onu yanıltmıya çalışmanın serpintileri en çok yarım aydınları etkiliyordu.

Yarım aydınlar bir türlü kafalarını saplantılardan

kurtarıp, iktisadî tablolara bakarak gerçeği göremiyorlardı.

Kimisi sosyalist ülkelere gidince, sosyalist ülkelerde bir burjuva yaşantısı arıyordu. Emekçi sınıflarıyla emekçi sınıflarını kıyaslıyacaklarına, olaylara sınıf açısından bakmasını bilmedikleri için, sosyalizme geçmiş emekçi sınıflarıyla, emekçi sınıflarını sömürmekte olan bir avuç burjuva sınıfının yaşantısını kıyaslıyorlardı.

Ve böylece meselâ Tahran'ı Bükreş'ten daha kalkınmış görüyorlardı. Oysa Tahran'ın on kilometre ötesinde fakir İranlılar ölülerini tabutsuz götürüp gömüyorlardı.

Kompradorların bir iddiası da, sosyalizmin fakirlikte eşitlik aradığı idi. Kapitalizm ise eşitliği zenginlikte arıyordu.

Oysa kapitalizmin zenginliği emekçilerin sırtından çıkan bir zenginlikti. Kapitalist ülkeler de dünyanın yarısını fakirliğe mahkûm ederek zenginleşmişlerdi... İngiltere'yi Hindistan ve Afrika ile, Belçika'yı Kongo ile, Fransa'yı bütün sömürgeleri ile, A.B.D. ni de bilhassa Güney Amerika ile inceleyince gerçek ortaya çıkıyordu.

Ve Türkiye de bu tablonun minik bir örneği idi. İngiltere adasına benzer bir İstanbul dükalığı, bir de Hindistan'a benzer bir Anadolu sömürgesi vardı. Yalnız işte Türkiye'nin sömürgesi kendi hudutları içine düşmüştü.

Kapitalizmin zenginlikte aradığı eşitlik buydu...

Bu sömürü ortadan kalkınca, elbette küçük bir azınlık haksız bir zenginliğin üstüne oturamıyacaktı... Ama emekçilerin de bütün potansiyel enerjisi kendi sınıflarının çıkarına çalışmıya başlıyacaktı. Kimse kâr hesabı yüzünden bu enerjiyi köstekliyemiyecek, iş gücünü ziyan edemiyecek, yeni bilimsel buluşları frenliyemiyecek

ve işsizleri, krizleri, sosyal adaletsizliği ile ortalığı kör döğüşüne çeviremiyecekti...

Kompradorlar :

— Sömürmek insanın tabiatında vardır, diyorlardı.

Sömürmek insanın tabiatında varsa her insanın tabiatında vardı. O zaman sömürülen emekçilerin de tabiatında vardı sömürmek demek ki. O zaman emekçilerin de hiç değilse kendilerinin sömürülmesine karşı çıkmaları yine bir tabiat icabıydı.

Ne çareki kompradorlar insan olarak sadece kendilerini görüyorlar, emekçileri insandan saymıyorlardı.

Komprador yalan ve tezvirlerinin bir tanesi bile sosyalistlerce cevapsız bırakılmamıştır...

Bunu da gayet iyi bilir kompradorlar. Zaten sosyalistlerin yazdıkları kitapları Türkiye'ye sokmak istemeyişlerinin en büyük nedeni, sosyalistlerin ortaya koydukları doğrulara cevap verecek güçte olmayışlarıdır.

Uzun yıllar Türkiye'de sosyalistlere karşı çıkmak, onlara sövüp saymak, onlara en ağır cezaları vermek vatanperverlik sayıldı. Böylesine şartlandırılmıştı kafalar...

Bu şartlanma yeni yeni çözülmekte, madalyonun öteki yüzü yeni yeni keşfedilmektedir...

Yine de bir çok kişi bu şartlanmanın dar hududu içindedir. Kompradorların değer yargılarını tartışmasız kabul etmiştir bir defa, kendisini bundan kurtaramamaktadır. Aklı hep kendisinin kişisel dünyasına takılmakta, politikaya girenlerin kişiliğini ölçüp biçmekte ve olaylara sınıf açısından bir türlü bakamamaktadır. Olaylara sınıf açısından bakamayınca da Türkiye'nin kurtuluşunu sınıflar arası dengede göememekte ve kurtuluş yolunu hep kişilerde aramaktadır. Ve tabiî üstünde dur-

duğu kişilerin sınıfsal ilişkilerini incelemeyi katiyen aklından geçirmemektedir.

Bu soy yarım aydınlar sosyalizmi hiç bir zaman kavrıyamıyacaklardır. Bir moda sürüklenişi içinde sosyalizmden yana görünseler dahi içlerinde hep akıl erdiremedikleri bir boşluk kalacaktır. Bu boşluk aslında onlardaki sınıf bilincinin yokluğundan doğmaktadır... Binbir soru sorup cevabını aldıkları zaman bile bu boşluk bir türlü dolmaz onlarda... Çünkü bilinç altlarında insanların kurtulması değil, kendilerinin de bir gün zengin bir burjuva olması özlemi yatar... Bu tutkudan kurtulmaları ve yepyeni bir açıdan dünyaya bakmaları imkânsız denecek kadar zordur.

Kompradorlar bu tür kişileri çok rahat satın almakta ve onları çok kolay kullanmaktadırlar... Biraz para, biraz vaad, biraz pohpoh soyguncular şebekesinin hizmetçisi olmalarını çabucak sağlayıverir...

Türkiye'nin başına gelen belâlarda çok büyük payları vardır bu iskeletsiz, bencil ve şartlanmış yarım aydınların... Ve bunlar nice nice güneş gibi dehaları ziyan etmişlerdir Türkiye'de...

KOMPRADORLAR NEDEN ÇIKMAZ BİR YOLDADIR

Kapitalizmin devresini tamamlamak üzere olduğu ve düyanın sosyalist bir devreye girmiye başladığı bir sırada Türkiye'deki komprador burjuvazisi hâlâ daha ülkeyi kapitalist yoldan kalkındırma çabası peşindedir...

Batının kapitalist ülkeleri bütün dünyayı sömürerek yapmışlardır kalkınmalarını. Türkiye'nin ise kendisi geri kalmış olduğu için emperyalist devletler tarafından sömürülmektedir...

Bir ülkenin kendisi sömürülürken, başkalarını sö-mürerek kalkındığı hiç görülmemiştir ve zaten böyle bir olay mantığın kabul edebileceği bir olay değildir...

Kompradorlar ise bu çıkmaz içinde kendi komisyonları uğruna Türkiye'yi yabancılara sömürte sömürte sonunda kalkındıracakları iddiasındadırlar.

Bir yandan toprak ağalığı devam edecek, bir yandan nufüs artacak, bir yandan işsizlik çığ gibi büyüyecek, bir yandan gerekli sermaye birikimi olmadığı için Amerika'dan boyuna kredi alınacak ve bir yandan da kalkınma olacak...

Üstelik sosyal adalet fikri ve kapitalizmin eleştirisi de yerleşmiye başlamıştır Türkiye'de...

Kimsenin ağzını açamadığı en sıkı faşist devirlerde onca soyguna rağmen birikememiş olan sermaye bu akımlar önünde nasıl birikebilecektir?

Ayrıca bir de batı demokrasilerinin model olarak alındığı iddiası vardır ortada...

Model batı demokrasisi ise batı demokrasilerindeki özgürlük de aynen benimsenecek demektir. Yani burjuva sınıfına karşı emekçi sınıfı da kendi kişiliğini isbat edecek ve siyaset alanında sömürüye karşı çıkacaktır.

Batıda emekçi sınıflarına tavizler verecek ve sınıflar arası dengeyi az çok sağlıyacak yeteneği vardır burjuva sınıfının. Sermayesini iki yüz yıl öncesinden bütün yeryüzünü sömürerek biriktirmiye başlamıştır...

Bizim yerli kompradorlar sınıf dengesini sağlamak için, hâlâ daha biriktiremedikleri sermayeden nasıl bir taviz verecek, işçi ücretlerini nasıl arttıracak, vergilerini nasıl ödeyecek, sosyal garantileri nasıl sağlıyacaklardır?

Bunu kıvıramıyacakları için de hepsi yeniden katı bir faşizmin rüyasını görmektedir. Ve şimdilik halkın gerektiği kadar uyanmamış olmasına bel bağlamaktadır.

Yaptıkları hesap :

— Bu uyanma hızlanırsa ya Amerikayla elele verir, hepsini ezeriz. Ya da Türkiye'den tüyer gideriz, düşüncesine dayanmaktadır.

Onlar bu düşünceler içindeyken, dünya şartları da hızla değişmektedir. Yer yer bütün geri ülkelerde halklar uyanmakta emperyalizme ve kompradorculuğa karşı çıkmaktadır.

Türkiye'de de bütün soygun hesapları salkım saçak ortaya dökülmüştür. Gayet bilinçli yeni bir kuşak yetişmektedir. Amerika'nın ipliği pazara çıkmıştır. Herkes askerî yardımın da, iktisadî yardımın da iç yüzünü anlamış veya anlamıya başlamıştır...

Amerika kendi ülkesinde dokuz milyar dolara ayakta tuttuğu bir askerî gücü Türkiye'de yüz milyon dolara, üstelik de başka bir ırktan olarak, yüzde doksan beş ölçüsünde kendi emri altında bulundurmakta ve bunun da adı askerî yardım olmaktadır...

İktisadî yardımlar ise yeni sömürgeciliğin en canlı örnekleridir. Verilen buğdaylar için alınan Türk parası, Amerikalı iş adamlarıyla ortaklık edecek kompradorlara kredi olarak verilmekte ve Amerikan kapitalizmine böylece yeni pazarlar açılmaktadır. Amerikalı iş adamları ise kompradorlarla ortak kurdukları montaj fabrikalarının hem ham maddesini Amerika'dan getirmekte, hem de kendi kârlarını döviz olarak dışarıya çıkarmaktadırlar. Böylece buğdayın karşılığı fazlasıyla ödenmektedir Amerika'ya...

Krediler ise yine o parayla yapılacak işlerin Amerikan firmalarına yaptırılması şartıyla verilmektedir. Amerikan firmaları ise dünyadaki fiatların üç misline yapmaktadırlar o işleri... Böylece Amerikan kredisiyle yapılmış bir fabrikaya Türkiye üç fabrikalık döviz ödemekte, yani aslında avans şeklinde verilmiş bir yövmiye karşılığı bütün ülke Amerika'ya çalışmaktadır.

Bu bozuk düzen içinde bile yüzde on ölçüsünde kalkınmayı sağlıyacak bir emek gücünün yarı verimi ithalât ihracat arasındaki fiat farkları, kredi faizi, yabancı sermaye kârı ve Amerikan firmalarına ödenen yüksek ücret olarak dışarıya akmaktadır. Amerika bu usulle boyunduruğu altına aldığı ülkelerde hem statükoyu korumıya, hem de o ülkeleri sade emeğiyle değil, eti, kemiği canıyla da kendi çıkarma kullanmıya çaba harcamaktadır.

Bu suretle bu ülkeler hem yarı yarıya Amerikan çıkarlarına çalışacaklar, hem pazar olmaktan kurtulamıyacaklar, hem de komprador propagandalarıyla kalkınıyoruz zannedeceklerdir...

Bu dalavereye karşı çıkanlar ise hemen komünistlik ithamıyla ezileceklerdir.

Partilerden hepsi Amerika'dan ve kompradorlardan yana olacaktır. Bunların hangisi iktidara gelse temelde hiç bir değişiklik olmıyacaktır. Şayet bu partilerin dışında bir parti kurulur da halkı bilinçlendirirse, demokrasiye paydos denecek ve derhal diktaya gidilecektir...

Amerika'nın boyunduruğu altındaki geri ülkelerde uyguladığı değişmez metod budur. Ama artık bu oyunun da sonu gelmektedir yeryüzünde... Ve Türkiye ikinci millî kurtuluş savaşında zafere bu oyunu yutmadığı ölçüde daha çabuk ulaşacaktır.

Kompradorlar, Türkiye'ye bir devlet olarak değil de, kendi aracılıklarıyla emperyalist ülkelere sömürtülen uyanmamış bir toprak parçası olarak baktıkları için ikide birde:

— Amerika giderse ne yaparız, yahut, Amerika giderse Rusya gelir, demektedirler.

Bu işte tam bir komprador zihniyetidir. Komprador, gerçek burjuva, yani yeterli sermayeyi biriktirmiş olmadığı için, kendi sömürgesini daha güçlü bir devlete açmak ve onun sayesinde ayakta durmak zorundadır. Bu bakım-

dan tıpkı vaktiyle Almanyasız ayakta duramayız, İngilteresiz ayakta duramayız demesi gibi bugün de:

— Amerikasız ayakta duramayız, demektedir.

Amerika giderse Rusya gelir demesi ise yine kendi zihniyetine uygundur. Çünkü o kapitalizmin içinde yetersiz sermayesiyle vatanı mutlaka birisine satmak zorundadır. Bugün ise Amerika'dan sonra en güçlü devlet Rusya'dır... Amerika giderse o zaman demek satış Rusya'ya yapılacaktır... Kompradorun kafası bunun dışında bağımsız ve kapitalist olmıyan bir yoldan kalkınmayı katiyen kabul edememektedir.

Ona göre hep kapitalist yolda kalınacak ve ille de kompradorlar Türkiye'yi bir yabancı devlete peşkeş çekeceklerdir. Bugün için kendilerine en uygun gelen yabancı devlet Amerika'dır. Türkiye diye bir devlet olamıyacağına göre Amerika giderse Rusya gelir...

Sosyalistleri de tıpkı kendileri gibi görüyorlardı. Sosyalizmin bambaşka bir düzen olduğunu kavrıyamıyorlardı pek de...

Hatta kendileri Türkiye'yi Amerika'ya satan kompradorlarsa, sosyalistler de Rusya'ya satmak isteyen başka kompradorlardı... Yani Rusya Amerika'dan daha mı fazla komisyon veriyordu...

Havsalaları kompradorsuz bir Türkiye'yi imkân yok kabul etmiyordu...

Ortada uyanmamış bir ülke vardı. Hazır bunun haracını yemek, dışarıya satıp komisyonunu almak varken, halkı uyandırmak ve bağımsız bir devlet haysiyetine kavuşturmak ne demekti. Olacak şey değildi bu... Bu iddiada olanlar da yalan söylüyorlardı. Onlar da kendileri gibi sonunda satacaklardı Türkiyeyi... Niçin satmasınlardı yani, büyük avanta vardı bu satışta. Bu avantayı kim bırakırdı...

Ve boyuna tekrarlıyorlardı:

— Amerika giderse Rusya gelir.

Mustafa Kemal zamanında kimsenin gelmemiş olma sını görmezlikten geliyorlardı. Zaten Mustafa Kemale de kızıyorlardı içlerinden. Amerikan mandasını o zaman kabul etmiş olsa aldıkları komisyon daha da çok olmuş olacaktı şimdi... Türkiye kompradorlar için bulunmaz bir yerdi... Hazır şakır şakır Amerika'ya satmak varken nerden çıkıyordu bu sosyalistler de... Sanki Rusya Amerika'dan daha çok para verecekti. Katiyen beyinleri başka türlü çalışamıyordu ...İlle de satmak üstüne bir âlemde yaşıyorlardı ve herkesi o âlemin içinde sanıyorlardı.

Bilmiyorlardı ki Türkiye sosyalizme döndüğü zaman Rusya'nın uydusu değil, belki de üçüncü dünya liderliğinde rakibi olur.

Bilmiyorlardı ki sosyalizm bir alış veriş işi değil, büyük emekçi kütlelerinin devlet yönetimine ağırlıklarını koymaları işidir.

Bilmiyorlardı ki büyük emekçi kütleleri devlet yönetimine ağırlıklarını koydukları zaman kendi emeklerini ne içte, ne dışta kimseye sömürtemezler. Sömürtmeye rıza göstermeleri kendi çıkarlarına ve tabiatı eşyaya aykırıdır.

Rusya'nın ikinci dünya savaşından sonra Balkan ülkelerinden bir çoğuna girmesi, oradaki emekçi sınıfların devlet yönetimine ağırlığını koymasından ve devlete sahip çıkmasından önce olmuştur... Ve oralarda emekçi sınıfı gerçekten devlet yönetimine ağırlığını koymıya başlayınca Sovyet baskısının derhal karşısına çıkmıştır. Bunun son örneği Romanyadır. Nerdedir ki emekçi sınıfı gerçekten iktidardadır, orasını hiç kimse sömüremez. Bu sosyalizmin en büyük niteliğidir. Eğer ortada bir sömürü varsa orada emekçi sınıfı tam anlamıyla henüz iktidara gelmemiş demektir. Onun için de bütün mesele önce

emekçi sınıfını uyarmak, siyasi bir örgüt içinde onu iktidara doğru yöneltmektir.

Bunu kompradorlar anlıyamamaktadırlar ve mayaları icabı çöküp giderken de bir türlü anlıyamıyacaklar, her hareketin mutlaka bir sömürü dalaveresi için yapıldığını zannedeceklerdir.

TÜRK SOSYALİZMİNİN YERİ, METODU VE AMAÇLARI

Buraya kadar kapitalizmin ve yerli komprador burjuvazisinin tutumunu kaba çizgileriyle ortaya koymıya çalıştık...

Şimdi Türk sosyalizminin bugünkü yerini, metodunu ve amaçlarını belirtmiye uğraşacağız.

Türk sosyalizmi ilk defa dayanağını Anayasa'dan almakta ve küçük bir kadro hareketi olmaktan çıkıp büyük halk kütlelerine doğru açılmaktadır...

1961 Anayasası sermaye birikimini yapamamış bir komprador azınlığının, kendi sömürüsünü kısıtlama pahasına uygulıyabileceği bir Anayasa değildi.

En başta Anayasanın öngördüğü sınıflar arası eşitliği kuracak, hatta bu eşitliğe dönük bir tavır takınacak bir yetenekte değildi...

Geri ülkelerde Anayasalar komprador denetiminde statükocu olduğu halde bizim Anayasamız 27 Mayıs sayesinde komprador denetiminin dışına kaymış ve ilerici bir hüviyette ortaya çıkmıştı...

Türk sosyalistleri Anayasaya derhal sahip çıktılar ve Anayasanın tastamam uygulanmasını istiyerek kompradorların önüne dikildiler...

Statükocu Anayasaların bulunduğu ülkelerde daha çok sosyalistler Anayasa dışına düşerlerdi. Çünkü oralar-

da Anayasalar soygun düzeninin hukuki gerekçesini sağlar ve o düzeni korurdu.

Türkiye'de ise kompradorlar talancı olduğu için kapitalist ölçüleri de aşan bir mevkideydiler ve Anayasa hiç bir şekilde onları korumuyordu. Bu sefer belki de yeryüzünde ilk defa onlar Anayasanın dışına düşüyorlardı.

En büyük açıkları, talancılığı kapitalist ölçülere dahi sokacak yetenekten yoksun oluşlarıydı... Yani bizim kompradorları kapitalist ülkelerin de polisi yakalardı.

Gerekli kapital birikimini yapmadan kapitalist demokrasilere özenmek zorunda kalmanın ve bu özenti içinde uydurma bir demokrasiyi yürütmeye çalışırken silâhlı bir kazaya uğrayıp, tam kontrol edemedikleri bir Anayasanın doğuvermesinin sonucuydu bu.

Türk sosyalistleri ise bu oluşu bütün tarihsel gelişimi içinde değerlendiriyor ve gerek sosyal, gerek iktisadî faktörleri boyuna gözden geçiriyorlardı.

Türkiye'de sosyalist gelişim için en uygun ortam Anayasanın tastamam uygulanması ve kompradorların klasik batı demokrasisinin içine alınmasıydı...

Klasik batı demokrasileri burjuvaların emekçi sınıfına taviz vermeleri prensibine dayanıyordu. Taviz verilemediği an kapitalizme karşı emekçilerin giriştiği tenkit ve direnme burjuva sınıfını adamakıllı sallamıya başlıyordu.

Öyleyse Türkiye'de de kompradorlar emekçi sınıfına taviz vermek zorunda bırakılmalıydılar. Batı demokrasilerinde olduğu gibi Türkiye'de de emekçi sınıfı kapitalizmin tenkidiyle kompradorları taviz vermiye sıkıştırmalıydı. Kompradorların bu tavizi verebilecek güçte olup olmamaları onların bileceği işti...

Türk iç politikasındaki bu yeni gelişme kompradorları adamakıllı tedirgin etmiye ve büsbütün seviyesizleşmiye yöneltti...

Fikrî hiç bir değerleri olmadığı her gün biraz daha ortaya çıkıyor, en önde gelen ünlüleri her gün biraz daha ufalanıp dökülüyor ve uydurdukları yalanlar kamu oyu önünde suratlarına şrak şrak vuruluyordu.

Türk sosyalistlerinin demokrasi düşmanı olduğunu ileri sürmek istiyorlardı. Oysa Türk sosyalistleri Anayasanın ve batı demokrasisinin olduğu gibi uygulanmasını istiyorlardı. Kompradorların rezilini çıkarmak için en sağlam silâhın bu olduğunu biliyorlardı... Emekçi halk kütleleri en hızlı olarak böyle bir ortamda uyanıyordu.

Kompradorlar demokrasi kurallarına yan çizmek istedikçe burunlarının dibine Anayasa uzatılıyordu...

Şimdiye kadar sürdürdükleri katı faşizmin alışkanlığında bir türlü Anayasa ile gerçek bir demokrasiyi benimsiyemiyor ve kıvranıp duruyorlardı.

Bütün soygunlar, hırsızlıklar, satılmışlıklar, yalan ve dolanlar tabak tabak kamuoyuna sunuluyordu...

Türkiye'nin şimdiye kadar küçük bir azınlık tarafından nasıl talan edildiği emekçi halk kütlelerine anlatılıyordu ve halkın Anayasaya bizzat sahip çıkması, kendisini kurtarmak için kompradorlardan medet ummaması ve siyasi bir parti içinden örgütlenerek komprador sınıfına karşı denge tutması isteniyordu.

Türk sosyalistleri bilhassa iki şeyi çok iyi biliyorlardı:

1 — Anayasa ile batı örneği bir demokrasinin komprador sınıfının egemenliğini kırarak, bu sınıfın sömürüsünü felce uğratacağını...

2 — Türkiye'nin bir anda sosyalizme dönüşemiyeceğini ve bir süre, emekçi sınıfının ağırlığı altında, kapitalist olmıyan bir yoldan kendisini daha büyük hamlelere daha kolay hazırlıyabileceğini...

Bunun için de bir yandan Anayasaya ve gerçek demokrasiye sahip çıkarken, bir yandan da kapitalist ol-

mıyan yoldan kalkınmanın hedeflerini ortaya koyuyorlardı.

Bu hedeflerin en başta gelenleri şunlardır:

1 — Mutlak bir bağımsızlık.

2 — Toprak reformu. Bu reform Toprak ağalarını tasfiye edecek ve topraksız köylülerle az topraklı köylülere siyasi kişilik ve güç kazandıracak bir nitelikte olacaktı.

3 — Bankalar emekçi halk kütlelerinin denetimi altında olacak yani millileştirilecektir.

4 — İthalât ve ihracat kompradorların elinden alınacak ve halkın çıkarına işler hale getirilecekti.

5 — Sigortalar millileştirilecekti.

6 — Ağır endüstri emekçi halk kütlelerinin denetimi altında keza millileştirilecekti.

Bu hedefler komprador sömürüsünü en sağlam şekilde kısıtlıyor ve Türkiye'nin dışarıya akmakta olan kan damarlarını tıkıyordu...

Bunun yanında mutlak bir bağımsızlık ve plancılıkla Türk emekçi halkı birdenbire kendi kişiliğine, kendi emeğine, kendi özgürlüğüne sahip oluyordu...

Durdurulan talan, ağır endüstrinin kurulmasına ve dolayısıyla herkese eşit şartlar altında açık, teknik bir eğitimin gelişmesine kanalize ediliyordu.

Kompradorların kâr hesaplarıyla kısırlaşan iş alanları alabildiğine genişliyordu.

NEDEN İLLE EMEKÇİ HALKIN AĞIRLIĞI

Türkiye'de böyle köklü bir değişikliği sağlıyacak tek güç, emekçi halk yığınlarının bilinçlenip örgütlenerek komprador sınıfının karşısında devlet yönetimine ağırlığını koymasıyla mümkündür. Ve ancak bununla mümkündür.

Hiç kimse bilinçlenmiş emekçi kütleleri kadar, emekçiden yana olamaz. Emekçilerin örgütü dışında kalan hiç bir kadro da sosyalizme dönük bir gelişimi sağlayamaz. Ne kadar sağlamaya çalışsa sonunda suniliğe düşer, havada kalır ve faşizme kayar. Çünkü sosyalizm sadece soyut bir metod değildir. Sosyalizm emekçi halk sınıfının bütün şartlanmalardan, saplantılardan, ters tutkulardan arınmış olduğu gerçek bir özgürlük ortamındaki tabiî duruşudur... Ona bu özgürlüğü sağlamak ise ancak onun örgütlü gücü sayesinde mümkündür... O gücün dışında hiç bir güç ona bu özgürlüğü sağlıyamaz.

Çünkü yalnız emekçi sınıfının tüketimi üretiminden azdır... Öteki bütün sınıf ve zümrelerin tüketimi üretiminden fazladır...

Tüketimi üretiminden fazla olan sınıf ve zümrelerin tüketimi üretiminden az olan emekçi sınıfına gereken özgürlüğü sağlaması kendi çıkarlarına karşı bir iştir. Onun için de sosyalizm bir kişiler, yahut kadrolar meselesi değil, doğrudan doğruya bir sınıf meselesidir. Kişiler ve kadrolar ancak emekçi sınıfına yardımcı olabilirler. Ama ondan kopuk olarak ne sosyalizmi kurabilirler, ne sosyalizme dönük bir yönteme girebilirler.

Onun için bugün Türk sosyalistlerine düşen en büyük görev, emekçi halk kütlelerini uyandırmak ve onu örgütliyerek, siyaset alanına sınıf olarak sokmaktır.

AYDIN - KAPİTALİST ÇATIŞMASI DA SOSYALİZM DEĞİLDİR

Eskiden üniversite hatta lise mezunu olmak mutlu azınlığın arasına girmek için yeterliydi. O tarihlerde komprador burjuvazisi henüz kendisi için gerekli elemanı yetiştirmemişti... Diploma sahipleri o sınıftan kız alabilir-

ler, kendilerine parlak bir gelecek sağlayabilirler, iyi mevkilere geçebilirlerdi...

Onun için eğitim çevreleri ile üniversite, statükonun kalesi gibiydi. Ne solcu öğrenci vardı, ne solcu asistan, ne solcu doçent...

Böyle bir eğilim gösteren dört beş kişiyi de derhal üniversiteden uzaklaştırmışlar, bütün hayatlarını kâğıt gibi tutuşturmıya kalkmışlardı.

Ancak gitgide lise diplomaları şöyle dursun üniversite diplomaları da mutlu azınlığın arasına katılmak için yeter bir belge olmamıya başladı. Burjuvazi sınıfı kendisi için yeter sayıda okumuş yazmış elemana sahipti artık. Doktoru, hukukçusu, iktisatçısı hepsi tamamdı... Üniversiteleri bitirenlere iş, mevki, gelecek ve dolayısıyla burjuva yaşantısının kapıları kapanıyordu. Halk ise bu elemanları ödeyecek güçte değildi. Bilhassa doktorlar ve teknisyenler arasında dışarıya bir göç başladı...

Statükodan hiç bir umudu kalmıyan eğitim çevreleri ile üniversite Türkiye'nin gerçekleri üzerinde hızla uyanmak ve sola kaymak zorunda kaldı...

Bu kayma aydınlarla kapitalistler arasında etkileri küçümsenmiyecek bir çatışma yarattı.

Ancak bu çatışmayı serin kanlılıkla gözden geçirmek ve iyice incelemek gerekiyordu.

Ortada bir Anadolu sömürgesi vardı. Bu sömürge komprador burjuvazisinin egemenliği altında idi. Aydınlar bu egemenlikten kendilerine gereken payın düşmeyişine kızgındılar ve kapitalistleri sosyalist bir açıdan ele almıya ve iyice hırpalamıya başlamışlardı.

Bu bir anlamda:

— Türkiye'yi kim yönetecek? Para sahipleri mi, yoksa kafa sahipleri mi?

Sorusunu ortaya çıkarıyordu...

Oysa sosyalizm aydın-kapitalist çatışması değil proletarya-burjuvazi çatışmasıydı.

Şayet Aydın - Kapitalist çatışması bir proletarya bilinçlenmesine yönelmeden, iktidarın şu veya bu şekilde aydınların eline geçmesine yol açarsa, bu sosyalizm için yeterli bir adım sayılabilir miydi?

Bu soruya canı gönülden:

— Sayılır elbette, diyenlerin bulunduğunu biliyoruz. Ama biz bunun sosyalizm için yeterli bir adım olabileceğine inanmıyoruz.

Anadolu sömürgesi ve emekçi sınıfı yine yönetimin dışında kalacaktır. Aydınların üretim araçlarını kişisel mülkiyetlerinde bulunduracak imkânları olmadığından, bunları devlet vasıtasıyla kendi tasarrufları altında tutmaları pek âlâ mümkündür.

Böylece yönetiminde emekçi sınıfının ağır basmadığı bir devletçilik başlıyacak ve bu devletçilik halkın sırtından burjuva alışkanlıkları ve eğilimleri taşıyan belâlı yeni bir sınıf yaratacaktır.

Aydınların ağzında halkın sosyalizmi kavrıyamadığı, ona sosyalizmi bir iyice öğretmek gerektiği sözleri pek geçer akça olacaktır...

Halk ise böylesine bir sosyalizmi öğrenmekten sonunda nefret edecektir.

Biz ise sosyalizmi önce aydınların iktidara kavuşacağı ve sonra da halka öğreteceği bir sistem olarak görmüyoruz.

Biz sosyalizmi aydınların emekçilerle işbirliği yaparak kuracağı bir proletarya iktidarı olarak görüyoruz.

Aydınlar emekçi sınıfının dışında tek başlarına sosyalizmi getiremezler. Çünkü aydınların da tüketimi üretimlerinden fazladır. İktidara geldikten sonra da daha da artacaktır. Emekçi halk ise kendisinin yönetmediği ve

ne kadar kendisine dönük olduğu bilinmiyen bir devletçiliğin altında bunalacaktır.

Önceden de belirttiğimiz gibi sosyalizm şu veya bu kadronun değil, ancak ve ancak emekçi sınıfının iktidara ağırlığını koyduğu zaman uygulıyabileceği bir metoddur. Bu olmadan dış görünüş itibarile sosyalizme benzer bir şeyler olur ama o yine de sosyalizm değildir...

Aydınlar emekçilerin siyasi örgütü içinde onlarla kaynaşmalıdırlar. Emekçilerin Anayasaya sahip çıkmalarına, haksızlıklar karşısında Anayasanın verdiği hakları kullanarak sokak gösterileri, mitingler tertip etmelerine, meydanlarda kürsülere çıkarak bizzat konuşmalarına yardımcı olmalıdırlar...

Anadoluda emekçi halk ile birlikte bir öncü olarak çalışmalı ve halk liderleri yetiştirmelidirler. Gittikleri bölgelerde emekçilerin sıkıntılarını tesbit etmeli, yılda kaç kişinin hastahaneden kovulduğunu, kaç kişinin şehirlerdeki gece kondulara aktığını, kaç kişinin çocuğunu okutamadığını, kaç kişinin işsiz yaşadığını tesbit etmelidirler...

Sosyalizme dönük adımlar, sade kapitalistlerle çatışarak değil, emekçi halk yığınlarını da onların içine girip örgütliyerek ve onları bilinçlendirerek olur...

Bu elbette halktan ayrı politik bir platformda, iktidara gelmiye çalışmaktan daha zor, daha yorucudur. Ama bize göre çok daha sosyalistçedir.

Burjuvalar için politika, yalanlar uydurarak halkı oyalamak ve gününü gün etmektir... Sosyalistler için politika, emekçi halk ile birlikte bir eylem yaratmaktır.

ANTİEMPERYALİST CEPHE

Emperyalizm kapitalizmin son aşaması ve geri ülke-

lere doğru milletler arası korkunç bir örgüt olarak ortaya çıkmasıdır...

Öyleyse antiemperyalizmin öncüsü de tıpkı kapitalizme karşı olduğu gibi sömürülen emekçi halk sınıfı olacaktır...

Geri bir ülkede kapitalizmi uygulamaktan yana olanlar, sermaye güçleri yetmediği için, emperyalistlerle işbirliği yapmak zorundadırlar. Bunlar kendi çıkarları icabı antiemperyalist bir cephenin yanında samimî olarak yer alamazlar.

Orta tabakalar ise antiemperyalist bir cephede emekçi sınıfının bu mücadeledeki öncülüğünü kabul ettikleri ölçüde geçerli bir rol oynarlar...

Emekçi sınıfından yoksun bir antiemperyalist cephe başarıya ulaşıyormuş gibi görünse dahi sonunda kapitalizme ve dolayısıyla tekrar emperyalizmin kucağına kayar. Bu kayış sırasında çokcası da emekçilere karşı belâlı bir faşizm dener.

Emperyalizme karşı çıkmak, ister istemez kapitalizme de karşı çıkmakla mümkündür. Geri ülkelerde emperyalizme sarılmamış bir kapitalizm olamaz çünkü. Kapitalizme samimî olarak karşı çıkabilecek tek varlık da, tüketimi üretiminden daha az olan emekçi sınıfıdır.

Antiemperyalist cepheyi bu yüzden emekçi sınıfının ve onun siyasi örgütü olan sosyalist partinin çizgisinde kurmak zorunluğu vardır.

Bunu görmezlikten gelmek antiemperyalist cephe adı altında emperyalistlere henüz afişe olmamış taze müttefikler hazırlamaktan başka bir işe yaramaz.

Dış sömürüye karşı çıkanlar, iç sömürüye göz yumarak yürütemezler bu davayı. Sömürü bir bütündür. Ve iç sömürüyle dış sömürü birbiri sayesinde devam etmektedir. İç sömürüye boş verip dış sömürüye karşı çıkmak hevesine kapılanlar, emekçi halka da dayanmak is-

temediklerine göre yine sonunda ya iç sömürücülere dayanacaklar, o yoldan emperyalizme taviz verecekler; ya bizzat bir dikta rejimi kurmıya çalışarak bilinmez bir serüvene atılacaklardır...

En sağlam yol, en bilimsel olan yoldur.

Hele orta tabakaların yönettiği bir antiemperyalist savaştan sonra varılan bugünkü nokta hepimizin gözünü açacak nitelikte olmalıdır.

Sosyalist gelişmeyi iki etapta görenler ve önce sınıfsız bir antiemperyalist cephe kurulmasını isteyenler bizce aldanmaktadırlar. Çünkü bu önce dış sömürüye karşı çıkalım, sonra da iç sömürüye karşı çıkarız anlamına gelmektedir. Sömürü ise içiyle dışıyla bir tek sömürüdür.

Sömürüye tümden karşı çıkanlar söyleyeceklerini söylemişlerdir. Gerçekten Türkiyenin bağımsızlığını isteyenler, bunun içerde devam edecek bir sömürü düzeniyle mümkün olamıyacağını anladıkları ölçüde cepheyi güçlendirir ve zaferi yakınlaştırırlar...

Bunun tersi oyalanmıya ve sonunda kişisel payeler yakalama sevdasına düşmiye kadar gidebilir...

BİR TEK SOSYALİZM VARDIR

Bir toplumda sosyalist akımlar güçlenmiye başladı mı, ortaya derhal bir tek sosyalizm olmadığı lafları çıkmıya başlar.

Batı burjuvalarından aktarma bir kurnazlıktır bu...

Batı burjuvaları emekçi sınıfına verdikleri her tavizi:

— Sosyalizm işte budur, diye yutturmıya kalkmışlardır...

Emekçiler ücretli hafta tatili mi istiyorlar. Burjuva-

lar baş edemeyip de bu tavizi verdikleri zaman, burjuva siyasileri de bağırmıya başlarlar:

— Bu işte sosyalizmdir.

Patronların fazla para kazandıkları mı ileri sürülüyor. Vergiler biraz arttırılır ve burjuva politikacıları tekrar bağırırlar:

— Bu işte sosyalizmdir...

Oysa bunların hiç biri sosyalizm filan değildir. Bunlar burjuva sınıfının kendi egemenliğini sürdürmek için emekçi sınıfına vermek zorunda kaldığı tavizlerdir...

Bir tek sosyalizm vardır. O da emekçi sınıfının egemen yani bizzat patron olması ve kendisini sömüren bir sınıfa değil kendi kendisine çalışmasıdır. Bunun emekçi sınıfının örgütü denetiminde planlanması sosyalist devletin niteliğini meydana getirir.

Emeğin ürettiği yine emekçinin yararına döner. Ve kendi ürettiğiyle güçlenen emekçi sınıf, güçlendikçe üretir, ürettikçe güçlenir. Ve bu dinamizm sonsuz bir iktisadî özgürlük yaratmıya başlar.

Bu sonsuz yaratıcılığın en iyi şekilde planlanmasıyla en başta işsizlik kalmaz. Eğitimsizlik kalmaz. Bakımsızlık kalmaz. Fakirlik kalmaz. İnsan hayatı tam bir garanti içindedir ve kişi arzuladığı her alanda istediği çalışmayı, istediği araştırmayı hiç bir maddi engelle karşılaşmadan yapma özgürlüğüne sahiptir... Bir tek özgürlük yoktur sosyalizmde o da başkasını sömürme özgürlüğü...

Babam zengin olmadığı için okuyamadım yoktur sosyalizmde... Param olmadığı için çocuğuma ilâç alamadım da yoktur... Ay başlarında kira sıkıntısı çekmek, geliştirmek istediği istidadını fırsat bulup geliştirememek de yoktur...

Emekçi sınıfının bütün yarattıkları yine emekçi sınıfına dönmektedir boyuna...

21. yüzyıl sosyalizmin bütün insanlığı tam bir mut-

luluğa kavuşturmıya başladığı yüz yıl olacaktır... Yalana, dolana, hırsızlığa, ahlâksızlığa kimse ihtiyaç duymıyacaktır... İnsan gerçek insan seviyesine ve her türlü korkudan arınmış gerçek bir özgürlüğe kavuşacaktır...

Ve o zaman günümüzde sosyalizm için hayatlarını harcamış olanların mücadeleleri, hem yeni kuşaklara pek garip görünecek, hem de yeni kuşaklarda onlara karşı acımayla karışık bir saygı uyandıracaktır.

Türkiye de 21. yüzyıla doğru bir hazırlık devresi içindedir. Koskoca bir yüz yılı boşuna harcamış olmanın telâşıyla hızla uyanma peşindedir. Bu uyanışı hiç bir kuvvet durdurmıya yeterli değildir.

Türkiye daha bu yüzyılın içinde kendisinin gerçek yerini alacaktır. Bu yer ilk bağımsızlık savaşını vererek bütün geri kalmış ülkelere öncülük ettiği yerdir. Türkiye bütün gelişimiyle üçüncü dünyanın tabiî lideridir. Bu liderlik suni baskılar, aldatmacalar ve kösteklemelerle elinden alınmak istenmiş ve binbir dalavere ile ilk bağımsızlık savaşını yapmış olan bu ülke yeniden uydu durumuna sokulmıya kalkışmıştır.

Ama Türkiye'nin yetenekleri bütün bunların üstesinden gelecek, tarihî doğrultusuna kendisini tekrar oturtacak ağırlıktadır...

Bugün çekilmekte olan sancılar da zaten bunun sancılarıdır. Türkiye yakın bir gelecekte bütün yeryüzünün dikkatini üstünde toplıyan bir ülke olacaktır. Bu yakın gelecek 2000 yılından çok daha öncedir.

FELSEFE AÇISINDAN SOSYALİZM

Sosyalizm bütün evreni kapsayan ve toplumu da onun bir parçası olarak ele alan ve hiç bir kopukluk yapmadan hepsini sistemli bir metod içinde açıklıyan tek görüştür.

Bu görüşün metodu zıtlaşmaların dinamizmi diyebileceğimiz dialektiktir.

Her şey her an zıtlaşmakta ve her zıtlaşma her an sıçrıyarak yeni bir oluş yaratmaktadır. Bu zıtlaşmaların ve değişmelerin etkileri tepkileriyle bütün evren daima bir değişim içindedir.

Evrenin bir parçası olan toplum da kendi zıtlaşmalarıyla aynı değişimin içindedir...

Toplumdaki bu değişimin ve zıtlaşmaların faktörlerini incelerken insanla tabiat arasındaki etki tepki münasebetlerine ve oradan da üretim araçlarının oynadığı role rastlarız...

İnsan tabiatı değiştirmek için araç kullanmış, her araç ta insan üzerinde ayrı bir etki yaratmıştır...

Radyoyu bulan insan radyolu bir dünyanın insanı, uçağı bulan insan uçaklı bir dünyanın insanı olmuştur... Ve bu dinamik gelişim içinde toplumların değişmesinde son kesin çizgiyi üretim araçlarındaki değişiklik tayin etmiştir..

Üretim araçlarıyla toplum arasındaki ilişkilerden çeşitli toplum yapıları ve müesseseler meydana gelmiştir.

Sonsuz bir değişim içinde olan bu akışın bir görüntüsünü kendi çıkarı için dondurmak isteyenlerle değişimin dinamizmini taşıyan güçler daima çatışmıştır. Ve bu çatışmada statükolar bozulup kurulmuş, bozulup kurulmuştur.

Sosyalizm insanoğluna pek pahalıya mal olan bu çatışmayı tutucu güçlerden kurtaran ve insanı daima yüceltici bir hızın rayına sokan bir yöntemin ve davranışın eylemidir.

Sosyalizmde zıtlaşmaların dinamizmi olumsuz bir ziyandan, olumlu bir kullanışa geçmektedir...

Üzerinde binlerce cilt kitap yazılmış olan bu konu-

ya pek minik bir fiskeyle dokunup geçmek zorunluğunu duymamız, sosyalizmin gerçek perspektivini de hatırlatmak ve bunun sadece bir devrede bir toplum görüntüsündeki bir siyaset akımından ibaret olmadığını belirtmek içindir.

SON SÖZ

Türkiye'de sosyalizm aleyhinde daha bir çok sözler söylenecek, yalanlar uydurulacak, tezvirler, şaşırtmacalar icat edilecektir.

Bunlar ömrü uzun olmıyan kısır ve boş çabalardır.

Kimi çıkacak:

— Önce ahlâkı düzeltmek gerekir diyecektir...

Bir sömürü düzeni devam ederken ahlâkın düzelemiyeceğini, sömürü düzenini ise sömürücülerin bizzat düzeltmesine imkân olmadığını, onun için de sömürülenlerin sömürüye karşı çıkarak bu ahlâksızlığı önlemesi gerektiğini ve bunun da ancak sosyalizmle olabileceğini onlara anlatmakta daha bir süre zorluk çekilecektir...

Çünkü onlar olayları sınıf açısından değil kişi açısından görebilmektedirler sadece... Tıpkı ormanı görmeden ağaçlara bakanlar gibi...

Kimi çıkacak:

— Sosyalist ülkelerden neden o kadar insan kaçıyor, diyecektir...

Sömürünün olmadığı yerden sömürmek isteyenlerin elbette kaçmak isteyeceği hatırına gelmiyecektir.

Kimi çıkacak:

— Önce eğitimi halletmek gerek diyecektir.

Sanki halkın uyanmaması için kitapları dahi yasaklıyan bir sınıfın halkın gerçekten eğitilmesine çaba göstermesi mümkünmüş gibi...

Türkiyenin ezilen, horlanan, çağının dışında bırakı-

lan emekçileri bütün bu bilim dışı sözlerin fırtınası ortasında yine de bütün gücün kendi sınıflarında olduğunu görecek ve sınıflarının özgürlüğünü kimseden bir şey ummadan kendilerinden yana olan namuslu aydınlarla sağlamıya çalışacaklardır... Ve ancak bu büyük çaba sonunda gerçek olarak kurtulacaklardır...

Bu mücadelede elbette başı belâya girenler, felâketlere uğrıyanlar, eziyet çekenler olacaktır...

Ama şunu unutmamak gerekir ki insanlığın kurtuluşu için uğraşanlar ölümsüzdürler.

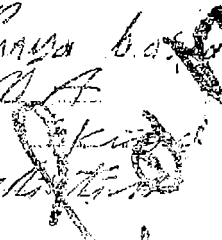
Onların her yaptıkları yarın doğacak bebeklerin mutlu dünyasında bir taze gülüş olarak açılacak ve onların varlığı evrenin içindeki atom cümbüşünde gelip geçtikleri bir sinema perdesinin gerçek sahibi olarak sonsuzluğa perçinlenecektir...

Sosyalizm alabildiğine geniş, alabildiğine derin, alabildiğine insanca bir çabanın hiç bitmiyecek bir meyvasıdır. Yaşantının mutluluğunu böyle bir meyvanın lezzetinde duyanlar, çağlarını anlamış ve gerçekten yaşamış olanlardır.

Sizlere Türkiye'deki bu büyük gelişmenin ilk örnekleri olarak emekçilerden gelen bazı mektupları sunuyorum.

Ve bu küçük kitabın tek ve paha biçilmez değerini onların bu yazıları teşkil etmektedir...

Burada benim duyduğum ve hiç bir şey karşılığında değişmiyeceğim kıvanç, o mektuplara muhatap olarak seçilmiş bulunmamdır.

ATATÜRK Bey
Türkiye üzüldük
ek yazıyorum
başladı Fikir oyanmaya başladı
RFADİM. ATA
im GAZİmiz
-kalır Söyleyeceğim

dünmek
e 35. FIRA
Zamanım yok
kadar Geliştireceğim
Söz Vermem
196 Yazımızda
Ve Kürşad
Mektup
ve müzmin nedeni
Dumrul'un sözüne

Son zamanlarda bana gelen emekçi mektuplarını burada yayınlıyorum. Bu mektupları yayınlarken bir seçme yapamazdım, yapmadım. Binlerce mektup arasında kur'ayla seçtim. Bu mektuplarda nokta, virgül, imlâ hiç bir şey değişmemiştir. Buna bilhassa dikkat ettim.

Mektup : 1

Rize : 14.5.1967

Mühterem Çetin Ağabey

Rize ve civarında 8.5.1967 tarihinde çay kampanyası açıldı. Ekseriyeti 3 ay çalışmak ve 10 lira gündelik alabilmek için taa Şavşattan, Tonya'dan, Vakfikebir'den gelip fabrika kapılarında günlerce aç ve susuz bekleşen köylülerin halini görmeliydiniz.

Bu perişan insanlar içinde «şu fabrikada bir iş başı yapabilsem sonrada Allah canımı alsa» diyebilecek ve fabrikaya işçi alma komitesi azalarının kapılarında geceleri bekleyip işe alınmaları için ağlaşarak yalvaracak kadar acz ve ihtiyaç içinde bulunan kimseler vardı.

Allahtan başka sığınacak kimsesi olmıyan bu insanlar fabrika kapılarında türlü vesilelerle avutulurken bölgenin nufuslu Adalet Partilileri hiç bir ihtiyacı bulunmayan çay bahçesinde, babasının dükkânında çalışmaktan kaçan ekâbir çocuklarını fabrikalara yerleştirmek ve bu yolla itibar kazanmak gayretinde idiler.

Müreffe ve aydınlık bir Türkiye yaratacaklarını söyleyip bu fakir halkın oylarile iktidar yapan kimseler gelipde bu sefil ve perişan halkı görmeliydiler. Onlar bu fakir halkın sırtından temin ettikleri paralarla türistik geziler milyonluk açılış merasimleri yaparken bu memleketin halkı işe girebilmek için canını bile feda etmeyi göze almaktadır. Mühterem Çetin Ağabey bu fakir halkı aldatıp türlü yollarla memleketi soyan kimselerin neden size kominist dediklerini neden sizi susturmaya çalıştıklarını millet her geçen gün daha iyi anlamakta ve size daha fazla itibar etmektedir.

Size Allahsız diyenlerin Allahtan, Dinden nasipi olmadıkları günden güne daha iyi anlaşılmaktadır. Hak ve Adalet yolundaki bu kutsal savaşınızda size başarılar dilerim. Hürmetlerimle

Cahit Eryılmaz

Mektup: 2

12 mayıs 1967

Çetin Altan Bey

Kıymetli saatlerinizi alacağımdan özür dilerim. Çetin Altan Bey. Ben Adananın Kozan ilçesinin Fayalı Köyünden sizin okurlarınızdan Hemde Türkiye İşçi parti Temsilcisiyim. Çetin Altan Bey. Sizden Allah razı olsun. Çünkü bizim yaşantımızı Bizden daha eyi anladığınız ve parlementoda şimdiye kadar Hiç bir parti millet vekilinin dile getirmediği dertlerimizi Türkiyedeki yolsuzlukları dile getirmeniz. Hele biz adanalı köylüleri incirlik Hava alanından Kalkan uçakların köyümüz üzerinden uçarken çocuklarımız saatlerce alkışlıyordu. Şimdi anlıyoruz ki, Hava alanı ve uçaklar amerikanlarınmış. Biz Köylüleri Hem uyandırdınız Hem bilinçlendirdiniz. Bunun için sizden allah razı olsun, ve Hem Minnattar, Hayranız.

Ceyhan Konuşmanızı enyakından Köylülerimle dinledik. O gün gördüm ki Köylülerimiz uyanıyor,

Milletvekilierimize çok Selâmlar Behice Hanıma ayrıca. Selâmlar çünkü Köyümüze kadar geldiler Bizierle yakından ilgilendi.

Çetin Altan Bey çok, çok Selâmlar eyi günler.

Adres

Adana, Kozan, Faydali Kö :

Kâmil duyuler (aykut) ...

AHmede, Mehmede, Zeynebe, yenğemize Selâmlar.

Mektup: 3

Sayın Çetin abi uzun zamandan beri yazınızı okuyorum sizi görmeden tanıyanlar güç geçtikçe artmaktadır. bizler çukurovada anadolulıların deyimiyle adam diksen biter memlekette nasıl aç susuz ve kimlerin nasıl zengin olduğunu hepsini biliyoruz buna eskiden aklımıza gelmezmiş gibi hiç düşünmezdik Şimdi ise üçüncü cemre yere düşer nasıl haşarat dışarı çıkarsa benzetmek olmasın ama bizlerde yeni yeni merak sardı. Çapa tarlalarında kendilerinin köpeklerinin bile yemediği ekmekleri yemeği bize reva görenler kimisi mecliste kimisi yine en güzel

şehirlerde yaşamaktadırlar. fakat iç gömleklerinde pire var gibi gocunmaya başladılar ama bu gocunmayı gidermek ne güz gelmesiyle olacak ne Çameşır değişmekle halk gün gün Çığ gibi gelişiyor ve bilinçleşmektedir bu meyvenin yetişmesinde siz gibi aydın yazarlara Çok minnettarız hepinize hedefe ulaşmak için başarılar. yazın bizim pamuk tarlasında çapakazarken gelin görün insanlar bir lokma bir hırka için neler çekiyor gözünüzle görmenizi ve karşınızda çapa kazanların sade suratı insan suratı gibi. Zannedersin kırk yıl hasta yatağında kalkmamış sıska vücutları çene kemikleri çıkmış gıdasızlıktan dilleri yara olup ulumuş gözünüzle göründe gösterin beylere işte marifetlerlniz deyin

Tarsusta Alitapan Köylü

Mektup: 4

7 - 4 - 967

Çok kıymetli emekçi uyarıcısı ve yarının kıymetli öncüsü çetin altan beyin yüksek huzuruna -

Ben naçiz okurun bandırma erikli köyü halkından hayat okulu mezunu bir emekçiyim evvela kusurlarımın affını dilerim -

Köyümüz iki yüz haneli dağ köyü ben bu yazımla daha çok aydın türk gençliğine deyineceğim ve bu yazımı gaztada özet olarak yayınlanmasını çok rica ederim neredesin ey aydın türk gençli bir dağ köyünden sana sesleniyorum siyir artık o gözündeki perdeyi şu karanlık gecemize biraz olsun ışık tutta şu batalıktan gün evel çıkmamıza yardım et tatil zamanlarınızı pilajlarda langırt salonlarında öldürme ekipler halinde köyleri, tara göreceksin ortaça hayatı yaşayan emekçi kardeşlerini göreceksin ağalara satılan ırgatları ve göreceksin canlı iskeletleri ve o zaman seninde vijdanın sızlayacak ve o zaman hatırlıyacaksın atatürkün onuncu yıl nutkunu unutma bu vatanı niçin sana bıraktını ve şunu iyi hatırla altanlar boranlar arenlar aybarlar yaşarlar yücelerde aynı okuldan çıktını zira atatürk cumhuriyeti şahıslara değil Türk geçlline emanet ettini sizi ben kendi anlayışımla bir kazoz şişesine benzetiyorum zira tam madesile kapanan bir gazoz şişesi sallayınca patlar sizin patlama vaktin çoktan geçiyor.

Yazımı osman paşa marşile bitiriyorum çiylide atom atıl-

dı düşma doslukla ihanetle katıldı, uyan gafil gençlik uyan vatan elleri satıldı mülkü fırat erikli köyü emekçilerinden

bandırma
8 5 967

İmza okunmuyor

Mektup: 5

6 - 5 - 967
Cumartesi

Sayın Çetin Altan

Saygı deger yazarımız evela selam eder gözlerinden öperim işlerınızde başarılar temenni ederim Tip Millet Vekilımız ve Aydın yazarımız çetin bey Şekere gaza ve tütüne ve daha Neler Nelere yapılan zama karşık halk sustu ve Şimdi Cuhur ova kazma zamanı geldi Biz işçiler dedikki Zahar kazma yemiyelerde pahalanır gelgelelim Haram Zade Ağalara bu ağalar ekmek işçiye alt 8 lira verlyorlar Nerde kaldı özgürlük Nerde kaldı vatandaşlik bu işçiler Sabahe karşı Saat 2. ve 3. te kalkıyorlar gecenin 7. sına kadar calışıyorlar ışçi 16. ve 17 saat 8. lira çalıştırılıyor ve Bu Mektubumu Millet Meclisinde okunması ve Akşam gaztesinin Taş sütununde bu Mevzuda olumlu yazılarınızı bekler ve Bu kölelik Ne zaman bitecek şahsınıza tertip edilmeğe çalışılan son suikast olaylarından dolayı üzüntulerımı bildirir halkı bilinçlendirme uğrunda sarf ettiğiniz çabaların devamı ile size inandığım vürekten teyit hürmetlerimi sunarım

Çapa işçileri adına
Ceyhanda seyyar Esnaflık yapan Haydar Şahin
Tekrar selam eder gözlerinde öperim T.İ.P. Millet vekilımız ve yazarımız

Hoşça kal

Mektup: 6

7.5.67
Pazartesi

Çok muhterem Çetin Bey:

Kadirlinin Tatarlı köyünde uyandım. Fakat uyanmış olan bizleri tekrar uyutmak isteyen bazı unsurlardan kısaca bahis Edeceğim:

Sayın kaymakamımız Osman tolga, sık sık Köyümüze gelerek Amerikanın tarım ve çiftçilik sisteminde kullanılan; Modern tecizât ve cihazlarını Bir Seyyar fillm makinası vasıtasıyla köyümüzün camisinde bizleri toplayarak Bu filimleri ısrarla göstermek istemektedir.

Biz köylüler ise: Aman kaymakam bey, yolumuz, suyumuz, okulumuz yok. Birde buyıl Bütün mahsüllerimizi dolu vurdu, yiyecek Buğday, Bulğur, ve evlerimizde unumuz yok.! Zirat bankası durmadan köyümüze Bizleri hâciz için ilgili memur göndermektedir. bu ahval karşısında şimdi Bizlerin köy camisi gibi kutsal bir yerde Amerikan filmi seyretmeğe hiç de vaktimiz yok dediysekte; ille de «bu filimleri sizlere Elimden geldiği kadar boş vaktim oldukça devamlı olarak göstereceğim» demekte ve göstermek tedir.

Filimler oynayıp bittikten sonra Kaymakam Bey dedim: Bu amerikan milletinin dost vari görünerek Türk milletini ve Az gelişmiş diğer dünya milletlerini Nasıl sömürdü günün Bir filminide getirsenizde onada seyir Etsek. onu da ısrarla oynatmağa devam edebilecek yürek varmı sizde diye sorduğum zaman «sen sus sakat herif Şimdi sen vazifesi sırasında memura hakaret suçundan tevkif ettiririm dedi.» bu mektubumu gazetenizin «taş» sütununda En kısa zamanda yayınlamassanız Bütün çukur ovadaki Çığ gibi gelişen uyanmış sosyalist dostlarını Nam-ı hesabına size küserim.

Selamlar

Adres: Kadirlinin tatarlı köyünden
Mustafa İspir

Mektup: 7

Çetin Bey

Çok bağrı yanık dostlarınız size mektup yazdı. Haklıydılar yazmakda. Çünkü bu bir uyanmanın örneğiydi. Başlangıcıydı. Ben de şöfor dostlarınızdan biriyim. Bir kez de beni dinleyin. Ve bu mektubumu tüm dostlara iletin. Çünkü bu bir çığlıktır. Burjuva düzenine bir sövgüdür.

Başken şehri, bir zilli şehir oldu çıktı. Her sokakda, her her köşe başında bir zil. Telefonda 500 taksi. Yokluk içinde geçinen binlerce şöfor arkadaşı, bir avuç telefonluya soydurmakda bir anlam yoktur. Bu düpedüz sömürü düzenidir.

Söfor esnafı gibi ezilen, hor görülen esnaf yoktur. Tüm şöfor arkadaşlar bunu bilir. Yıl 1967. Ulus'dan - Kocatepe ye - Meşruteyet'e, 350 krş. Hazırlar bunu önceden avucunun içine. Verir ve kaybolur. Bağır arkasından. Kimisi döner, kimisi dönmez. Dönenler etiketini söyler. «Ben Milletvekiliyim» «Ben senatörüm.» Yahu ben sana etiketin nedir demedim. Sen benim hakkımı ver. Çek elini artık, fakir fukaranın cebinden. Sırtımızda taşırız yıllardır. Gıçımızda yamalı pantolon, çocuğumuz titrer kışın, okula giderken. Sucuğun kilosu 20 lira. Et dersen, bayramdan bayrama. İki ev ötedeki falanca tüccar, kurbanlık yarı kemikli et getirecek de. Neymiş kurban kesti. Fakir fukaraya dağıttı. Elmalar manav da kırmızı kırmızı Üstünde bir yazı Siyah bir yazı. 575 krş.

Korkunç bir eşitsizlik. İnleyen bir sınıf. Üzeri gazyağı tenekeleriyle örtülü aç kişiler. 21. kat da Paris'den gelen ünlü şarkıcıyı dinleyen kişiler. Gecede 2000 lira hesap ödeyen kişiler. 450 lira maaş alan memurun sırtından. Burjuva sınıfına yataklık yapmak için gökdelenler yapmak. Yaşantısının sonuna dek orada yatamayan fakir, fukara. Bizler. Gökdelenc alın teri döken amele. Hangi Adanalı milyoner. Hangi milyonluk emlakci, oraya para verdi.

Onlar uyanmasın. Onların aklı ermez. Onlar eğlenemez. Onlar çalışsın. 10 liraya inşaatda peynir ekmek ye. Kuru ekmek bulamadığın kimi akşamları aç yatar. Apartman biter. Bir dairesi 150 bin liraya satılır. Zavallı amelede köyüne dört metre Sümerbank basmasıyla, iki tane Ankara lastiğiyle döner. Dinsizlik, İmansızlık bu. Uyanmasın onlar. Onlar çalışsın biz yiyelim.

Hapı yutmak üzeresiniz. Çünkü uyanmaktadır halk kitleleri. Yutturduğunuz afyonlar, etkilemiyor. Sıkı durun karşımızda. Bu bozuk düzenin ergeç sonu gelecektir. Biz beşikdeki çocuklarımızın kulaklarına tüm bu bozuk düzeni değiştirmelerini söylüyoruz.

Güzel günler görecek çocuklarımız.

Saygılarımla.
12-Mayıs-1967
Şöfor Kerim Uysal
T. H. Y. Terminali
06 — AY — 367
ANKARA

Mektup: 8

3-5-1967

Çedin Beğ cesür beg

Ey benüm cigerüm canım göynümdesin vallah ve billah seviyom sene seviyom sene çok bilin emme bilmen bilmen nice sevdüğüm sene duduğun dal eğülmesün tanrı şahittir ilüsüm anda koşa koşa gelürüm sene ölürüm sene burdan süel iderseı cümlemüz bir lokma ekmeğe hizmat iderüz haci hasanin döllerine gün güne niyaz iderük tanriya bize kurtulüşi göstersün diye duyduk ki sene söğmek döğmek haps itmek isterler sene kötülük cihedinde elsürenin gözi kör ola gözi niyeki hepi ümütümüz sendedür mektübü yazan oğlum Kazüm sllam idüp ellerinden oper burdan sana sllam göndermek istiyen kişiler belki azdür yaliniz emin olmalisin özdür yüsüf ismayll Halil Mustafa Zeynep nine ve ben Hepsi sllam iderük ellerün gözlerin öperik ilhan efendiye çok çok sllam.

Satılmış Boz
Yokarı yavuzlar köyü

Högümat boğe soruver nöbetle uyumanın cezasini Biliyomu

Mektup: 9

Sayın Çetin Bey

Ege tüm olarak uyanmamış değildir, uyanmıya başlamıştır.

BİR şeyler karaladım, olumsuz ve imla hatalariyle doludur. ne olur ayniyle kabul ederseniz bu fakiri memnun etmiş olursunuz.

Hürmetlerimi arz ederim.

(27.4.967)

Kemâl Efe
Bakır Kasabası: Kırkağaç

Bu dava uğrunda, ölsemde ne gam
Davasız, satılmış, it olmak züldür
Vatana Emanet, eimiştir Atam
Korkuyla yaşamak, asıl ölümdür.
Menfâate dayanan bu kaba kuvvet
Bir kemik uğruna, size küfr etmiş
Ve insanlık bu, ne de Adalet

Camî duvarına, bunlar kirletmiş
Kör olsa bir kimse hisseder bunu
Yeterki soyunda, katkı olmasın
Gördükce gafiller, vâhim durumu
Uyanır sahibte, Hakkın almasın.
İnanın çetin bey bizler uyandı
Sanma gasbedilmiş, Hakkın burakır
Bu Fakir Zümrenin canı çok yandı
Vallahi yakındır, bak nasıl alır
İsmim Kemâl uyanmışam ben
Yırtmışım gafletin kara perdesin
Samimi hislerim, beyan ederken
İkazdı, irşattı, e erkek sesin.

Mektup: 10

Sevgili Çetin Abiciğim:

Mektubuma başlamadan önce sonsuz sevgilerimi sunar, hasretle ellerinden öperim.

Size daha evvelde mektup yazmayı çok istedim. Fakat ailenin içinde tek sosyalist ben olduğum için, ailemin baskıları buna mani oldu. Son zamanlarda radyodan ve gazetelerden dokunulmazlığınızın kaldırılacağına dair duyduğum haberler, neye mâl olursa olsun bu mektubu yazmaya mecbur etti.

Bizler işçi partisine niçin oy verdik? Haklarımızı korusunlar, yıllardır bu güzelim memleketi sömüren Amerikan emperyalizmine, karşı çıksınlar, hayatını elleriyle kazanan Türk işçisinin ve Türk köylüsünün alın terini istismar ederek, saray hayatı yaşan, kapitalistlerin üçkağıtçılıklarını milletin gözleri önüne seresiniz diye. 35 milyon metrekare değil, Türkiyenin her karış toprağının Amerikan işgalinin altında olduğunu Türk milletine anlatasınız diye.

Siz birbuçuk yıl gibi kısa bir zamanda bu vazifenizi lâyikiyle yaptınız. Şimdi sizi susturabilmek için dokunulmazlığınızı kaldırıp hapse atmak istiyorlar. Birbuçuk yıl, şerefsizce ithamlara ve alçakça saldırılara göğüs gererek yılmadan mücadelenize devam ettiniz. Şimdi sıra bizde. Sizi meclisten uzaklaştırdıkları gün, yarım kalan yerden bizler devam edeceğiz.

Dokunulmazlığınızı kaldırmak isteyenlere bir köylü çocuğu olarak bu sütündan sesleniyorum: Çetin Altana reylerini verenler en az Çetin Altan kadar güçlü insanlardır. Bu davaya inanan ve el ele; gönül gönüle mücadele eden insanlardır. Çetin Altanı susturduğunuz gün yüzbinlerce Çetin Altan çıkacaktır ortaya. O zaman bu yüzbinleri susturmaya ne sizin gücünüz yetecek, ne de elini, eteğini öptüğünüz Amerikanın.

Sevgili Çetin Abiciğim: Müsade edersen bu sütunda bir konuya daha temas etmek istiyorum.

Size ve arkadaşlarınıza, Kiralık gazeteleri vasıtasiyle sıkılmadan «Komünist» damgasını vuruyorlar. Onlar ne derlerse desinler, bugünkü genç nesil, kimlerin milliyeti, kimlerin yabancıların hesabına çalıştığını, kimlerin Türk milletinden, yana kimlerin Amerikanın avukatlığını yaptığını biliyor artık. Sizlere Komünist damgasını vuranları bu sütundan vatan haini olarak ilân ediyorum. Kendilerinde zerre kadar şeref ve haysiyet varsa beni mahkemeye versinler. Bunu Adalet huzurunda da ispatlamaya hazırım.

Çetin Abiciğim: Sen onların söylediklerine aldırma. Bugün sana Komünist damgasını vuranlar, Birzamanlar Namık Kemâl'e ve hattâ aynı gaye için mücadele eden, Atatürk'e vatan haini damgasını vuran bir zihniyetin devamı.

Son günlerde Akşam gazetesindeki yazılarınızdan öğrendiğime göre size gelen mektuplar açılıyormuş. Daha başka verden öğrendiğime göre de size mektup yazanlar hakkında polis takibatı açılıyormuş. Onun için çekinmeden mektubu kendi el yazımla yazıyorum. ve altında adresimi açıklıyorum. Bunun yanında bu satırları akşam gazetesindeki sütununuzda Türk milletine duyuracak kadar yürekli olduğunuza inanıyorum.

Mektubuma son verirken hasretle ellerinden öper, mücadelende başarılar dilerim.

28 - 4 - 1967

Ersin ONAN

Muttalip Cad. Şarhüyük Mh. 124

ESKİŞEHİR

Mektup: 11

Sayın Çetin Altan

İzmirde halka yaptığınız konuşma sonunda size yapılan in-

sanlık dışı hareketlerden dolayı çok üzgünüz. Ama bu hareketleri yapanlar ve yaptıranlar bilmelilerki; «fikirler, top ve cebirle söndürülemez.» Sosyalizm bir fikir akımı olduğu kadar, durdurulması imkânsız bir tarih akımıdır. Halkı uyandırmaya cabalıyan siz ve sizin gibi aydın kişilerle beraberiz. Bu yolda başarılar... 24.4.1967.

Altınözü gençlerinden

Terzi	Şoför	Şoför
Selâhattin	Fazıl	Refik
Çekiç	Koca	Hammudi
Irgat	Marangoz	Irgat
Ömer	Abdo	Mehmet
İsmet	Koca	Avcı
Irgat	Şoför	Irgat
Mehmet	Nafi	Selim
Cuma	Ramazan	Sürmeli
Terzi K.	Irgat	Irgat
İhsan	Ali	Nasrettin
Avcı	İsaoğulları	Ramazan
Öğrenci	Berber	Şoför
Seyfettin	Osman	Halil
İsaoğulları	Berber	Uzun
Irgat	Öğrenci	Irgat
Hamdi	Abdo	Remid
Hammudi	Salman	Demir
Irgat	Öğrenci	Kunduracı
Emin	Seyfettin	Mehmet
İsaoğulları	Çekiç	Durmaz
Irgat	Irgat	Bakkal
Hamdi	Mehmet	Esat
Koca	Ramazan	Elveren

Mektup : 12

SAYIN ÇETİN ALTAN EGE Gezisi yani İzmire Geleceğini öğrenmiş idik. Fakat karşılamaya yani sizin Konuşmalarınızı bil-

hassa toplantılara katılarak dinlemek istiyorduk. Her Nasılsa iştirak edemedik. İzmirde yaptığın Toplantıda konuştuklarını Gazeteden öğrenmek isterken uğradığın çirkin olayları öğrenince hep üzüldük - Sınırlerimiz geriIdi Bu yazıyı yazan ben Hüseyin Kaya - Kendi kendime çok konuştum uykularım kaçtı yobazlara karşı çok hücumlar yaptım Baştakilere çattım yazıklar olsun onlara. Emeklerim yuha gitti A. P. Bize yaptığı vadi yapmadı ise de Konuşma hakkını bari verelekti. A.P. Benim partimdi H.P. Bundan daha iyi idi, çünki kardeşi kardeşe düşman bari etmedi. Ne ayıp. Bir millet vekili Kanun Nizamların kendine verdigi selahayet, dahilinde Fikirlerini Açıklamaya çalışırken bir Sürü Kiralık yobazların türlü teravüzlerine maruz kalıyor ve Başta bulunan İlgililer Belki de buna gülerek yetiniyorlar işçi partisinin hiç bir zaman Komunist olmayacağına da İnanıyoruz. Çünkü yapılan iftıraların mantığın ve dimağının kabul etmiyeceği Şekilde Böyük uydurma oldugu hepimizce malumdur. Bizler her zaman sizlerle beraber oldugumuzu - Söylerken geçmiş olsun der selamlarımızı sunarız.

Sökenin Güzeltepe Köyü Halklarındanız.

İbrahim Yiğit Ali Sabancı Hasan Kızılyar Hüseyin Kaya Fayık Kaya Fevzi Avcı Mehmet Toparlak Mehmet Bulut Fetl Serbest.

Mektup: 13

1 - V - 1967
Gölmormora

Emekçi Halkımızın kahraman savaşçı ve eğiticisi; Dostumuz Çetin Altana

İzmir ve Manisa gezi izlenimlerinizi yazılarınızda anladırken her nedense bizim Akhisardan hiç batsetmediniz, biz Akhisarlı sosyalist dostlarınız buna kendimizce özel bir mâna verdik. Çünki evet biliyoruz ki, Akhisar beş senelik sosyal mücadelede tarihimizde, büyük İhanetlere sahne olmuş bir yerdir onun için Akhisar İçin bırakalımda, hükmünü tarih versin bir gün gelir tarih Akhisarı anlatır fakat ben Akhisarlı bir dost olarak, Akhisar hakkında kısa bir bilgi vereyim. Akhisardakl yerli mantar burjuvası ve geleneksel toprak ağalığının semboli (Karaosmanoğlu) sülâlesinin artıkları ve onlara bağlı bir memur

kadrosuyla tipik bir yerdir. Akhisarda, hayatını tütün ekimi ile sağhyan yirbin üretici aile vardır bunların % 60 sının kendi toprağı hiç yoktur 1 Dönüm yerin icarı 200 Türk lirasıdır, Akhisarda kendi kendine terkedilmiş binlerce göçmen, tarım proletaryasında vardır bunlar hepsi, sayıları beş yüz haneyi geçmiyen yerli mantar burjuvazi tarafından insafsızca istismar edilir. bu mantar burjuvazi. Her bakımdan oldukça teşkilâtlıdır Akhisarda yapılan ihanet tertipleride bunu göstermektedir parti Akhisarda kurulduğundan beri idarecileri çeşitli baskı ve şantajlarla yıldırmak istemişlerdir fakat partinin kurucuları hepside tam emekçi sınıfının bilinçli kimseleri oldukları için bütün tertipleri boşuna gitmiştir beş mart olaylarından sonra da devamlı bir terör havası estirerek, Akhisarda, seçimleri sabote etmek istemişler, bir çok üye arkadaşlarımız 1965 seçimlerin Arifesinse sağda solda, ücretli maşaları vasıtasıyla Dövdürülmüş, hatta bunlara ait bir olaya Manisa adayımız sayın hocamız Kemal Bilbaşar çok iyi bilmektedir. Kendisine raslarsanız Akhisar hakkında size malumat verir buna ramen, yine de Akhisardan 1850 emekçi partiye oy vermiştir ve gelecek seçimlerde bu oyların kat kat üstünde Akhisardan oy alacağız, fakat bu mücadele elbette kolay olmıyacaktır, karşımızdaki adamlar kaybettikce daha çok kuduracaklar ve daha azgın saldıracaklar, fakat bizlerde bundan sonra, bunların saldırılarına karşı çok uyanık tedbirler alacağız her Ne bağasına olursa olsun haklarımızı bunlara karşı koruyacağız, onlar bizlere karşı yine bizim sınıfımızdan en ezilmiş kimseleri kışkırtırken, biz de aynı onlara karşı en fazla ezilenleri haklarını korumaları için karşılarına dikeceğiz, bir taraf kanunları hice sayarken bir tarafta kanunları bunlara karşı savunacaktır, bundan sonra Akhisarda emekçilerin haklarını bu emekçilerin arasından çıkmış gerçek Halk liderleri Koruyacaktır, 24 Nisan günü Akhisara gelseydiniz bunları kendi gözünüzle görecektiniz. Sizinle Somaya kadar, bunlardan bir kısmı geldiler, Akhisarda da yüzlerce hayranınız sizleri ogün Akşama kadar bekledi.

Sayın Dostumuz, şimdilik mektubumu burada kesiyorum bütün Akhisarlı sosyalist Dostlardan kuçak kuçak selam ve sevgiler. ve üstün başarılar.

Eski Cami Mah. Mitat Paşa Sok. No. 3
İbrahim Emin
Akhisar

Mektup: 14

Gölmormora
27/4/1967
Samandağ

Sayın kiymetli Ağabey ve ikinci Büyük önderimiz

Başta selâmlar olmak üzere başarılar dilerim kıymetli önderimiz sizinle İzmirde olan olayda çok üzüldük ve birde senin donmasızlığınıda kaldıracaklarmış Bunun sebebini bir türlü anlayamayadım.

Halkı uyandıran ve halka örgüt ve halkta fakirde fukarada yana olan dokunmasızlınımı kaldıracak

Sen misin Türküyenin 35 milyon metre karelik Toprağı Amerikanlar kiraliyan sen misin yabancı şirketleri kurduran Bunların dokunmasızları kaldırsınlar millet ve vatan yararına çalışanları gözdağı vermesinde.

Sayın önder Ben aslen Malatyalıyın şimdi Antakyanın Samandağ ilçesinde ışportacılık yapıyorun köy köy ev ev dolaşıyorum ve geziyorum halka anlatıyorum ve herkes Aynı fikirdedir halkımız Artık uyanmıştır kendi emeklerini ağa ve patron sınıflare sömürtmiyccekler.

Saygılarımla selâmlar sizi sevenlerle beraber

İşportacı
Erdoğan Samandağı
Antakya

Mektup: 15

2/5/1967
Döğer Köyü

Çetin ağabey,

Bu sene Lise sonda beklemekte olduğumı için köyümde bulunuyorum. Köyümüz tipik bir ağa-proleter örneğidir. Nüfusun % 90'ı topraksız veya az topraklıdır. Yaşam seviyesi, yıllık gelir her köy gibi çok düşüktür. Emekçinin durumu çok hazindir. Okuyan bilen pek azdır. Halkın komünizm, sosyalizm, kapitalizm v.s. konularından hiç haberi yoktur. Benden başka gazete-dergi-kitap okuyan da bulunmamaktadır. Seçimleri bazen C.H.P. bazen de A.P. kazanmaktadır. Köy muhtarı ağa tabakasını temsil eden bir şahıstır.

Ağabey ben de maalesef ağa tabakasından sayılan bir ki-

şiyim. Ama bu türlü yaşam, insanın insan tarafından sömürülmesi sona ermedikçe, proleterya tam anlamıyla kurtulmadıkça beni gerçekten umutlu etmeyecek. Ben de inanmış bir sosyalistim. Emekçinin insanca yaşayabilmesi için, kanımın son damlasına kadar kendi sınıfımla mücadele edeceğim.

Size bu mektubu kaba kuvvetin ve köhne fikirlerin İzmir'de baş kaldırması dolayısı ile yazmak istemiştim. Atlattığınız komplo tehlikesinden dolayı geçmiş olsun der ve sonsuz sevinç ve neşemi bildiririm. Zira bizim sizlere çok daha ihtiyacımız var. Bundan sonra siz sosyalist ağabeylerimizi korumanın başka çarelerini buluruz.

Yalnız epey de korkmuştum. Zira, gazetelerim biriktiği için olayın iç yüzünü biraz geç öğrendim. Köyümüzden sağcı bir zat «Çetin Altan döğülmüş. Komaya girmiş. İzmir gazeteleri böyle yazıyormuş.» haberini getirdi. Bu haberin de bir tertip olabileceğini tahmin ettim. Ama kişinin çok sevdiği bir varlığa ait haber yalan da olsa heyecanı korku veriyor. Daha sonra önce Refik ağabeyim, sonra sizin yazılarınızla gerçeği öğrendim.

Köyümüz de uyanışın yavaş yavaş başladığı müjdesini vereyim. Ama bizlerin gayretleri ne ölçüde halkı bilinçlendirir bilmem. Zaten binbir zorluklarla karşılaşıyoruz. Hergün; dinsiz, Allahsız, komünist - Ama ne olduğu bilinmez - gibi bilinçsiz halkı avlayan sloganlara hedef oluyorum. Arzumuz sizlerin köyleri uyandırabilmek için yeni ve verimli metodları uygulamanızdır.

Saygı ve hürmetlerimi sunar, iyi günler dilerim.

Kâzım Döğerli

Mektup: 16

Kıymetli Çetin abim:

Evela selâm eder, Adanadaki parti binasında 24. martta elini öptüğüm gibi öperim.

Kıymetli Çetin abi, ben her adamın elini öpmem. Ben vatanperver, milletini düşünen, adamların elini öperim.

Ben ömer hayyam gibi, senin gibi, Aybar gibi ve bütün vatanperver gibi adamların elini öperim.

Beni onbeş senedir Ömer Hayyam yetiştirdi. Belki senin

elini öpmem, senin tuafına gitti. İnanki bir dalkavukluk olsun diye yapmadım.

Eğer elini öpmem tuafına gittiyse bir daha yapmam.

Seni çok sevdiğim için bu işi yaptım. Bize böyle sahip çıkan olmamıştı. Allah senden razı olsun. Şimdiye kadar bir şey duymuyorduk. Bize herşeyi sizler duyurdunuz. Sizlere olan her hakaret eli kazmalı, eli kürekli, eli baltalı kısacası, yakası kirli, eli nasırlı yemenisi yamalıklı, üzeri o kış günlerinde çeketsiz geçen 30 milyon kahraman Türk halkına yapılmış sayarım. Çünkü sizler Atamızın ölümünden bu yana uyutulmuş Türk halkının sadeti için yapıyorsunuz. Çünkü sizler hastane kapılarından kovulan mahkeme salonlarından kovulan halkın refahı için çalışıyorsunuz. Çünkü sizler, petrollerimizin millileşmesi, atalarımızdan bizlere armağan kalan güzel yurdumuzun topraklarını Amerikan sabotajlarına tepeletmek ve Amerikana mal ettirmem için uyraşıyorsuz. Sizlerin bu gayret ve cabaları kahraman Atatürkümüzün gayreti gibidir.

Onlar bir kaç dalkavuk satın alıpta, bir kaç çeşit oyunlar yapmaya uğraşıyorlar. Ellerine birşey geçmiyecektir. Nasıl ki Tarihin altın sayfalarında yer ve isim, Dünya tarihinde de şan ve şöret alan Kahraman Türk halkı, biz fâkir yoksullar o meclis kürsülerindede yer alıp başarı sağlıyacağımıza ve bu işte başarı göstereceğinize büyük güven içindeyim.

23. Nisanda bende İzmirde olmak isterdim. Amma ben şunu biliyorum, Türk halkı topyekün bir kitle ve kardeştir. Bu kardeşliği bozan arada ikilik ayırımı yapan yine o dalkavuklardır. İnçirlik hava alanımızı Amerikana verenlerdir, kısacası zamları getirenlerdir.

Senin dokumazhğını evel Allah alamıyacaklardır. Güçleri yetmiyecektir. Çünkü sosyalistler deniz olmuştur. Onlarsa küçük bir cay bile değiller. Onun için alamazlar.

Bak Hayyam nediyor bir rübayisinde;

Burası melâmet cıvarı, halakmeydanı
Bu yola canlarını, başlarını, ortaya koymuş, tamamiyle iflaz etmiş kumarbazların yoludur.
Kalender çevik er gerekki, ayarcasına gelsin, korkusuzca geri dönsün.

Kapitalist düzenini savunanlarla her an bende mücadele etmedeyim. Onlar kafadan sıkma bişeyler ortaya attığı zaman, ben suratına bir rubayı vuruyorum.

Bak yine Hayyamdan:
Kapitalistler sizin sözünüze razı değilim.
Ben beni azat et, ben bağlanacak adam değilim
Akılsıza, fikirsize meyiliniz varsa
Ben de o kadar akılsız, fikirsiz değilim.
Size bir de kendimden yazıyorum:
Aybar kendi kendine kurdu bir pilan.
Çetin Altandı onun yoldaşı olan.
Sadin erennen, behice boran savaşan.
Nereye kapitalistler nereye.
Halkım emreder alsancağını çekerim.
Kapitalistlerin sınırından ilerisine dikerim.
Yemin ettim hava alanlarını yıkarım.
Neriye hey kapitalistler neriye.
Zenginler kendi kendine yiyor et.
Fakirler şimdiden ediyor onlardan nefret.
Vallahi hiç bir partinin ardına gitmek.
Nereye hey kapitalistler neriye.
Şunu da hatırlatmak isterim.
Sapına kadar sosyalizim
Bir baktım ki ortadan şeker kayboldu
Ne kadar çay varsa anbara doldu.
Bir duydum ki, vita ya karabursa oldu.
Neriye hey kapitalistler neriye.
Âşığım ceyhanda herkes tanır
Beni kapitalistler kendiler gibi akılsız sanır.
Dolandırıcık madıra bazlığı onlarda hazır.
Neriye hey kapitalistler neriye.
Âşık biçareyim çöktüm oturdum.
Bunları yeniden dile getirdim.
Delimi oldun sen aklını yitirdin.
Neriye hey kapitalistler neriye.

SON

Ben bir ufak esnafım Ceyhanda Radiyetör tamir ederim. Köylüyüm. Ceyhanın elin yazı köyündenim. Atmosyon değil. 150, arkadaşımla selâm eder ellerinden gözlerinden öperim. Sagel allah senden razı olsun. Biz davamızda haklıyız ve başaracağız.

Son

Adres: Özden garacı içinde

Mustafa Kızılay
Ceyhan

Mektup: 17

Sayın Çetin Altan.

Ege gezisi sırasında Manisanın Hacırahmanlı köyüne geldiniz kahvehanede söhbet konuşması yaptınız ve. Bütün Köy Halkı sizlerin sözlerini sukunet ile dinledi ve. Bütün köy halkı bu insan bizlerin insanı imiş bunca ziyaretçiler geldi bizlere böyle soyulduğumuzu söymemediler demekki Bunlar bizim kanımızı Emiyorlarmış.

Bizleri kurtarışa Ancak bu insanlar kurtarır bundan Böyle bizlere cesaret verdi Bundan sonra Bu memleketin yükünü Bütün idarelere girmeğelim. Sizlerin Böyle köylere kadar gelipte biz köylü kardeşlere çok Büyük cesaret. Verdiniz. Sayın Çetin Altan bunların bizleri soyduğunu Bizler hiç bilmiyordu. Siz vatan perver yazarlar aydınlarla! Bütün öğüvünüyoruz bizlere cesaret veriyonuz mektubuma son verirken T.İ.P. sine Başarılar diler Büyük Kurtuluş Savaşını siz önderlerin sayesinde sabırsızlıkla Bekliyoruz. Saygı ve selâm sunar Hürmetle Ellerinden Sıkarım.

Hacırahmanlı Köyünde Kahveci
2.5.1967
Ekrem Ögeten

Kalbim Türkiye işçi partisi değe çarpıyor

Mektup: 18

1.5.1967

Çetin Ağabeyciğim,

Senelerdenberi yazılarınızı okurum. Ortaya döktüğünüz gerçekler belki biraz eksiktir, ama asla yalanlanamıyacak kadar doğrudurlar.

Ege olayları üzerine yazdıklarınız ise gerçeklerden de öte acıdırlar. Size sinema vermiyor, konuşacağınız salonları para ile kandırıp kapatıyorlarmış. Geçeceğiniz yollara kiralık ağızlar dayayıp sözüm ona yuhalatıyorlarmış. Arabanızın tekerleklerini şişliyorlarmış. Ve sizde halâ sömürücülerden misafirperverlik, bekliyorsunuz. İlâhi Çetin Ağabey!...

Varsınlar ellerinden geleni yapsınlar. Sinema salonları onları olsun, size Anadolunun köy meydanları yeter. Asfalt yol-

lar onların olsun, size köy sırtında dolaşmak daha çok yakışır. Elini öptüğünüz ak sakallı dedelerin sıcak sevgileri, yarına umutla bakan gözlerin sevinç gözyaşları size yeter. Ve yeterki siz yıllarca aldatılmış, hor görülmüş sefalet ve yokluk içindeki Türk Köylüsünün yanında olun. Korkmayın bu fakir millet uyanıyor artık. Yavaş yavaş anlıyor mutlu azınlığın mutluluğunun kendilerinin ezilmesi pahasına yaşadağını. Neden devletin elindeki parayı kredi diye üç beş üçkâğıtçı tüccara veripde halkın elinden tütünlerin yok pahasına alındığını? Neden bu sayıları birkaç yüzü geçmeyen adamlara milyonlarca devlet parası verildiği halde, köylüye tohumluk buğday alacak kadar dahi kredi verilmediği? Neden sütün, üzümün, patatesin kilosunun köyde (40) kuruş ederken İstanbulda, Ankarada (200) kuruş ettiği ve aradaki paranın kimleri zengin ettiği? Neden köylünün yolu, okulu, elektriği, suyu, hastahanesi, postahanesi, sineması olmadığı? Ve neden bir tarafta kümes misali toprak evler ya da gece kondular, öbür terafta aylık kirası birkaç bin lira eden köşkler saraylar? Köylüyü kalkındırmaya para bulamıyanlar herbiri bir fabrika maliyetine apartımanları nasıl yapıyorlar? Bu sualler ve hele bunların çözüm yolları sizin elinizde meşale gibi yandıkça Türk Halkı sizinle beraberdir. Bizim için ter dökenlere biz kanımızı akıtır başımızı koyarız.

Çetin Ağaboycuğum, ben bir köylü çocuğuyum. Babam yedi çocuğundan sadece beni o da ancak borç harçla okutabildi. Okuyamasam çoban olacaktım, çiftçi olacaktım. Bütün sene çalıştığım karnımı bile doyurmayacaktı. Gerçekler bana uzun süre belkide ebediyyen kapalı kalacaktı. Ve köy enstitülerini kapatanların ahı bizi de tutmuş olacaktı. Kaderin sevkiyle çıktık elimizde bir çanta ile gurbete ve yurt köşelerinde, bir çorba için ödünç para bulamadığımız nice günleri yenip okuyabildik. Aynı sıralarda oturduğumuz zengin burjuva çocukları hususi arabaları ve nazlı flörtleriyle okula gelirken, biz tasarruf olsun diye otobüse dolmuşa para vermez bir saatlik yolu yaya yürürdük. Ama yarının çocukları daha eşit daha hür ve ezilmemiş olarak okuyacaklar. Okumak bir talih oyunu değil, hak olacak onlar için.

Bu millet birinci kurtuluş savaşını nasıl kendisi kazandıysa, iktisadi kurtuluş savaşını da yine kendisi ve kendinden olan liderleriyle kazanacaktır.

Köylü sigara paketlerinin arkasına yazılan dilek ve vaad-

lerin yerine gelmiyeceğine artık inanmıştır. Açık apaçık konuşan dertlerin nasıl çözüleceğini samimiyetle anlatan insanlara susamıştır. Siz onlar için çalışın ama onlarla çalışın. Mutlaka sonunda sizi anlıyacaklardır. Onlar bir acı kahvenin kırk yıl hatırını sayanlardır. Eğer size şimdilik katı ve soğuk bakanları varsa, dünkü sömürücülerin, çıkarcı politikacıların bir daha çabucak inanmamaya mecbur ettiği insanlardır onlar.

Türkiyenin üzerindeki karanlıkta şafak söküyor artık. Aydınlığı sezen fareler sığınacak delik arıyorlar şimdi. Mutlu azınlık, bozguna uğramış işgal kuvvetleri gibi, sağa sola çarpıyor, yakıyor, yıkıyor, ama netice şu ki KAÇIYOR. Sömürücü mutlu azınlık suçluların telâşı içinde kendilerine yeni karanlıklar yeni mağaralar arıyorlar.

Hoşça kalın Çetin Ağabeyciğim, yarınlar bizimdir. Size çok kahır çekmiş bir Anadolu çocuğundan selâmlar!...

Ali Koçaklı
Çivril — DENİZDİ'li

Mektup : 19

Sayın Çetin Bey.

Ege gezisi, Bakır a ait yazınızda. Bakırda, bir kaç sosyalist var onlarda Ağa çocuklarından çekiniyorlar diyorsunuz asla çekinmiyoruz. Onlar ağa çocukları değil A.P. li birkaç satılmış serseri gurubu idik daima onlar bizden çekinir. Biz burada az da olsak çekinmeden Davamızı Savunuruz.

Hörmetlerime Arz eder Başarılar dilerim.

Hasbi Şeremet
3-5-967
Bakır Kasabası
Kırkağaç

Mektup : 20

Çetin Ablycim sakın asla manaviyetinizi kırmayın Egenin yata ben sizden Daha iyi bilirim Neden orada 100 de 60-ı kapi-

talisdir 100 30 onnarın uşaklarıdır. İşte geri kalan 100 - 10 - de bizim gibi hakiki sosyalistir ama 100 de 10 dur ama hakikidir Bunda her zaman musteri olabilirsiniz.

Not Abiyciğim sahada çirpınan pehlavandan Hiç korkma Perde arkasında olandan kork bu. A.P. İktidara gelmesi çok iyi oldu bugün yarın Bu milletin Nefretini alacakdır bundan hiç de şüpe Etme kükreyen D.P.nin ne olduğuna siz Bizden daha iyi şahitsiniz düşünecek teretdüt Edecek hiç bir sey yokdur yılmadan çalışacğız Hakiki kader yolucuları il birleşip bu vatanı birgün kurtarcğız biz olursek çocuklarımıza havale Edecegiz.

Abiycim 28-3-67 tarihinde sizlere mekdup yazdım cevap yazmadınız ben şahsen sizinle Her zaman tesiriki mosaide bulunmak arzusundayım mekduplarmızı beklerim.

Butun Partili arkadaşlara selam ederim esgi şehir hadiseleri şahsen Beni çok üzdü Hurmetler kalpden selamlar.

Ali Coşkun

Mektup: 21

Kıymetli yazarı,

Değerli ağabeyim Çetin ALTAN

Size sevgiler, başarılar dilerim.

Bendeniz ilk okul mezunu olup halen inşaat ustalığı yapıyorum.

Ve sapına kadar, sosyalist bir gencım. Bu yolu benimsemiş, bundan ötürüde kendimden eminim ve kıvanç duymaktayım. Zira, Türkiyeyi bugünkü uçurumun eşiğinden yegâne biz sosyalistler kurtaracaktır.

Halk bu gaflet uykusundan uyanmıştır artık.

Dokululmazlığınız kaldırılmasındaki sebep bunun apaçık delilidir.

Çünkü siz, emekçi halkın haklarını savunuyorsunuz.

Çünkü siz, emekçi halktan yanasınız.

Çünkü siz, Türkiyenin kimler tarafından sömürüldüğünü umumi efkara duyuruyorsunuz.

Çünkü siz, menfaat düşmanlarının istikballerlyle oynuyorsunuz.

Çünkü siz, amerikan satılmışlarının alehindesniz.

Çünkü siz, kapitalist taslaklarının menfaatlerini alabora ediyorsunuz.
çünkü siz, kasıtlı olarak eğitimsiz bırakılmış halkın cehaletini kaldırmak istiyorsunuz.

Çünkü siz, Vatandaşa atılan yağlı kazıkları eritmek istiyorsunuz.

Evet kıymetli ağabeyim hiç şüphesizki, bu Midecilerde, size bir kulp takacaklar bu kulpuda en kuvvetli silâh olarak kullanacaklar. Bir takım iblis ruhlu zavallıların kahpece taktikları bu kulpun adı da kominist lik koyacaklar. İşte bu yönden Tuşa getirmeğe kalkışıyorlar sizi ve Vatandaşı. Hayır olamaz. olamaz böyle kahpeliklerle demokrasi Türkiyede. Hangi suratla çıkacaklar Vatandaşın karşısına Oy hırsızlığına? köylüler, esnaflar, sanatkârlar işçiler, tükürecektir yüzlerine ve Anlıyacaklar görecekleri, bu saltanat gemisinin nasıl battığını. İşte o zaman tüm Amerika dalgıç olsa kurtaramıyacaktır bu iblisleri. Evet Çetin ağabeyim millet Sizi anlayacak, ve şefkatle bağrına basacaktır. Var olunuz sağ olunuz.

Her sosyalistin en az benim kadar anladığını, ve mücadele yaptığına eminim.

Not: Bu yazımı Taş sütununuzda neşrederseniz. Beni Çok memnun edersiniz.

Size ve bütün sosyalistlere
Sevgi ve hürmetlerimle

CAVİT CANBAZOĞLU
Cumhuriyet Mh. Şehit Özpulat Sok. No. 111
Ödemiş

Çetin ağabey sizden birde Ricam var. Mümkünse eğer Hatıra için imzalı bir Resminizi istiyorum.

Mektup: 22

Muhterem kardeşim Çetin Bey

İki sene önce sizi bir komonist olarak tanır hiçte sevmezdim. Taki İlhami Beyin dayak hadisesi çıktı bu olay sizin gazete için bedava reklâm oldu bende bu hadiseden sonra sizin gazetenin tiryakisi oldum sizleri yakından tanıdım. Çokta sevdim. Şimdi size kominist diyenlere mademki öyledir isbat edim diyorum. Hiç üzülmeyin kardeşim tarih sizi bir İkinci Namık Kemal olarak yazacaktır. Nasılkı Demokrat Partinin şaşalı dev-

rinde Sayın İnönü ile tıpkı sizin gibi uğraşmışlardı. Yolunu kesip taşlayıp birsürü rezaletler yapmışlardı, ekli başındakilerin nefretini kazanmışlardı, sizin içinde aynı oluyor.

Halkın sizi daha fazla tanımasına bilmiyenlere duyurmasına sevmesine sebep oluyorlar.

Ben 45 yaşında namazında aptesinde bir kadınım a İslâm dini kuracak yobazlara da iki çift sözüm var. Allah hak olan kitabında ahir zamanda dünyanın gidişatının böyle olacağını açıkça belirtmiş. Eğer dünyayı değiştirmeyi isteseydi bizim muhterem peygamberimizden sonra bir peygamber daha gönderir dünyayı islâh ettirmeğe uğraştırırdı. A yobazlar Allahın işinede ne karışırlarmış, üzülmeyin kardeşim doğrunun hak yardımcısıdır. Hörmetler

Salihe Başak.
Yenişehir

Mektup: 23

26/4/1967
Aşağıkızılca

Sayın Çetin Abi

Milliyette yazdığınız zamanlarda şu meâlde bir yazın çıkmıştı (Halka seçmesini bilmiyor diyorlar halbuki halkın karşısına birbirinin benzeri, partileri çıkarmışlar halkta ehveni şer bulduğunu seçiyor. Ama halkın öz haklarını koruyan fikir ve doktirin partilerini kur bak O zaman halk kimi seçecek) diyordun ve zaman seni haklı çıkardı sınıf ve fikir partisi olarak Tip, 1961 de kurulunca sömürü düzenlerini devam ettiremiyecek olan bütün çevrelerin itham ve iftiralarına rağmen ne Tip.i doğru bildiği yoldan nede Tip'e gönül verenleri inançlarından döndüremediler.

İşte Abi bende Tip'in proğram ve takip ettiği siyasi ve iktisadi politikasına gönül vermiş memleket kurtuluşununda bu yolda olduğuna inanmışlardanım.

Köyümde Tip'e ilk kaydolma şerefide bana nasip oldu ve bu güzel gün senînde İzmir'de bulunduğun 2/ekim/1965 idi.

Şimdi İzmir'de Tip'e kaydımı yaptırıp köye gelince çevremin tepkisini hatıra defterinden aynen yazıyorum.

Tip'e girişim hiç kimse tarafından iyi karşılanmadı hatta arkadaşların bana karşı hareketleri üzerimde manevi bir baskı

oluyor ama ben Tip'e çevremde gördüğüm sosyal düzensizliklere bir çare bulunur diye girdim. Ne var ki bu bozuk olan sosyal düzenden zarar görende beni sevmemeğe başladı bütün bu manevi baskılardan Tip'in parlementoya göndereceği üyelerin tutumlarından sonra kurtulacağını sanıyorum.

İşte Abi Ogünden bugüne zaman benim lehime işledi 1965 seçimlerinde köyümde 15 sosyalist oyu çıktı umarımki bu seçimde 60 veya 100 olacak senin tavsiyen ile aldığım. Feti Nacinin emperyalizim nedir. A. Kadirin 1838 Harp Okulu Olayları Necmi Onurun Mezarlarında Yaşıyanları Halil Aytekinin Doğuda Kıtlık Var Aşık İhsaninin Ağalı Dünyası elden ele dolaşıyor ve herkes Türkiyede kimlerin nasıl yaşadığını emperyalizme neden Düşman Olunması gerektiğini iyice anlıyor.

Abi bunları sana yazışımın sebebi 23/nisan pazar günü eşrefpaşada aleyhine hazırlanan tertipten üzülmemen içindir. Her toplumda uşaklığa yatkın kişiler çıkacak ama uşakların karşısına imanlı kişilerde çıkacak bizim birinci kurtuluş savaşımızdada böyle satılmışlar çıkmadımı? ama Atatürk ve onun imanlı arkadaşları hem onlar hemde emperyalizmi denize dökmüştü.

İşte Abi bende senden özür dilerim, bir İzmirli olarak varsın onlar seni anlamasın biz köyde seni daha iyi anlıyoruz.

Saygılarımı sunar birdahaki ege gezinde seni köyümde konukluğa beklerim.

Not:

Cevap yazma lütfunda bulunursan zamanını almamak için söylüyorum davetimi kabul edip etmediğini bildir bana yeter.

Müsbet cevaplarını beklerim.

Şevket Erin
Aşağıkızılca Köyü
Kemalpaşa
İZMİR

Mektup: 24

16/5/967
Salı

Pek Muhterem ve saygı değer Millet vekilim

Evvelâ bana düşündüğüm gibi konuşmasını yazmasını bahşeden 27 mayıs anayasasına saygı ile selâmlarken sizide bize kişiliğimizi öğrettiğinlz için sevgi ve muhappetle kucaklarım.

Sayın Bey efendi şimdi esas meseleye gelmeden size kendi hal tercümemi kısaca arz edeyim.

Efendim bende Türkiyenin kırk bin köyünden biri olan İzmirin Seferihisar kazasının Hersek köyünde doğmuş Milyonlarca köylü çocuğundan biriyim bir evde iki kız ve bir oğlan olmak üzere üç kardeştik ve bugün bu üç kardeşten hiç birimiz doğduğumuz köyde değiliz zatende köyde de duramazdık nedenleri sizcede malûm bizde köylü yalnız üretici çilekeş insanların hiç bir şeyi bilmediği halde kendilerini birer çarıklı erkânı harp zanneden zavallılarla doludur bu zavallı insancıklar iki şeye taparlar inanırlar birisi hoca ikincisi ise ya ahmet ağa yada Mehmet ağadır bunlardan herhangi birisinin fikri neye bağlı ise bu insancıklar onların sözünü bir tanrı buyruğu addederler sizcede malûm olan bir şey varsa bugün köyde ağada sağcıdır hocada sağcıdır çünkü kurulu düzen bu iki amilin düzenidir halbuki bundan yalnız ağa istifade eder hoca ise zaten dünya ile bir ilişiği olmadığı için o körü körüne maşa olmaktadır o zavallının da bir günahı yoktur çünkü o devamlı olarak kapitalist iktidarların büyük bir silâhı olmuştur halbuki iktidarların en dar gelirli bu büyük silâhı osmanlı idaresi dahil ve cumhuriyetimizdede daima dünya bilgisindon mahrum edilmiş zaten bilgisi olsaydı kapitelist iktidarlara yardakçılık yaparak halkın uyanmasını engellemezdi ve zavallı halk kütlelerini hiç bir şey bilmediği halde sosyal adalet sosyalizmin ve olduğunu anlar S harfini komünistlik diye halka hutbe etmezdi fakat iktidar yapanlar bu durumları bilmiyor değiller biliyorlar fakat bildikleri halde halkın sizin degiminizle kasten geri kalmasını ve uyanmasını önlemek için Türk toplumuna dünyayı bilir sosyal adaleti anlar komunizmin ne olduğunu kavrarda halka sol terimini komunist demez ve halkımızda ortaçağ karanlığında kalmazdı.

İşte beyefendi ben bir köy çocuğuyum demiştim bugün İzmirde basmahane mıntakasında seyyar fıstıkçılık yapmaktayım ve üç çocuğumla ailemi kıt kanaat yarınından hiç bir ümidi olmadan geçimini temin etmeye çalışan bir vatandaşım bu sizin yazdıklarının yüz mislini önüme gelene söyleyorum adım benim de komünist oluyor zarar yok ne derlerse desinler umurumda değil bazen bana mataplarım amerika ve federal almanyadan bahsederek onların yaşadığı rehafını anlatırlar bizde yakın bir gelecekte onlar gibi olacak olduğumuzu sananlara bende diyo-

rum ki onların işçisinin refahı bizim gibi geri milletlerin kendi yurdunda Milyonlarca işsizi boş gezerken onların yapmış oldukları lüks araçları yurtlarına sokarak ödediği dövizlerle amerikalı ve almanyalı ve bunlar gibi bu eşyaları satan teknik sahada ilerlemiş milletlerin refahlarını kendi işçisi sefil boş gezorken geri milletlerin dövizlerile temin ettiklerini heran söyleyorum bu seferde diyorlarki efendim biz yapamayoruz rusyadanmı alalım çünkü bizde iki zihniyet var ya rusya yada amerika illede bir vasiye ihtiyaç varmış sanki eğer türk toplumu cumhuriyet kurulduğu zaman katı bir kapital idare ile yönetilmemiş olsaydı ve tam demokrasi kurulsaydı bugün dünya milletlerinin öncüsü olur ben dahil herkes yarınına güvenle bakar arabamdan dökülen nohut ve fıstıkları yerden toplayıpta hemen ağzına atan zavallı sokak çocukları görmezdim el birliğiyle milletçe elele verip fezaçağı insanları olurduk benim yaşım kırk iki inşallah çocuklarımız sizin gibi dürüst aydınlar sayesinde Türkiyenin o günlerini yaşarlarda bizde mezarımızda rahat yatarız amin.

Hürmetlerimle

Mektup: 25

ADANA
26/nisan/1967

Sayın Çetin Altan

İzmirdeki size yapılan tecavüzü nefretle okudum. Bu olayları tertip edenlere kinim daha çok kabardı. Bu adamlar kendilerini ne zannediyor, veya neye güveniyorlar? bunlar T.İ.P. in tüzüğünü, proğramını hiçmi okumadılar? okumamışlarsa yazılarınla tavsiye et. okusunlar, yürekleri rahat etsin, biz emekçi sınıfını uyandırarak iktidara oyla geleceğiz. Halkın güvenini kaybedince oyla iktidardan çekileceğiz bunu böylece bilsinlerde hareketlerini ona göre ayarlasınlar, yoksa onların yaptıklarına karşı, biz emekçi sınıfıda pek ala mukabele edebiliriz. şunu hatırlarından hiç çıkarmasınlar. bizim canımızdan başka kaybedecek hiçbir şeyimiz yoktur. O canki bizlere bu düzende onu taşımak bile bir ağır yük oluyor.

Peki... bu kimseler hiçmi düşünmüyorlardı, zora zor ile cevap verilirse, acaba kendilerinin sonu ve devletin itibarı ne olur. ama bizediyeceksiniz ki... devleti, bir avuç düzenbaz elc geçirmiş. Kendine uygun olarak kullanır. ama biz bu söz şöy-

le cevap vereceğiz. eğer devletin inzibat kuvveti bunlarla başa çıkamıyorsa, biz bu görevi üzerimize alacağız. şöyleki, bizim sözcülerimizi biz koruyacağız, nasıl diyeceksiniz, elimizdeki üretim aletleri ile, meselâ ben inşaat işçisiyim elimdeki keserle Bıçkı ile v.s. öbürü toprak işçisi, kazması küreği ile, diğeri terzi... makası v.s. ile, say sayabildiğin kadar, şimdi sor demir, ele nasıl bu işde varmısın de... emin ol ki buna yanaşamaz ve (türlü çeşitli) bahaneler bulur, azizim Çetin Altan. Ben halkımı, sınıfımı iyi bilirim. Bunların yapamıyacağı hiç bir şey yoktur, iki amcamı umumi harpte kaybetmişim. Her nasılsa babam geri dönebilmiş ve ölmez Atatürk bu yoksul sınıfla emperyalizme karşı çıkmış kazanmış demekki. Bu yoksul sınıf kendinden yana olanı bilsin ve inansın. yapamıyacağı şey yoktur. Ha... affedersiniz şunu unutuyordum, biz emekçiler, şuna karar verdik. Şayet Adanaya siz veya başka sözcümüz gelirse, onları koruma görevini yukardaki yazdığım gibi biz ve bizlerle beraber iş aletlerimiz. Koruyacaktır, gerçi Adanada böyle bir Hadise çıkmaz ama = çünkü ağa memleketi ağalarında canı kıymetli olduğuna göre = diğer yerlere örnek olmak için bunu deneyeceğiz, saygılarımla.

Ahmet Askur
Adana
Belediye Karşısında mübaşir
Bay mehmet evinde kiracı

Not: Bir parti üyesi ister olalım veya ister olmayalım. Yukarıdaki tedbirleri deneyeceğiz. Saygılarımla.

Mektup: 26

25 Nisan 1967
Antakya

Sevgili Ağabey:
İkinci Önderimiz!

Sen bizim gibi fakir fukara halkın önderisin. Birinci önder ise, tüm Türkiyeyi yabancı sömürtgenlerden arıtmış olan ulu Atatürktür.

Canım ağabeyim; ben sabahtan akşama dek sırtımda bohça köy, köy, mahalle mahalle dolaşarak ekmeğimi ancak işportacılık yaparak kazanıyorum. Akşamleyin yorgun argın eve geliyorum. Alıyorum elime Akşamı. Şöyle bir yazını okudum mu

nefesim yerine geliyor. Ve Umutlanıyorum. Kendi kendime: Türkiyemizin tüm fakir fukarasının kurtuluş yakındır diyorum. Ve gezdiğim yerlerde söylüyorum. Arkadaşlar hepsi artık seni tutuyorlar. İnanıyorlar. Ve memleketin kurtuluşu ancak benim ve kendileri gibi fakir fukara sınıfındakiler; Oyların kendilerinden yana olan Sosyalist bir partiye vererek ve de bizzat kendilerinin meclisine girmeleriyle olacağına inanmışlardır. Doğrudur. Çünkü Ulu Ata «Egemenlik kayıtsız şartsız halkındır» demiştir. Halk. Yani çile çeken, çalışıp, didinen, bir sene boyunca kazandıklarının aslan payı Köydeki ağa ve şehirdeki patronların eline geçen o ser sefil halk.

Seni Ilk'in tanımıyordum. Ancak liseye giden kardeşimin vasıtasıyla seni tanıdım. Öğrendim ve sana inanıyorum ki gerçekten bizi bu sefil hayattan kurtaracağına.

Ama geçenlerde sen İzmirde fakir fukaranın nasıl kurtulacağını anlatırken bazı kendini bilmez veya eliyle gözünü oyanlar tarafından dövülduğu gazete okudum. Çok ama çok üzüldüm. Üzülmem de boş. Çünkü onlar aldanıyorlar. Halk artık uyanmış. Kimin kendisinden yana, kimin kensine kazık attığını öğrenmiş durumda. Ve Anadolumuzdan bir söz vardır -it ürür kervan yürür- Kervan gayrı yürümüştür. Yola bütün azmıyla çıkmıştır. Arkasında ufacık itlerin ürümesi bir şeycik ifade etmez ve etmiyecektir.

Bizler sana inanıyoruz ya, o yeter.

Uyanmışlarla beraber sana selam eder geçmiş olsun deriz.

Sana sağlıklar dilerim tüm yüreğimle sevgili önderim!

Şükrü Erdoğan
Antakya
Hatay

Mektup: 27

25/4/1967
İzmir

Sayın Millet Vekilimiz

Çetin Atan İzmirdeki bütün konuşmalarınızı dinledim ve candan alkışladım.

Yılmadan yorulmadan mücadelenize devamınızın hayranı-

yım. Üzülme Ağabey (Artık maymun gözünü açtı) Sizlere çok minnetarız.

Hayranınız

Murtaza Yıkgeç
İşçiler cd. No: 56
İzmir

Mektup : 28

28-4-967
Almanya

Sevgili Abey Çetin Altan

Geçmiş olsuN gazaN mubarek olsuN abey seNİN kalleşçe SÖMÜRÜCÜ kapitalistleriN satılmış uşaklarıNiN tecavüzüNe uğramaNız. Biz almanyada çalışan işçileri müteessir Etti ve çok üzüldük. Abey it ürür kervan yörür. O satılmış kapitalistlerin uşakları EmelleriNde muaffak olamayaçaklar oNlar aldaNdıklarıNı yakı zamanda aNlayaklar İNaNMıyor oNlar ÇetiN Altanı kaba kuvvetle susturacağıNımı saNıyorlar. Yüz BİNlerce Çetin AltaNı susturamazlar kaba kuvvet tarih göstermişki Her zamaN mağlup olmuştur tarih tekerrürdeN ibarettir. İşçileriN seFeFiL kalMışlarıN abeysi ÇetiN AltaN.

Not sosyalistler çesur olurlar kaba kuvvet Artıkça sosyalistlerinde anayasa çerçevesi dahilinde çalışma güçleri artar.

Sevgilerimi Sunarım

Çetin Altan Abey. Üzülme. Almanya

Düsseldorf Ali EROL

Mektup : 29

24-4-967

İnsanlığın ölmez yazarı

Sayın Bay Çetin Altan Beye

ABİ. selam ve sevgilerimi sunar ellerinden sıkarım sözlerime Başlarken ilk Defa gendimi tanıtayım. GazianteBin Akyol mahallesindenim ve çok Fakir Bir ailenin çocuğuyum ve fakirlik seBeBi ile de okulun kapı arkasıda nasıl inanki Hiçmi Hiç görmedim okul çağında iken gitmiş oldugum gonduracı çıraklığından aldıgım Hafta üçretinide BaBama verirdim ve okumak için-

de o kadar Hevesli idim ve anneme söylerdim anne niçin Beni okula goymuyorsun derdim Aldığım cevap şu olurdu oğlum seni nasıl okula goyayım senin karnını doyuramıyoruz kaldı ki okula gönderme okula para lazım sen ise Biraz para kazanıyorsun BaBana yardımın oluyor derdi Ben ise okumak için can atıyordum AlFaBemi alarak dışarıda komşu çocuk arkadaşlardan A dan B den sormaya Başladım ve nihayet örendim okumayı ireletdim ilk okul diplomasını Harıçten imtihana girerek Aldım zaten yazılarımdan da Bellidirki Hocasız Pıratik yetişdiğim Belgi okur ğende çok zaHmet çekeceksin ondan dolayıda senden özür dilerim işte dedemin BaBama Bıraktıgı miraslardan uyanıp Hakgına sahip olmayışı ve fakirligi. BaBamda Bana Bıraktı Bu Fakirligi ve caHilligi işte Bende kendi çocuklarıma Bu mirası Bırakmamak için vatandan allemden ve çocuklarımda Binlerce kilo metre uzak olan almanyada çalışıyorum İnşallaH o mirası Bırakmıyacagım ve örgütlü olarak yetiştireceğimki. Boynu kahrı şiş göBeklere Hizmetci olmasınlar işte aBi senin yazılarını ilk okuduğum günden Beri yani sene 1950 den Beri Bu Fikre saHibim ve o zeman anladimki senin Bir Emekçi önderi ve savunucusu oldugunu örendim ve o gün Bugün yazılarını devamlı okurum Hep Babamın ve Benim sanki Hayatımızı yazıyorsun Buradanda akşam kazetesine aBuneyim geçengün kazetede okudum ve kölnden yapılan Türkçe HaBerlerde söyledi senin. dokunmazlıgın kalkacakmış ve karar alınış izHarı komusyon sen ne yapmışsın ki Türk ordularının idaresini amerikan generallerine mi vermişsin yoksa amerikaya üs gurması için toprakını satmışsın yoksa Her mahallede Fakir Halkın sırtından bir milyonermi yetiştirdin yoksa melmeketde yaBancı Firma temsilciligi Etdinde Havadan Firmaya para mı kazandırdın yoksa BaşBakan oldunda o mevgiye yakışmayacak işler yapdın faişe kollarındamı gezdin ne yapmışın ne yapmışın söylesinler Benim giBi sefalet içinde yetişen Bir Emekcinin Hakgını savunmuşun uyarma yapmışın Bumu kaBahat senin dokunulmazlıgını kaldıran Evraka imza goyan Eller gırılsın kör olsun gözleri görmüyorlar işte gendileri giBi idareci olursa Biz Böyle EcnoBiye kölc ve Hizmetci oluruz yani sen içeri girersen yazı yazmazsan Biz genç guşakları susturacaklarınımı sanıyorlar. Hayır hayır dahada şahlanacağız sen hiç merak Etme İnşallaH yüksek anayasa maHkemesi Bunu Paçavraya çevirir sen vazifeni fazlası ile yapdın şimdi vaziFe Bize düştü Bizde Hak ve adalet teceli edin-

ceye kadar mücadelemiz devam Edeceğiz: ABİ geçen gün güneye gitdiginizde sizi yetmiş üç taksi ve dört kamyonla karşılayan antep kazi çocukları arasında Bende Bulunmayı ve sizi gucuklayıp öpmeyi çok arzu Ederdim o. yazıyı okurken gözlerim yaşardı çünki Ben o sosyalist arkadaşlar arasında olmadığım için.

Amma can sağ olsun Bir gün olur tanışırız ve antepli Reşit. Hasan ve dokdor gIBI oturur uzun uzun gonuşur ve dertleşiriz. ABIcigim Buralardanda sorarsan işler çok gısa çok Boşta gezen arkadaşlar var Burada Bir Pansiyonda 35 gişi kalıyoruz ve Bu 35 gişi içerisinde tek sosyalist Ben varım ve Bana çetin altanın kominist adamı diyorlar ama o sözleri hiç aldırmıyorum gonuşmaya Başladığım zaman karşımda. Bir odun yığını halini alıyorlar diyorumki işte meylis dede Böylesiniz gonuşmaya cevap bulamayıp kominis demekle gurtuluruz sanarsınız diyorum Fikre fikir ile çıkınız yoksa bu kelime gurtaramaz sizi diyorum gözümün içine Bakıyorlar suleymancılarla nursler. Bir iki arkadaş anladılar Beni ve ondan dolayıda çok sevinçliyim işte diyorum cumhuriyet gurulduğundan Bu yana B. m. m. si Hagigi bir muhalefet görüyor Hagigi Bir İşçi müdafesi yapılıyor şahlansın Benim 15 aslanım şahlansın diyorum. Abi ne olsada siz meyliste konuşurken dinleyici salununda olsamda Ellerim yorulıncaya kadar alkışlasam ama zaman gelecek o meylisin Bütün koltuklarını Emekçi Temsilcisi işkal Edecek o zamanı gurtulacak Türk halgı sömürülmekten işte Böyle Çetin abi uzun yazdım amma gusura Bakma seBeBi onyedi senedir senin yazılarını okurum ve seninle Bu yeni tanışma mektuBuda ondan dolayı ikinci seBeBi iso Belki yazacagın romanlarda Benim Hayatımın da Bir satırını alırsında ondan dolayı yazdım. daHa çok Hazırladıgım şiirlerimi de yazacakdım onuda ikinci Bir mekduba Bıraktım neyse aBi Başını arıtmıyalım çünki çok ve çok dertliyim.

Burada Mektubuma son verir Bütün sosyalist millet vekili arkadaşlarına ve emekçi Halgı savunanlara uzun ömürler dilerim seninde kalemino daHa çok çok yüksek Başarılar dilerim Benim insanlıgın ölmez yazarı Cetin Altan aBim
yaz Çetin aBI Hayatımı yazda
okusun o şiş göBekler ölsün ölsün
artık Emekcinin ğesesindeki
o. Pis Böcekler Bundan sonra
söylenecek Hep Hagigi gercekler

aman yaraBi Bu nasıl adalet
Herrn
Hayta Ahmet
in Fa. Leonische Drahtwerke AG.
8542 ROTH bei Nürnberg Deustschland

Mektup: 30

Sayın Millet Vekili Çetin Altan

Sizler Memleket Millet ugruna hayatını koymuş ve çok degerli yazılarınızla hala uyanamıyan bizleri uyandırmıya çalışmakta oldugunuz şu kıymetli dakikalarınıza şüphesiz engel oldugumdan üzgünüm fakat bizden yana oldugun için belki ipe sapa gelmeyen şu mektubum kaleminden neşrini rica ediyorum.

Aslen Erzincanlıyım Elli dört yaşımdayım altı erkek çocuk babasıyım bu yaşıma kadar çok acı izdirapla gün geçirmekteyim bir insan gibi yaşamak için tüm otuz iki Milyon kişiye sesleniyorum.

Gümbe gün artmakta olan kontorolsuz şu pahalılığın karşısında alle efradımızı geçindirmek müşkülatı içindeyiz bu telif esnafa borç bekçi parası ödemek güçlüğü içindeyiz bu güçlüğü yenmek tenceremizede kartlaşmış bir kilo öküz etini pişirebilmeliyiz.

Yine sesleniyorumki artık bu memleketin kurtuluş günü Aydın işçi köylü ilerici gençliğin dar gelirli kişilerin Çorum işçilerinden ibaret alarak Ana Yasa teminatı altında demokrasi yolunda insan haklarını koruma çabasını gösterip kendi davamıza kendimiz sahip olmalıyız.

İşte bir ibret tablosu bir gün okula giden çocugumu takip ettim henüz derse girmemişlerdi okulun duvarına sırtlarını vermişler başları önüne egik olarak okul kapısındaki satıcıdan bir şeyler alan burcuva çocuklarının eline bakıyorlardı biri bir iki adım ilerledi sadaka isteyen dilenci gibi avucunu açtı belkide o burcuva çocuğunun aldıgından isteyecekti bilmem aklına ne geldi tekrar kardeşinin yanma giderek başını önüne egdi gözleri yaşardı o anda zil çaldı içeri gidiler.

Evet Çetin Altan Bey kendilerine yirmi beş kuruş vermeyen ve çocuklarını gizlice izleyen bir babanın izdirabını görmek lazımdı bende aynı çocugum gibi başımı önüme egdim gözlerim

yaşlı yaşlı sıtma tutmuş hastalar gibi eve geldim işte en ufak bir hakikat buna benzer ne acı izdirap içinde akşam akşamı sabah eden gözü yaralı Analar Babalar Tapusuz susuz Elektriksiz izbe gece kondularda yaşamaktayız elli dört yaşındaki altı çocuk babasının bu davaya inanmasından ziyade yirminci asrın hemen geçmekte oldugundan bütün Münevver kişilerin bu davaya sahip olmaları bu acı ıztıraplara son vermek zemanı geçmektedir.

Antı Akşamı kimin elinde görsem içimde bir ferahlık güven ihtiyacını duymaktayım.

Bu aciz satırlarımı münkünse Anta ve ya Akşamda neşrini rica ederim.

Saykılarımla

Kemaettin Gökdeniz
28-3-967

191 SK. No. 3 Yıldırım Beyazıt MH.
Gültepe
İZMİR

Mektup: 31

Sayın Millet Vekilim

Bendeniz köylü ve işçi bir vatandaş olarak asıl millet çoğunluğunu teşkil eden köylü işçi ve fakir zümrenin hakiki savunuculuğunu yapan sosyalist mebuslar ve bilhassa sizin yazılarınızı okumak için daimi olarak akşam gazetesi almaktayım yalnız 8.4.967 tarihli akşam gazetesinde zatımuhtereminiz için Dokunulmazlığın kaldırılması hakkında bir yazı bizleri Son derece üzüntü ve galeyana sevketmiştir.

Çünkü bizler fakir halk ve emekçi köylü zümresini senelerdenberi afyonlu konuşmalarla uyutarak ananevi sömürücü düzeni her ne pahasına olursa olsun gerek tehdit ve gerekse çeşitli yalanlarla devamettirmek ve hatta bu momlokotı babalarından kalma çiftlik ve yağmacılar ülkesi haline getirerek bizler Emekçi halk çoğunluğunu ise eski çağların esir ve köle hayatı gibi yaşatmak istiyorlar fakat maalesefki bu çirkin emelleri bahis mevzu siz sosyalist ve aydınlarımızın engellemesini bir türlü hazmedekleri için her türlü formül ve otorite arelerine baş vurmaktalar fakat ne yazık kı bir surette çeşitli istismar ve istismarcılara tavız vermiyeceğiz biz de onlar yani

bizim şimdiki Idarecilerimiz ve onların himayesindeki mutlu azınlık gibi Insan doğduk insan gibi yaşamak Istiyoruz Sayın mebusum yazımın Ilk çıkacak akşam gazetesile yayınını Arzeden üstün saygılarımı sunarım. 10.4.967 Ortaköy Ihtiyar meclisi üyesi Mehmet Arslan 927 doğumlu

Ödemiş

Mektup: 32

Adım Rıdvan Cengiz Çorlu Sarılar Köyü

12-4-967

Sayın kıymetli milletvekilimiz Bay Cetin Altan

7 - Nisan günü aberlerde radyodan Sizin Dokunulmazlığınızın iHzar komsuyonu Başkanı Bağçıoğlu tarafından oy birliği ile Dokunulmazlığınızın kaldırılmasına karar verdiğini söylüyordu albuki CHP. iki üyeden biri gelmemiş biride karar aleyhinde oy kulamış Abi bu tek taraflı bir karar olduğuna göre bu karar Hükümeti Meclis Icinde ve meclis dışında tam denetleyen bir milletvekilliğine yani Muhalefeti sindirme, gözdağdan başka birşey degildir. Demokratik ve Hukuk Devletine bu tek taraflı karar aykırıdır emsizin suçunuz neymiş onların suç dediklori siz Işçilerin köylülerin esnafların arkasızların yani yıllar yılı sömürülen orlanan Hastaneden atılan emekci Halk yığınlarını sostyalis olduklarını örgütlenip bilinçlenir meclise agırlıklarını koyup mecliste Burjuvalarlan çarpışarak Fukara Halkın fukaralıktan kurtulması için en Berak Kanunların ozaman cıkıcağını ve ozaman Toprak ağların 500 dönümden fazla elinde kalmıyacağını ve Fukara Halka Bedava dağıtılacağını ve bu köklü reForum oldunu bütün ciftciler insangibi yaşıyacağını ve köylülerin koparatifleşmekten elindeki üretiği mahsulu o zama deyerinde satabileceğini ve buşekilde clleden silkinip kurtulacagını işçilerede ayat palığhğına göre otamatikmen ücretlerinin artması şart olduğunu ve devam ediyorsun diyorsunki Devlet Fabrikalarından Bujuvaların ucuza alıp Fukara Halkımıza Pahlıya satıyorsunuz Devamla diyorsunuz ki gazozunda Almıyonundan Bakırından Kömüründen Demirlnden Petrolinden bütün tabi servetlerimizi Amerika, diğer memleketler bütün memleketin iligini kemini ne şekilde sömürdüklerini ve bütün bu sömürüçülüğüde bu Burjuva vasıtasıyla yapıldığını bu Burjuvalarda ne milet ne

memleket sevgisi yoktur yalnız emeleri Fukara Halkı ezip ortayıp bu Düzeni sürdürmek için elinden geleni ardına koymadan devam etmek istediklerini söylüyorsun ve bu rozaleti suratlarına vurduğun için sizi saf dışı bırakmak gayretindeler söylediğini ve yazdınızı tarih gelişmeler ayna gibi meydana çıkmıştır ve doğrulamıştır ve diyorsunuz ki memleketimizde Amerikan üstleri vardır adı Nato üstüdür albuki bu üstler direk olarak Amerikan genelkurmay Başkanlığına Bağlıdır emri oradan alır ve bu üstlere ne bir Türk Subayı ne bir polisi Hata Milli Savunma Bakanı dahi giremez diyorsunuz ve ikili anlaşmalar geregince 35 milyon metre kare Türk toprağı Amerikaların egemenliğinin Altındadır diyorsunuz ve 24 küsr anlaşmanın metni maydanda yoktur diye yazmıştı gazteler Abi bütün bu Türk Halkının menfatını tedit eden gercek Bagımsızlıgmızı yok eden bu sekil anlaşmalara ve sömürücülüğe karşı cıktı diye sizin Dokunulma kaldırmak istiyorlar kendilerinin 88 dir bir kısmı afa girmiş 76 tanesizliğini ortbas etmek istiyorlar yazıklar olsun onlara sisimde dolaşıyorlar ve bu komsuyorun kararını şidetlen protosta ederim Saygılarımlan.

Cetin Abi çalışmalarınıza Başarılar dilerim mutlaka bu kapkacı ve sömürücülüğe son verilecektir.

Mektup: 33

11 - Nisan - 1967
Adapazarı

Sayın Çetin Bey:

Ben okuyup yazmayı askerlikte öğrenmiş bir kişiyim. Yazdığım şu mektupta cümle ve kelime hatalarım da olabilir düşüncesi ile peşinen özür dilerim.

Ben bir fabrikada çalışıyorum, tam yirmi yıldır. Beş çocuğum var, aldığım ücret ise 600 liradır. Çocuklarımı okutmıya çalışıyorum. Eşimde evde terzilik yapıyor var gücümüzle çocuklarımızı okutmıya çalışıyoruz. Çocuklarımız bizi mahcup etmiyor her sene sınıflarını geçiyorlar. Allah çümlemizinkine zehin açıklığı versin. Şimdi gelelim şu mektubu yazmaklığıma sebep olaya.

Gece vardiyasından çıkmıştım. Daha eve uğramadan kahveya uğradım bir çay içeyim diye.

Kahveye girince bir masanın başına toplanmış onbeş yirmi

kişiyi katıla katıla gülerek gördüm. Şöyle gözümün ucunla baktımki sizin makaleyi okuyorlar. Kulak kabarttım. leş kargaları, çakallar, yaban eşşekleri lafları geçtikce kakır kakır gülüyorlar amma çümleleri tam alıyamıyordum. Sokuldum. Anti parantez şunu da söyliyeyim Biz yani evcek hergün Akşam, Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerini alırız. Her Allahın günü bu gazeteleri okumazsak uyku uyumayız. Tütün dalaverelerinden tutunda Ereğli çelik fabrikası hikâyeleri, Bafa gölü mecaraları, Batman boru hattı filimleri ile Boraks ve soya yağı masalları ve Vıatnam hakkında Amerikan yalaklığı, kiralık gemi ve silâh dalavereleri ve Refik Erduranın Radyoda yayınlanmıyan konuşmalarına en küçük çocuğum dahl vakıftır. Orta ikideki çocuğum iki gün önce şöyle dedi (Baba Çetin Altanı hapis ederlerse ona para gönderelim dedi) Hanımda şu lafı etti (eğer bileyim öyle bir duruma düşsün altımdaki yatağı satar yardım ederim dedi) içim doldu gözüm doldu çaktırmadım. Çeketi aldığım gibi Soluğu meyhanede aldım. İçimden Şerefine Çetin Altan Bey dedim.

Gelelim kahve hikayesine: Orada bulunanlara (Affedersiniz amma o okuduğunuz Gazeteyi bir kenara atın kominist gazetesidir. Mütemadiyen Onun probagandasını yapar) dedim.

İçlerinden bir sakallı (Hadi be susak ağızlı sen ne anlarsın bu adam bir tanedir be dedi ve ilave etti: 100 bin liralık arazimin tapusunu aldılar 2 bin lira kredi verdiler) dedi. Sonra bunları kendi bilgime ve malumatıma göre bir yoklıyayım dedim. Platerya, Komprador, Emperyalist, Koministlik, Burjuvazi, hegomanya, Mütagallibe, Amerikan Uşağı, Üstler meselesi, Kıbrıs konusu fotura dalavereleri, Emeksiz kazanlar, Ağa Meseleleri (Toprak ve Deri Ağaları ve Tütün hikâyeleri ile Rutubetli yerlerde çalışan Hali işçileri ile Zonguldakta kurşunlanan işçilere varıncaya kadar ve fabrika önünde devredilen Demirlerden elde edilen milyonlara ve 25 milyara çıkacak bir fabrikanın nasıl 4,5 milyara çıktığını en sonda Budaklardaki pipo fabrikası ile Bafa gölü hakkında bana bir konferans çektiler ağzım açık kaldı. Onlar bunları izah ettikce ben tersini savundum amma ikna edemedim. Garsonu çağırdım; beylere bak ne içecekler dedim. İtiraz ettiler biz içtik, siz bir şey için dediler. Olmaz dedim sizi yordum bir çayımı veya bir kahvemi için dedim içtik güzel güzel muhabbet ettik. Müsaadelerini istedim tam ayrılıyordum, Ayni sakallı (Bana bak bey) dedikten sonra (Galiba sende bizim gi-

bi...) Hee ya dedim Şimdi anlaştık dediler ve güldüler. Akşam, Cumhuriyet ve Milliyet Gazetelerinde emeği geçenlere ve okurlarına, sizlere en derin saygılarımla.

Davut Kızanlıklı

Mektup: 34

Sayın kıymetli Aksam kaztesi Tasyazarı Çetin beğ biz Türk milleti vatandaş olarak Tanın bir köylüyüz ve Nüfusta görünen yalnız köylüyüz Nerede olduğumuzu seçim zamanına kadar bilen bile yok. Kazaya üc kilo metre olan köylere yol ve su inşatı yapılmaktadır bizim köyümüz kazaya 45, kilometredir Halınız nedir Ne olarak diye soran bile yok.

Köyümüzün Arazileri sular altında kaldı. Muracat etmişsekte hiç bir memur ilgileşip derdimize ortak olmayı düşünmuyor. Acaba bizim burada Köy varıdığını seçimden seçime biliniyor Bugün Bir alman devletine 2 günde gidiliyor Bizim köyümüz ise kazay 4 günde gidilip geniyor. Bizde sözde 21, Birinci asırda yasıyoruz seçim zamanları sayın millet vekilleri köyümüze yol ovamıza kanal suyu olmayan Mahallelere çeşme yaptıracağız diye söz vermişlerdi acaba bu bize yaptırı vorecekleri kanal ve yolları keşif edecek olan Mühendis daha Tahsili Ne zaman bitirecek ümütsüz insan yasama biz bu Mühendisin tahsil bitirmesini 4 gözle bekliyoruz.

Bu gün cebinde parası arkasında paltusu olan sayın bey efendi Benim gibi Ayağı çarıklı sırtı Habalı kendisi Cahil işi yolundan çıkmış Köylü vatandaşlar Ayaklar Altında kaldı acaba bu saygılar Türkemi sırtındaki kürkemi

Ben köylü olarak 11 Nüfuslu Bir Aile yuvası idare edeceğim diye Depinmekteyim gelirim ise gederimden 10 misli Noksandır. Ve köyümüzün Ekseriyeti Benim gibi sıkıntılar içinde yasamaktadır Defalarca Toprak Isken müdürlüğüne muracat etmişsekte Bir Netice Elde edemedik köyümüz Assagı yukarı 300 hanedir 70 miş 80, Hanesinin ölen ölüsünü kendi topragına gömülecek deseler Allahmafaza Bizim ölümüzün acıkta kalması yüzde yüz Allaha şükür Biz 21 Birinci asırın içindemi yoksa Eski bir Hasırın içindemi yasıyoruz bilmiyorum Sadece Nüfus sayımında 33 milyonun içinde oldugumuza kanatım var Biz Türkmilletiyiz Türkmilleti olarak duvarda fare yaşar gibi yaşı-

yoruz. Dertlerimizi soran yok Halimizden bilen yok Bizim kabatımız Ne yoksa köylü olmak suçmudur çocuklarımız yüksek bir orta lise okullarına Alınmıyor kadım olarak köylüler sehirlinin eşeği olarakmı kalacak Bankaya para gelir ziraata Tohumluk arpa gelir sehirliye yüksek kirede verilir. Bizisek Arazımız sular altında kalır yollarımız çevrilir Hayvanlarımız ve insanlarımız Ezelet altında kalmıştır Memur beylere Ne kadar muracat etmiş sekte gelip haliniz ne oldu ve Ne olacak diye soran bile yok.

Sayın Milletvekilleri Pıra pobanda zamanları size yol toprak, ve su, ihtiyaçlarınızı karşılacağız diye söz Vermişlerdi sağ olsunlar seçimde bitti sozde bittl.

Sizin Adiresenizi seydi şehirde Eğleşen bir Asker Arkadaşınızdan Aldık Bizim bilgimiz Köylü olduğumuz munasebetle bu kadar sayet Hatalı suçlanacak yerlerini sizin doğrutmanızı Arz, ve ıstıram ederim.

Adiresemiz: Seydişehir Pınarbaşı Köyüdür.

Pınarbaşı ve, Kayalar ve küçük kayalar Bu 3 üç Köy Aynı der içinde yaşamaktadır.

Size ciddi olarak 3. Köy hakkında söz vereyim sabırsızlıkla seçimi beklemekteyiz selamlar SON.

Yazan
Süleyman Adıyan

Mektup : 35

25 - Nisan - 1967
Elmalı Köyü YALOVA

ABİ

Önce size kişiliğimi vereyim.

Ben YALOVA'NIN Elmalık Köyündenim ilk okul mezunu 31 yaşındayım köylüyüm, topraksızım İşçiyim işsizim.

Sizin yazılarınızı iki senedir okuyorum Yazılarınızı okumaya başladığımdan bu güne dek Politikaylada ilgilenmeğe başladım. Köyde ve birtakım yerlerde AP - CHP'nin söz ve karar sahibi kişileriyle karşılaşıyor derhal tartışmaya giriyorum. Köy meselelerine - ekonomizme dünya meselelerine deyindiğimiz zaman, Bu güne kadar karşısında çeket ilikliediğim bu insanların ne denli boş olduklarını hemen anlıyorum Hele birine, Ne yaparak köylünün Ekonomik olanağını yükselteceksiniz? diye sordum, (Evvela Ahlak getirecez) dedi, Bu sözden sonra sertleş-

tim. Köylüler, dedim, sizden çok ahlaklıdırlar. Peki ne yapalım yani, dedi, hiç dedim hiçbir şey yapamazsınız.. Köylünün yararına. Yaparsanız sınıfınıza ihanet edersiniz. Bu sözümden benim TİP li olduğumu anlamış. Siz bozgunculuk yapıyorsunuz dedi. Siz ne yapıp köylünün ekonomik olanağını yükselteceksiniz diye sordu. İç ve dış ticareti devleştireceğiz Ağır sanayii kanunlaştıracağız. Bağımsız bir dış politika izliyecegiz. Düzenimiz alttan yukarı doğru işliyecek (Peki köyde değişiklik ne olacak? Köyümüzden ona misal verdim. Bizim Köyümüzde bir değirmen var. Bu değirmen köye ait su ile döner. Değirmenin sahibi değirmenin geliriyle Yalovaya Apartmanlar yaptı kiracısı Amerikalılar, 15 sene evvel Akrabalarına değirmeni devreti. Bu gün bunlarında Yalovada dörder katlı dört Apartımanı vardır ve içinde caniler oturmaktadır. Biz iktidara geçersek köy değirmenlerini köyün ortak malı yapacağız o zaman YALOVADA canilerin oturması için belki bir kişinin Apartmanı olmayacak amma, Köye ait bir traktör ve bir dokuma atölyesi olacaktır. Dedim. Bu düpedüz kominstlik Rusyadaki Kalhoz sistemi gibi birşey, dedi. Konuşmamız buraya gelince tahammül edemedim. Ben kominizmi bilmiyorum. Komonizim Ahlaksızlık değil, su sudur... Ve herif apıştı kaldı konuşmayı Jine getirdi. Camiyi gösterdim Ama yine kurtulamadım. tartışmaya girdik. Dini bilgisi de sıfır. Ben direnince konuşamadı birşey. Senin yine görüşürüm dedi ve gitti...

Düşünüyrum, Biz neden Almanyaya muhtaç olduk işgücümüzü neden Almanyaya satıyoruz. Neden yurdumuzda mahrumiyet bölgesi var. Neden Ata köy gök delenlerinin hemen yanında. Gece kondular çoğalıp gitmekte Biz askerlikte kimi bekliyoruz. Hani Vatan Anamızdı Öğleyse Anamızın en güzel yerlerinde Amerikalılar konaklamış. Neden... Ne iş yapıyorlar Amerikalılar ne üretiyorlar, 52 gizli Antlaşma Neden milletin temsilcileri tarafından milletten gizleniyor. Kızıl Çini neden tanıyamıyoruz Neden ticari ilişkiler kuramıyoruz. Ali Fait Cihanı Neden 7,50 seneye mahkum ettiler okudum onun kitabını. Hiç Türk halkının kötülüğüne ait bir şey yoktu içinde Nasıl soyulduğumuzu anlatıyordu. Ve nasıl olmalı onu söylüyordu. TİP in toplantılarını Neden bozuyorlar. Çetin Altana (Size) Neden köpekler gibi saldırıyorlar. Adapazarında saldırıya uğradığınız zaman oradaydım. Öğle bir taktikleri varki mutlaka konuşturmıyacaklar. Çünkü konuştururlarsa saldırı için gelende meselelerini anlıyacaktır.

Velhasıl yurdumuz çok kötü bir yola girmiş durumda. (Komünistler Türkiyede ihtilâl yapacaklar Milliyetci Türk erkeğini Moskovaya sürüp ordan damızlık getirecekler) Bunu söyliyeni düşünün, Bana öğle geliyorki Dünyamızdaki sınıf savaşı sonuna yaklaşmakta artık kimbilir insanlığımız belkide son çığlığını atmaktadır. Kurtuluş herhalde yok. Yokki uğrunda saldırıya uğradığınız bizler ancak hayranınız olabiliyoruz. Ama size söz veriyorum intikamınızın yapabildiğim kadarını mutlaka yapacağım.

Saygılarımla

Sefer Seyfi Yılmaz

Mektup : 36

Sayın Çetin Altan

Köyümüzde ekilir arazi olarak 80.000 dönüm arazi vardır. Fakat, ancak bunun 20.000 dönümü kayıtlı olup; 60.000 dönümü ise vergisiz olarak 30 kişinin tasarrufundadır. Bu azınlık teşkil eden birkaç kişi binlerce dönüm araziyi yıllar boyu devlete bir kuruş ödemeden çalıştırmaktadırlar.

Köyümüzün diğer 300 haneside bunların ırgatlığını yaparlar.

4273 sayılı çiftçiyi topraklandırma kanunu 30 yıldır meriyette olduğu halde, senelerdir, müracaatımız bulunduğu halde maalesef bu husus gözönüne alınmadı. Çevremizde bizim gibi toprağa muhtaç olmayan köylerde bile toprak komisyonunun gelip dağıtım yaptığıda bir gerçektir.

Bununla beraber 1961 anayasamızın 37. ci maddesi aynen şöyle demektedir. Devlet, topraksız olan veya yeter toprağı bulunmıyan çiftçiyi topraklandırır, diye açıkça belirttiği halde yukarda arzettiğim 60.000 dönüm hazine arazisi birkaç kişinin elinde vergi ödemeden yıllardır kullanılırken bizleri baba yadigârı çıraklıktan; yani, onların çıraklığından kurtarmanız için bu konuyu ya meclise yada gazetenizdeki sütununuza getirerek, tarafınızdan ilgililere duyurumasını 300 hane adına önemle rica eder, başarılar dilerim.

Boğazlıyan İlçesinin Bektaşh köyü fakir halkı adına.

Hasan Kılıç

Mektup : 37

9 - 3 - 967

Perşembe

Sayın Çetin Abi

Bileceğiniz vechile yıllardan bir yıl: Kuraklık başlamış mah-

sullor kurumaya yüz tutmuş, son çare olarak halk yağmur duasına çıkmışlar.. Fakat bir türlü yağmur yağmıyormuş. o esnada halkın arasına bir bektaşi babası, yani erenler karışarak: ey cemaat siz buraya niçin toplandınız? diye sormuş. halkta erenlere yağmur duasına çıktık demişler. Erenler o basit bir iş ben size yağmur duası yapayım, allahta yağmur verir olur biter diyerek orada bulunan Bir çocuğa bir kova dolusu su getirmesini söylemiş...

Çocukta biraz sonra verilen emri yerine getirerek dolu kovayı erenlere uzatmış, erenler iç gömleğini çırakıp suya batırmış çıkarıp sıkarak bir çalıya asmış derken gök yüzü bulutlanmış. Bir yağmur, bir yağmur yağmaya başlamış, halk galiba bu erenler bir keramet sahibi olsa gerek deyip ona asılmaya başlamışlar Erenler ellerinden kurtulmak amacıyla bende bir keramet yok efendim dediysede inandıramamış çaresizlik içinda allahla aram iyi değil onun için inadına yapıyor çünkü ben çamaşırımı yıkadım kurumaması için Bana buğuz tutuyor deyip kurtulmuş...

Gelgelelim bizim hikayeye dün size gönderdiğimiz takvim Biz yoksul tütün müstahsil vatandaşa 400 kuruşa satılmışdır. Yukarıdakl hikayede erenler onunla aram iyi olmadığından inadına yapıyor diye kurtuldu. Fakat ben evimde takvimin bulunduğunu, luzum etmediğini Tekel müdürüne söyledimsede Bir türlü elinden kurtulamadım Camiye asarsın dedi, zaten bu takvimi size satmasaydık takvim parası olan dört lirayı kesecektik dedi. Ağabey şimdi size soruyorum kanunlarımızda tekel müdürünün yoksul tütün müstahsili vatandaşa zorla takvim satabilir diye bir madde bir fıkra varmıdır? Varsa kaç sayılı kanunda yazılı bu madde lütfen izah edermisiniz?

İkinci bir olay:

Size bu mektubun içine koyup göndereceğim tütün hesap pusulalarına bir göz atıverin. Birisinde tekele tütün satan vatandaş Devlet Resmi Namıyla Binde dört lira vergi ödüyor tuccara tütün satan vatandaş Devlet Resmi Namı altında vergi ödemiyor. Bu düpedüz adaletsizlik değilmidir?

Tuccara tütün satan Devlet Resmi vergisinden muaf tutuluyor tekele tütün satan binde dört lira Devlet Resmi vergisi yetmiyormus gibi birde kazık marka takvim satılıyor.

Selamlar.

Nihat Bat
Kuşadası Yeni Köy

Mektup : 38

Uyan 29 Dayan 1

Uyanalım 29 lar 1 ler soyuyor bizi onları tanımak güç değil karılarına ve kızlarına takarlar Altını dizi dizi çocuklarına hazırlarlar aylık en az iki bin üç yüzü kendilerine Ulu Allah çok ağır iş Nasip etmiş komisyoncudurlar üstelik iyide siyasetçidir Müreh ve Refah içinde yüzen 1 ler 29 ların Eminim 9. u gıdasızlıktan bir işe yaramaz 20 sini almanya avusduralya işveç Norveç velhasıl bütün devletlere uşak olarak hediye edersiniz 9 lardan kırılmayanlar size boğazı tokluğuna uşaklık eder tarihi ile Dünyaya ışık tutan şerefli Türkümü canını vatanımı 1 ler torunlarınızla pay dersiniz. 29. ları uyarmak için çırpının yazarları 1 lerin temsil etdiği vatana hıyanetden gereken ceza elbetde verilsin 18.4.1967

Ahmet Beyhan
Molla Fener Mahallesi Dağ Çeşme
Sokak No: 1/1 BURSA

Mektup : 39

Sayın vekil bey bay çetin altan.

Doğrusu yazılarımızla olsa ve meclisde olsada yüzümüzü güldürüyorsun. sadece sendeğil T.İ.P. mebusların hepside hepinize teşekkür ederiz.

Ben şahsen (Emirdağmın alibeyce Köyündenim) burada bir ağanın koyun sürüsünü otlatarak Küllü halın allem Köyümde ben burada iki ayda bir gidebiliyorum evime işte böyle yaşıyoruz kazancımdan memnunum ama ailemden ayrıyım.

ağabey size buralardan bahsedeceğim,

mesela, hasat zamanı buğday kilosu 76 Kuruş şimdi 90 kış çünkü ozaman biz fakirler satıyoruz şimdi zenginler satıyor Koyuna gelince gine harman zamanı hükümet borcları o zaman alıyor işte fakirler de boro için koyunlarını satıyor 120 liradan zenginler alıyor şimdi ise koyun 225 liradır teki işte bakın Eşiğe bir de zam haydi geçin. ben senede 4000 lira kazanıyorum 12 Nufus var hükümet bütçe açığını bizim sırtımıza yüklüyor

mesela gelir Vergisi olarak benden 40 lira alsa memurundan işçisinden. arazi vergilerini artırsa 200 dekar tarlası olan 20 lira vergi veriyor buna zam yapsın 100 lira alsın hayvan için bacak başına 50 kuruş vergi yapsın bin koyunu olan şahıs 1 lira vergi vermiyor işte bütçe açığını bunlardan alsın bizim sırtımıza sarmasın sonra anlayamıyorum mesela bir faprika yahut okul. Baraj yapılacak oraya sanayi bakanı başbakanın gitmesi mi şart oranın valisi Kaymakamı atamaz mı temeli yok harciyet alacaklar sonra devletin nerde olursa olsun diye devletin memuru harciyeti niçin alıyorlar bir de bütçe açık amerikandan alınan yardımları temel ziyafetlerine mi harcıyorlar da para yetmiyor. Şimdi burada size en şiddetli iftira atanlar bile yavaş yavaş bizim saflarımıza geçiyorlar doğrusu vaziyetimiz iyi herkes işçi partisini Kazanır diyorlar herkesin ağzında var yok İşçi partisi ağabey ramazandan önce eskişehire gitmişdim dolaşırken Köprübaşında ufak bir gişe sığara gazete falan satıyor bakdım birçok rozet var bakmaya başladım gişeci ne bakıyorsun emşerim dedi Türkiye işçi partisinin rozedini sordum başka partimi bulamadın dedi bende o parti değilmidir dedim o biz onu parti tanımıyoruz dedi ben de kimi anasını sever kimi kızını dedim ona. Zaten belli hep Kır atı doldurmuş oraya. Allaha ısmarladık biraz Kafanızı ağratdık özür dilerim ha bir de şu sizin dergileriniz pahalı bizler alamıyoruz mesela yön ANT. 125 kuruşken, yeni istiklâl ADAlet 25. kuruş bu niçin böyle.

Kadir uluyol
Şerefiye köyü
MAHMUDİYE
ESKİŞEHİR

Bütçe görüşmelerinde işçi partisinin konuşmalarını kitap veya dergi halinde çıkıyorsa mümkünse göndermenizi Şerefiye köyündeki 20 işçi partili rica ederiz

Mektup: 40

Sevgili Çetin Ağabeyciğim 9.III.1967

Gazetelerde yazınızı daima okurum. Memleket meselelerini tam manâsıyla düşünen bir insan olduğunuzu takdir ediyorum.

Ağabey şu anki durumu görünce birden kafam atıyor. Kafamda hayallerini kurduğum bir düzen içinde Türkiyenin kalkı-

şını görmek istiyorum her an. Bu gün kafam biraz kızgın onun için bir kaç satır yazı yazdım.

«Gerçekler daima gözönüne alınmalıdır. Gerçek davalar ele alınıp halledilirse o ulus tüm olarak kalkınır.

Halbuki bu zamanda gerçeklerin üzeri kapatılıyor. Bilmiyorlar ki önü kapatılan bir su, hiç olmazsa sızmaya mahkûmdur. Bu gerçekler bir gün ortaya çıkacak ve halledilecektir. Memleketin hali, durumu belli. Bunu her aydın kimse bilmektedir. Atatürk bu memleketi sağlam temeller üzerine kurmuştu. Ne çare-ki sağlam temeli çökertmeğe çalışıyorlar.

Köylüyü kimse düşünmüyor. Atatürk «Bu ulusun efendisi köylülerdir.» demişti. Halbuki onların halini düşünen yok. Toprak ağalarının ve vergilerin altında inim inim inliyorlar. Bekide şu debdebeli yaşama yerinirlerdir. Öğretmenlerin hali malûm. Daha ne kadar halledilecek memleket meselesi var.

Ben birkaç satır birşey yazdım. Bunları siz herzaman yazıyorsunuz. Ağabey birkaç satır yazımı makalenize ilâve edin de, iktidar okusun. Hiç olmasa bende rahatlarım.

Ağabey sizden bir ricam var. Eğer varsa bir imzalı fotoğrafınızı gönderirseniz çok memnun olurum. Size zahmete soktuk ama sizin makalelerinizin en güzellerini bir defterde biriktiriyorum. Baş sahifede sizin resminizin olması beni çok memnun edecektir.

Neyse iyice başını ağrıttık. Mektubuma burada son verirken ellerinizden öper, mutlu yarınlar dileğiyle davanızda başarılar dilerim. Hoşçakal

Selim Erdinç

ADRES
Selim Erdinç
Vakıflar veznedarı eliyle
GİRESUN

Mektup: 41

8 - 3 - 1967

Çetin Bey :

Beni - Belki Tanırsın Çünkü Ben Sana Müteaddit Defalar yazı yazıp göndermiştim. Ben Büyük Karıştıran Köyünden ANA-

DAN Sağır ve dilsizim Dilsiz olmama Rahmen okur yazarım ve Akşam gazetesindeki makaleni Arkadaşım Ziya Üçokun Aldığı gazeteden Devamlı okurum Ben ve o arkadaş Seni Çok seviyor Ve taktir ediyoz

ağabey:

Mevzu Şu Şu Zamlar Bazen Kahvehanede Mevzu geçiyor da Diyorlarki gazda Pahalandı artık Soyununca Mumla Soyunacaz ve aydınlayacaz derken Şeker de ayni Bundan Sebep Kahvenelerde Çaya Zam acaba Çiftçinin malı olan pancara Bir şey olucakmı ağabey:

Bizim Köyde Cinevizden Kalma Bir Horhor Suyu Var Bunu 1938 de Trakya umum Müfettişi Köyümüze getirmiş ve getirtmiş Ve Bu yılların Eseri olmak istenen Suyu yenden Köye getirmek Ve mahallelere akıtmak için uğraştı mütahit Bu Suya Bent Falan derken çürük iş Suyumuza Dere Suyu Karışıyor galiba Su Bataklı akıyor Şikayet Falan tesir etmedi Bir kişinin Hatırından Bütün Köy Halkı Bataklı Su içmeğe mahkum Senden Isteğimiz Senin Bildiğin gibi En Kısa Zamanda Kaleme Almanı Bekliyoruz Kusura Bakma Daha açık yazamıyoz Sen bildiğin gibi yaz çiz

Selamlar

Ziya Üçok — Mümin İşbilir

Mektup: 42

Sayın kıymet değer

Çetin Abi

yazıma başlamadan evvel sonsuz olan sevgimle ellerinden Sıkarım Vazifende ve türk Halkı için verdiğin cana uzun ömürler isterim

Çetin Abi Ben bir senedir Sosyalist oldum ve senin Fikirlerine Tamamen Aşık oldum Abi Ben bir köylü çocuğuyum hem de Torosların Başında şimdi ise konyada bakkalım Abi memur ağlar İşçiler dilenci ağlar ağlamayan konyada 100 kişidir gerilan ağıyor Dükanın vardır camide yakın oldugu için o kadar çok geliyor ki okadar hepisi Bişe şeyler veriyorum Soruyorum sen oyunu kullandınmı kullandım diyor kime Atlı Bir şey varya ona diyor neye verdin diyorum size köylüye işçiye yardım edeceğin

dedi diyor Aldadtı diyor Aldatıldığı biliyor ve..... gözü kör olsun diyor

Çetin Abi çok şeyler yazmak istiyorum Fakat Ala gormemmi diye çekiniyorum hatta seni gerçekten çok gormek istiyorum Konya nurcudur daha vahdeddin iyiliginden konusan var

Abi Babam da Bize karsı senin yazını gizli okuyorum cahil ne yapıyın Benim ufağım liseyi Bitirdi geceyıl Akşam okur Sosyalizmi savunur diye okuldan Attılar 4 kişiyl ve Aksarayda Bitirdi Kominizmle sucladılar Tabi Bir netice çıkmadı

Onlar Bir köylü çocuğu idi Bu düzenin kimler için hazırlandığını Biliyordu ve her vatandaşı uyarmada istiyorlardı ginede bütün gücüyle çalışıyorlar ve bu memlekette Başarılı gidiyor

Abi zamanlardan Biz çok istifade ettik.

Onümüzdeki Seçimde Başa güreşeceğimize inanıyor

Size iyi Başarılar

Ne olur bir defa mektupla görüşelim

Allaharsmarladık

Adresem
Araboğlu makarı Seker Furuş muhallesi
Mimüne hatun Sokak Bakkal
Ziya yüksel

Konya

Mektup: 43

Düşme Alma Alına

Seçimlerde şahlandı kırat
Kuruldu yeni bir sırat
Demirel oldu bir fırat
Aktı salına salına
Bir müddet sanki çalıştı
Araya kiriler karıştı
Yiyiciler pek alıştı
Devlet malına malına

Sağcılar işi azıttı
İsmete başın kaşıttı
O diktaya hep karşıttı
Girdi koluna koluna
Bindiler kirata ne gam
Sahipti o dizgine tam
Nerden çıktıysa çıktı zam
Tuzdan balına balına
Halk gene kemerin sıktı
Şikayet ayyuka çıktı
Fakirler osandı bıktı
Bak şu halına halına
Meclisteki solcu ekip
AP ye el ense çekip
Çetin ceviz oldu şu tip
Bindi dalına dalına
Pislikleri dökülünce
Corap gibi sökülünce
Demir ayak bükülünce
Çaktı nalına nalına
Kişnediler hep sol yöne
İstediler şu TİP söne
Döndüler 60 dan öne
Tekrar dolana dolana
Anlaşak dediler gelin
Şu tip çıbanını delin
Gürcü bacı Demirelin
Baktı falına falına
A sevgili Demirelim
Sana nasihat ederim
Gel acı estirme yelin
Yazık olan olana
Gevşek kolanı beygirin
Biraz da fazlaca kirin
Kalmadı pek tarafgirin
Durul bulana bulana
İbret al Menderes kuldan
Boynuna geçince Urgan
Çocuğunu eden kurban
Noldu yoluna yoluna

Boş lâflarla kiler dolmaz
Ağalara güven olmaz
O ihtiyar rahat durmaz
Düşme alına alına
Yaşar der, doğru sözlerim
Dirlik düzenlik isterim
Mutlu Türkiye gözlerim
Sazım çalına çalına

Fikri YAŞAR

Mektup: 44

3.3.967

bay çetin altan sizden dilegim

bu bizim iktidar partısı ne gidiyor ve ne yapıyor biz anlıyamadık ğâzi antebi bütün köylüyü vatandaşı inhisar derdi aldi yürüdü ne yapacağimizi bilmiyoruz ve nere gitsek çare bulamıyoruz bunun çaresi nedir ekim ayinda inhisara vardığımız zaman bizi kontancan yok az diye kapılardan suruyorlardı almıyoruz diye bizi kovuyorlardı bizim 115 kuruşluk üzümümüzü 60 kuruşa satmıya mecbur kalıyorduk ve bizden alan karcılar aynı ğünde inhisara satıyorlardı bir kilo üzümde böyle zarar ediyorduk bir kiloda 40 kürüş para kazanıyorlar şimdi bizde niye kaçakçılık yapıyorsun ğitde inhisara üzüm yatır diyorlar amma onu her kişi yatıramaz üzümün tehlikesi yok daha kolay köylü vatandaşin malını kontancan az diye almaz iken şimdi izmirin elenti çopu gelip bizim karcılar eliyle inhisara satılıyor acaip bu hal izmir ve antep ayri bir devletemi ayit yoksa dört vurguncuyamı ayit şimdi eğer bu üzümün kotusunu inhisar almak ğerekirse izmirde hukumet yokmu köylü vatandaş inhisar kapılarında kovulurken şimdi üzüm çuruğu olan tahı 30 kuruşa alıp 100 kuruşluk üzümün içine katıp inhisara veriyorlar zaten o bir sene evvel karcıların elinde satamamış şimdi inhisara veriyor tah dediğimiz üzüm çürüğü köylünün elinde iken randıman vermez diyordu mubaye memurları şimdi niçün alıyorlar tekel mallarına zam yapacaklarına böyle büyük müesseseyl dizetseler olmazmı yoksa her zam yapsalar hiç bir kuruş gelir sağlarmı

siz bunu akşam kazetesinin baş sutununda ya da mecliste duyacağım bağı selam ve hormetler

memet çelik ğâzi Antep

Mektup: 45

24/2/1967

Sayın Çetin Altan

Size Buralarda yapılmakta olan ayrı bir sömürme düzenini dile getirmek istiyorum. Ve bu Hususu meclis kürsülerine kadar götürmenizi temenni ederim.

Şöyleki Biz malûmunuz köylü olmak sebebi ile ayni zamanda tütün müstahsiliyiz mıntıkamız olan Karaovada tekel idaresinin ilgisizliği ile tütünlerimizi tütün tuccarlarına sattık alımda Hiç bir uskunto ve iskartalı tütün satmış değildik fakat tütünlerimizi teselüm için tüccarların depolarına yaptıkları milas kazasına götürdüğümüz zaman tütünlerde çürük ve saire olmadığı halde Balyaların içinden beş on yaprak tütün çıkarıp atmakta yirmi kilo kırk kilo on kilo onbeş kilo her müstahsilin tütünden düşme yapıp evvelce aramızda aktettiğimiz kontratı bizden alıp yeniden imzalatıp bazı müstahsilden fiyatda düşerek düştüğü tütünlerin beher kilosunu beş kuruştan diyerekten binlerce kilo tütünü ayriyetten bedava almaktadırlar bu durumda da tabiî halk herşeye boyun eğmek mecburiyetinde kalmakadır tekel idaresine baş vurulduğunda tüccar ile anlaşmamız tavsiye edilmektedir. Bu vaziyet karşısında cebinde beş kuruşu olmayan halk mecburen tüccarın istediği şekilde ayrı bir şekilde sömürmektedir. Sadece bu işi bir iki tüccar yapmamakta gerisi ayni şekilde bu kanunsuz ve haksız tasarruflarını devam ettirmektedirler.

Sayın Çetin bu nebiçim düzendir binbir emekle yetiştirilen ve memleket milyonlarca lira döviz getiren tütün ekicilerinin insan olarak türk vatandaşı olarak sadece memlekete yirmi dolar elli dolar döviz bırakan bir turist kadar Haysiyetl, Şerefi yaşama Hakkı ve Devet nezdinde itıbarı yokmudur olsa idi herhalde bu şekilde Hançerlenmezdi sizi biraz fazla meşgûl

ettim özür diler bu yazımı gastenizin bir köşesinde neşrini saygıyla Arz ederim.

Ziya Batur
Karaova
Bodrum

Mektup: 46

Sayın Çetin Altan Abiciğim

Agabeycigim memleketimiz kötüye doğru gittiğini ve gittikce gerilediğini görüyoruz fakat buna niçin niçin engel olmuyoruz bütün gün gözlerimizi kapıyoruz bir memleketin durumu biz Türk gençliginin durumu degil bilâkis o memleketin üzerinde yaşayan her vatandaş genç ihtiyar hepsinin durumudur işte yalnız milyonlarca dönüm eraziyi o üç beş azınlığı teşkik eden zengin insanlar faydalanıyor biz ise fakir gençler bunlara köle olarak çalışıyor buna rağmen çalışmaları yetmiyormuş gibi üstelik kovuluyor bir ton küfürlerle kırbaçlarla sırtlarına vurarak dayak yedikleri oluyor bütün bunlar gözlerimizin önünde sanki eski çağlarda yaşayan insanlar gibi neler olmuyor işte Altan abicigim onlardan bir farkımız sanki yoktur yalnız farkımız boğazımıza bir ip kaldı takılmadık Ey..... Türk gençleri uyanın uyanınkl bu mukaddes vatanımızın topraklarımızı bu zalim kötü esrarengiz ve kadlarca kendi cıkarlar icin kanımızı emen zenginlerin elinden bir anda sökülüp kurtaralım size söylüyorum Türk gençleri... söylüyorum bizleri kurtaracak olan Çetin Altan abi sizsiniz çünkü gazete sütunlarında hakikatları meydana döküyorsunuz Altan abicigim yeterkl azimli olun biz buralarda siz oralarda hakkımızı arıyoruz kimse bizlere bir şeycik yapamazlar çünkü Adalet Allahtan Çukur ovada yani Adana bölgesinde % 80 ni uyanmıştır bizim evet ben köylü kardeşinim geçen seçimde T.İ.P. si 85 Reyle yani bütün partiler den 85 Rey almak suretiyle kazanmıştı fakat. O zaman etraf köylüler bizlerle alay edip gülüyorlardı şimdl lse bizleri taktir ediyorlar diyorlarkl siz her şeyi bilen insanlarsınız gittiğiniz bu yol çok güzel bir yol şimdl hepsi bizden taraf bütün milleti

dilinde dolaşan T.İ.P. dir Yalnız niçin gezmege gelmiyorsunuz Tarsusa bunun cevabını gazetenizde gözlüyorum

Bir Türk gençci olarak Akşam gazetesini tam 3 yıldır okuyorum meğersem biz nekadar kör insanmışım ama her şeyi öğrendim sanki dünyaya yeni gelmişim abi... Altan abiciğim satırlarımda bir kusur varsa sizlerden çok çok özür dilerim kusura kalmayın çok acele oldu Yalnız bu mektubun cevabını Pazar gününe düşürmeyinki okuyalım 250 kişi bunu gözlüyor Saygılarımla selamlar.

T.İ.P. si Sa. C. adım

yazılacak öyle çok şeyler varki maalesef kalam bile yazamaz Amerikan sömürgesi altında yaşayan insanlar Allahtan korksunlar

Kurban Bayramınız kutlu olsun
en yüksek dileklerimle
İşlerinizde başarılar dilerim

20.Mart.1967
Pazartesi

Mektup: 47

Çok Muhterem Sayın Çetin Altan

Demirel Hükümeti Bütçe açıklarını kapatmak için biz Fakir ve mağdur işçilerin ve köylülerin Zaruri ihtiyaçları olan hayati ehemmiyette bulunan gıda maddelerine Zam yaptığı bir hakikattır.

Durum bu merkezde iken biz Ergani Bakır İşletmesinde ESO. 2 Zehirli gazla içinde çalıştığımız halde bize bir günden bir güne çalışmadan bir Saat fazla mesayi aldığımız vaki değildir.

Hal böyleiken beri tarafta hiç bir gazlan ve dumanlan ilgisi olmiyan memleketin öz evlatları pozisiyonunda bulunan memurbeyler Kalorüferli Dairelerde Maroken koltuklarda ve kristal masalar başında oturarak Normal mesailerine doğru dürüst gelmedikleri halde Maden Yeri Zammı aldıkları yetmiyormuş gibi birde yanlış anlaşılmasın Normal mesailerine gelmiyen memur beylere senelerdenberi her ay muntazam fazla mesai verildiği ödenen Bordrolarla sabit olduğu bir hakikattır.

bu fakir milletin dişinden tırnağından kesipte mahdut bir zümrenin boğazına akıtmak ne derece doğru olup olmadığını siz milletvekillerimize duyurmayi biz işçiler bir borç biliriz.

bu mevzuyu millet meclisine getirmenizi siz işçi partisinden mutlaka beklemekteyiz hürmetlerimizle. 14/3/1967

Ergani Bakır İşletmesi
İşçileri

Mektup: 48

21-3-1967

Sayın Çetin Altan

Eğer Bir kaç dakikanıda beni okuma zahmetına ayıra Bilirsen Beni çok pek çok mesut edeceksin. Ben otuzaltı otuz yedide ikinci sınıfı okumuş üçüncü sınıfa geçtiğimiz 1938 yılında öğretmenimiz askere Alındığından ve yeni bir öğretmen de verilmedığinden öküz gütmeye başlamış bir köylü çocuğuyum. Fakat Elime geçen Kitap ve Gazeteleri okuyor içimde Bir şeylerin kımıldadığını duyuyor fakat yaşımın ve bulunduğum muhitin yetersizliğinden aradığımın ne olduğunu ve nerede nasil bulacağını Bir türlü kestiremiyordum. Sadece etrafıma Bakıyor Bir Kısım insanların çok zengin çoğunluğunda çok fakir olduklarını ve yine Bir Kısım pısırık ve sevimsiz insanların daha güçlü ve sevimli insanlara Emirler verip kendilerine hizmet ettirdiklerini hatta onları umumi yerde tahkir ettiklerini görüyor ve Bir türlü hakiki nedenini Bulamıyordum Bu Çırpınış içinde eski yazıya merak sardım hemen bir elif Be alarak hocaya gittim üç ay içinde Kuranı Kerimi hatım etim camide birde hatım duası yaptık ondan bundan elime geçirebildiğim (Tabi Parasız) arapça yazılı kitapları okudum Babam Kitap ve Gazeteyi çok severdi Gece yarılarına kadar Ben okurum o dinlerdi Gara göz Gazetesine de aBone oldu haftayı iple çekerdik Fakat inanki Bunların hepsi Bana bir masal gibi Gelir içimden gizli bir ses Bunların altında Kocaman bir yalan yatıyor Der idi Ama Benim görüşümde Biraz daha genişlemiş Köy hududunu aşmış ilceye kadar erişmişti

Çünkü Köylülerimiz Kaza esnafından alış verişi tiftiğe kadar deyip verosiye yapıyor ve tiftik zamanı tiftik fiatı ne kadar olursa olsun Köylümüz tiftiğini istediği yere satamıyor veresiye alış yaptığı adamın gönderdiği kamyona tiftiğini veriyor ve arkasından Hesap görmeye gidiyor Fakat Fiatı o esnaf tayin ediyor tabi piyasadan o zamana göre 25—50 Kuruş aşağı aldığı ise daha yüksek tutuldugundan üstelik borçlu olarak dönüp gelirlerdi odada toplanıp Bir birlerine dert yanarlardı Birisi Şukadar borcum kaldı öbürü bu kadar diye. derken demokrat Parti Kuruldu ve Bende hakiki suçlunun sistem olduğunu anlamaya Başlamıştım hemen bu hareketi benimsedim ve bir demokrat Parti militanı kesildim 1848 de ankaraya iş aramaya geldim ve Bir Bakkal yanında tezgahtar olarak çalışmaya başladım Köyümlede irtibatı muhafaza ediyor okuduğum Gazeteleri muntazaman Köye gönderiyordum derken 14 mayıs 1950 demokrat Parti İktidara geldi aradan ikl sene geçti ama hiç ama hiç bir şey değişmedi yine Iktisaden kuvvetli olan Fakiri sömürüyor arkalı olan arkasız olanı ala bildiğine eziyordu Benim aradığım buda değildi ama neyidi Bunu tam olarak Bir tür bulamıyor hazreti İbrahimin tanrıyı aradığı gibi arıyordum 1952 den Sonrada demokrat Partiye uğramadım Bu arada Bir arkadaşımdan tomin ettiğim ATATÜRKün Büyük nutkunu okudum Kendi çapımda anlaya bildiğim kadar Altı OK'un manasını eleştirdim ve C.H.P. 1958 girdim Bu partinin saflarında 1958-1959-1960 larda D.P. Partızanlığından çok zulüm ve Hatta hakaret gördük Çünkü Bir devlet müessesesinde çalışıyordum. ve Bazan mudedil D.P. liler çoğunlukla Bana Şöyle Söylerlerdi. Yahu bunlarla ne uğraşırsın geçiver D.P'ye Bir gün işinden olacaksın hem nicin bu kadar Halk Partilisin Bu partiden ne gördün derlerdi. Ben de çoğunluka şu cevabı verirdim Ben ne pahasına olursa olsun halk partili değilim Fakat Bu gün Bu partiden daha ilerici daha halkçı Bir parti olmadığı için halk partiliyim Hakikatan Altı Ok Beni tatmin ediyor Fakat uygulaması ve parti örgütü Bünyesi hiç tatmin etmiyordu Çünkü idare halkta değil ağalarda idi. Ve uzatmayalım Türkiye İŞÇİ PARtisinin Kuruluşu Tüzüğü Proğramı ile tam manasıyla tam Beğendim ve altındağ ilçesine kayıtımı yaptırdım Bu parti memleketimize ve milletimize hayırlı olsun sayın Çetin Altan bey başınızı ağrıttımdan özür diler ellerinden sıkar

Tekrar tekrar selâmlar sıhhat ve afiyetler dilerim sağ olun.
Remzi Kılıç

Mektup: 49

28-mat-1967
SOMA

Kıymetli yazarım

Ben saf köylü çocuğu idim. Kendikendime kazeteyi okuyabiliyorum bir zamanları Demikrat İzmir gazetesine okudum bir zevk duymadım Hürlyet gazetesi okudum olmadı tercuman gazetesi okudum olmadı Arkadaşın birisi Akşam oku dedi Akşam aldım yazılarınızdan ayrılamadım bana sendemi akşamıcı oldun dediler evet dedim zengin birisi bana yazık 25 kurusuna okuma buna alşu son havadise dedi haklı insanlara sümürmesini biliyor dahası var sendemi kominis oldun dedi dona kaldım fakir ve cahil olduğum için sesimi çıkaramadım çok uzğunum bu yetmiyormuş gibi bir arkadaşım birisi bu gün gazetesi getirdi o gazettede kalben size çok sevdiğim İnsan olduğunuz için üzüldüm Necistir diyor bu gazete ile camiye gidilmez diyor elimde imkan olsa bu adamlara hesap soracam bana siz hayat verdiniz ben gazete okumaktan ve cemiyete darılmış idim yazılarınızı okudukca bununda iyi bir hareket olmadığına inandım ben 5 çocuklu bir aile reyisiyim yaz kış sacak altlarında ayakkabı tamirciliyi yaparım devlet tesekkurlerinde iş istedim Bey efendiler işçi arasında huzursuzluk yaradıyorsun dedi almanyaya gideyim dedim doktor beyin birisi kanın bozuk dedi Bende bu karsılastığım insanların hakki türk kanı yok kalbini inandım boyle cikin iftiralar yapıyorlar. hadım olmıyarak soyluyorum bu sömürücüler sana bir kötülük yapmasın Allaha duğa ediyorum bu memlikette sosyal adaletin kurulduğunu ölmeden görebilcekmiyiz bu devrede 15 millet vekili oldunuz gelecek devirde daha çok olacaksınız din kısbetine burunmuş sahte mehvacılara paydos kusura bakma aklım bu kadar erdi yazılarımdan gazetenizde yazar isenız adresimi acıklamayın bunlardan ne cektiyime ben bilirim mektupla anladamam bu çektiklerim yetmiyormuş gibi oglum hüseyinin bir gözü görmüyor manisa izmir devlet hastanelerine gittim. fakir olduğumuz için 130 kuruşluk bir ma yene yaptılar üzüldüm kara kara düşünüyordum yanıma birisi geldi ne düşünüyorsun zengin gibi mayene ol fakir gibi yat dedi bu sözlerin tek şahidi allahım bu cifliklerin sahibi de sumurucular sonsuz selâmlarımı sunar mumarek ellerinizden sıkarım. bize yaradan allah bu zalimlerin serinden korusun.

SOMA

Mektup: 50

ÇEtin BEY

3/2/967

Selam Eder Ellerinden Hürmetle öperim

Sizlere mücadele edebildiginiz için allaha her zaman Sizleri o fitne insanlardan korumasını dua etmekleyim Ben zavallı bir işciyim ve sizlerin yazılarınızı seneler Öncesinden beri okuyup takdir ederim ben bursanın Köylerinden olup şimdi ise istanbulda fabrikada bir seneden beri Çalışmaktayım 350 lira alıp beş nufusum ve 150 lira kira vermekteyim Demekrasi bumudur sayın kumandan çalışıp mal mülk sahibi olunuz diyorlar bizim çalışdıklarımız kendilerine yetmiyorki Bizlere yetsin komminis görüldüğü yerde ezilmelidir diyorlar Bundan iyi kominist lik olurmu bu zavallı insancıklar daha Ne zamana kadar çekicek bu çileyi ben köyden Gelişim Benim işçi partisi olmam sebep oldu sen kominis partisini Tutuyorsun diye aramız açıldı fakat buraya geldim daha Kötüsü oldu çalıştığım fabrikada her gün hakkımda şikeyet Gidiyor fakat emin olun hiç bir şeyden korkmuyorum neden Çünkü korkulacak şeyleri onlar kendileri yapıyorlar yine köyüme Gideceğim fakat nereye gitsek kötü haksızlığa tahamül edemiyoruz geçinmek için aileni çalıştırmak istersin allen güzelse iş var çirkinse iş yok demek istediğim namuslusu iki gün çalışır üçüncü gün kapı dışarı bu kominislik degildirde nedir insanın bunları görmemesi için deli olması veya kör olması lazım Sana Şu mektubun belkide sayısını bilemiyecegim fakat cebimde taşıdıgım halde malesef atamadım ve şu satırlarımı yazmaya karar verdim ne pahasına olursa olsun bilmem şu yazılarımla sizlere ne demek istediğimi anlata bildimmi satırlarımı nihayet verirken sonsus selamlarımı sunar hürmetle ellerindon öperim allaha seni koruması için Her an duacıyım

Şu garibana tenezül edipte gastenizde mektubumu aldıgınızı bildirirseniz beni memnun Etmiş olursunuz selamlar

Adres
Kahveci riza tavşanlı eliyle
Fahri okuyan

Mektup: 51

Köyümüzü kimse T.İ.Ş. den ayıramaz

28 Salı 1967
Mart

Sayın Çetin Altan ağabey

Satırlarıma başlamadan once kendimi size tanıtım. Tarsus Çağbaşı Tiznik köyü ben Salih Can. Evet ağabeycığim 20. Mart 1967 tarihli mektubumda hiç bir konudan bahsetmemiştim biliyorum. Şimdi ise gerçek şudurki bizim köyde ilk defa Türkiye işçi partisi .c seçimde kazanmıştır 85 oy fazla olarak şayet inanmıyorsanız seçmen kütüklerini kontrol ediniz. Bilhassa şu anda tamamen köyün hepsi hemen hemen T.İ.P. ne dönmüştür. Artık kapıtalist burjuvasından kurtulup sosyalist'e dönmüştük cünkü kapıtalist burjuva sınıfıyla bizleri değil memleketimizin topraklarını zaman zaman satmıya başladılar bunları hep biliyor ve görüyoruz. Ehh... Abiciğim şu konuya temas ediyorumki bu gün türkiye de Adana ovası zengin olarak tanınmıştır bilâkis fakat birde köylüklerini gezsinler kimlerin zengin olup olmadıgı ozaman belli olur bu gün ben bir çifci olarak kabûl edim kendimi fakat tapusu toprağı olmayan bir çifçi bir zenginin tarlasını ortak olarak ekip dikiyorum iyi dinle bunlar hep gerçektir mesela bir ağanın 250 dönümlük tarlasındayım işte bu ağa yalnız bir kuru tarla veriyor onu sen ekip dikiyorsun bu tarlanın sürüp ekip meydana getirmesi işçisiyle beraber masrafı dönüm başı 30 lirayı buluyor 13 lira su Parası 50 lira gübre Parası 5 lira su amele parası 20 lira pamuk işcisinin 40 lira çapa parası 40 fayız tüccardan 100 lira zehir parası derken ve sahne ufak tefek dönüm başı 400 lirayı buluyor dönumede 200 kg. pamuk veriyor birde pazarda yani pazar yerinde 2 lirayada satamıyorsun birde bakıyorsun Tuççara yayız cıya tekrar borçlu olarak kalıyorsun eziyette çekiyorsun üstelik bunu izah etmek çok güçtür

fakat bankalar para yardımı etse böyle olmaz ama etmis olsa böyle olmas tabî çünkü bankalar hep fayızcıların tefecilerin tüççarların mutaahhitlerin sirketlerin elindedir hep bizim emegimizden bizim sırtımızdan 3 5 adam zengin oluyor işte onun için türkiye geri kalmış bir ülke oluyor

Abiciğim yeterki azimli olun

Milletinin yaşaması için müdafaa eden her fert ölmemiş

ve de ölmüyecektir Iste emin şartlar altında aydınlığa doğru adımmımızı atıyoruz Allah bu memleketin üstüne doğru çalışan insanlarnandır

ben T.İ.Ş. Salih Can Tarsus Selamlarmıla allaha ısmarladım Emin adımlarla Amerikaya paydos yeter ardık bizleri sömürdüğü kanmızı emen Amerika, yeter yeter artık

13.M.M. de 15 kişiyi Dünya lanıyacak

Abi Cevabını gazenizin yani sizin köşenizde okuyacagım Aydınlığa doğru yürüyen T.İ.S. Partisi Tiznik Çağbaşı Köyü Tarsus

Abi ben burada köy kahvecisiyim yalnız kâve benim değil bir ahbabımındır ben çalıştırıyorum bir görseniz şu an bile bizim T.İ.Ş.'nin lafı oluyor hepside bu Partiyi destekliyor hemen hemen diyer partiler lâv oluyor

Mektup: 52

28/3/67

Muhterem çetin bey

Hurmetlerimi sunar en samimi dileklerimle ellerinizden öperim mücadelenizde başarılar dilerim

Not çetin bey mektupumu piraz uzun yazmak mecburiyetindeyim şahsımı kast ediyorum ben sosyalise susamış bir insanım Evet sizde sosyalissiniz ama kendi çapımda belki sizden fazla sosyalizime önem veren bir arkadaşınız olduğumu Hatırlatırım Not çetin bey sizlerin hayatını 1952 senesinDen bu yana çok yakından takip ediyorum yani üniversite Hayatınızdan bu yana mücadele ve Fikirlerinizin hayranıyım Bak çetin bey ben afirkayı gezdim ingiltereyi Fıransayı belçikayı hollandayı isviçcireyi iveçi danimarkayı Fillandayı alman yayı yugoslavyayı budapeşte macar istanı ve bulgar istanı gezdim ve enlyi bir idara seçdi isem o da sosyalizim oldu Neden gözlerimle isveci gördüm Halkında bir huzur bir refah var artık kapitalisime son vermiş bir millet olmuş bunnarı size yazmadaki Maksatım şudur yürüyen azminizden yılmayın ve yılmamAya azimliyiz bizlerin bu avurpaya gelmesinde sizin ve Partimizin çok büyük avantacı oldu biz türkiyenin her köyünden beş

kişi turkiye ye döndükmü o koca işgembeli zındıklardan hakkımızı isteyecgiz artık Bunun zamanı gelmiştir bu sosyal adaletin mutlaka türkiyeye gelmesi lazımdır. Artık bu Kapıtalizimin suyunu ısıtma zamanı gelmiştir Not ben şahsen manisanın somakazasının kurtuluş-mh-sinde otururum 65 seçimlerinde izinli idim seçım kurulundada vazifeli idim ve o an içinde halk Partili idim tasniflerde nazarımı dikkatımı çeken şu oldu sizin Partiniz daha Egeye yeni yeni şehirler tanıyordu birde bakıyorumki Her köyden tipin - 3 - beş reyi geliyor kendi kendime Düşündüm ha bak yavaş yavaş köylü bile uyanmaya başladı dedim şimdi ise Partinizin en Kuvvetli bir üyesi oldugumu inanır emin olabilirsiniz. çetin bey her ne olursa olsun etiketle degilde kalbile bağlanmak ve inandı dava hakiki olmak azmi ve iradesi zayıf insanların saflarımıza girmesinden girmemesi Daha hayırlı olur dışı bir çeşit içi başka bir çeşit olan insanlardan hiç bir zaman hayır olmaz korkmayan Hayatda bir sefer ölür korkan her an ölüdür

Not çetin bey son günnerde

Birde egeli çikdi buda Nasıl adamdır mendiresin Parofosurlarından mı buda acaba ona egeli ismini çok yanmış vermişler o egeli degil o Afrikalı bile olamaz

Not birde şu başvekilin gezisinde konuştu kelimelere Degineyim ama durmadan gülesim geliyor bir vatanDaşın birisi sordu Efendi biz ıspanağın kilosunu 3 liradan alıyoruz buna Ne diyorsunuz dedi Cevapı şu oldu hayır Pahalı degil kazancımız az oldugu için Pahalı geliyor ulan zavallı bir başvekil cevapını veriyorsun vatandaşla dalğamı geçiyorsun bunun cevapı şuna benzer mariyan tuvanetden halkın ekmek istedigine benzer başka hiç bir şey degildir mendiresi vatan cepesi götürdü bunlarıda insaiah Hak ve hüriyet koruma kanunu götürürde bu milletin kaderi ile oynamazlar Mendires sahtekarlıgını yapdı ama Allahtanda cezasını aldı işte bunnarda din masgesinin Altından kendilerinin bir günkü yaşadıgını kar sayıyorlar Ama bu sefer yasdı ada yok. cetin bey şu sözü unutamayacğım Artık o ahmet bilginin Başkanında meclisi terk etdiniz zaman Moskovaya diye bağırdılar bunun cezasını vedersini Ne kadar bir zaman sora verilecek bunnara Acaba

Not Daha çok yazacaklarım Var insaiah ileride yazar birbirimizle tavassutda bulunuruz

Bütün Partili arkadaşlara selamlarımı sunarım

Yobazların Moskovaya sözü üzerine daha yüz misli azim ve kuvvetlenmenizi dilerim

Hurmetler

Çetin bey bu millet Ne zaman kendi kaderini tayın edecek acaba adam buzgibi Masondu bu millete hacı oğluyum hoca oğluyum Derken bu halka yuddurdu silindi bir Nolu devlet Adamı oldu artık bu millete Ne şekil davranmalı Çetin bey bu millete Piraz yacılık yapmak lazımdır Köylerde kazalarda bulunan bazen taraflı adamlar vardır Bu adamı siz tanımazsınız zararı yok tanımayın ona bayramlarda birer kart atın bazen gazete gönderin Halk yakından tanıya bilsin o köylü bak bize Felence Partiden gazete geliyor M.V. kart geliyor diye PurabogandAsını yaparlar Not Çetin bey size şunuda hatırlatmak isterim bu Millet Caminin kapısı nereden acılıyor bilmez dinim dinim der durur sahte din istismarcıları diyorki bunnara sosyalizim gelirse dinimizi kalderacak mallarımızı alacak diyorlar Siz bunu o cahil milletin kafasına sokun sosyalizim Dini Asla baltalamaz sosyalis ülkelerin sık sık mekduplasmam lazım bu ana kadar zaman ve zeminlerim müsaid olmadığından sizinle Teşriki mesayi yapamadım bundan sonra her an için Sizinle çalışmalara hazırım kısmet olursa 3 inci ayda Türkiyeyede temelli dönüyorum belki sizlere daha faydalı olurum Not bana nasıl koley Gazete gönderme imkanı olur abonomu yoksa bir bal vastası ilemi tez gelir Bana malumat yazın ucureti mevzu bais degil aylık mı göndereyim 15 günnükmü Bana yazın bu mektupumdan Bazı özetleride Gazeteye yazmayı unutma mekduplarınızı Beklerim Hürmetler

Ali Çoşkun

Mektup : 53

İZMİR 9 Mayıs 967

Türkiyenin tek yazarı, benim milletvekilim, sayın çetin altan. Bu size gönderdiğim haz dolu samimiyetimle ikinci mektubumdur. Birincisinde ise bundan dört veya beş ay önce yazmıştım, elinize geçtimi bilmiyorum. Aşağıda yazacağım bazı

hususları mümkünse teferruatlı olarak nedenleriyle okurlarınıza açıklamanızı rica ediyorum.

Senelerden beri çeşitli yerlerde çalıştım, halen İzmirde taksi şöförlüğü yapıyorum. Arabama binen müşterilerin çoğunun siyasi fikirlerini aldığımda görüyorumki sizin uyarmanızla bilinçlenmiş benim gibi size takdir eden bağlanan vatandaşlara çok görüyorum. Bilhassa ben akşam gazetesindeki yazılarınızı ve ant dergisini devamlı okuyup memleket hakkında çok, pek çok şeyler öğrendim. Kendi çapımda bazı arkadaş ve dostlarıma fikirlerimizin doğruluğunu benimsettim. Bu sefer size İzmirde eşrefpaşadaki konuşmanız sırasında ilk defa gördükten sonra sosyalizm uğrundaki mücadele gücüm dahada arttı.

Ben üç yıl önce çiyli hava üssünde amerikalılara ait servis otobüslerinde çiyli - İzmir arasında üç sene şöförlük yaptım. Amerikalıların Türk halkına, Türk işçisine nasıl hakir gördüğünü, nasıl ezdiğini, nasıl aleyhimize tavır takındığını gayet iyi bilirim. Otobüse binen amerikalı küfürle karışık dalar afedersiniz «gadden hakin, bol şit» diyerek yumruklarını sıkar içeride şayet oturacak yer bulamamışsa oturmakta olan bir Türk işçisinin kolundan tuttuğu gibi dışarı fırlatırdı. Bazıları ise öff leş gibi Türk sigarası kokuyor der basar küfürü, ezer pençelerinin altında sigara izmaritini özgürlüğünü isteyen vietnamlıyı ezdiği gibi ezer ezerdi, daha neler neler. Şayet bu yaptıklarını sezen görünür gözünü yumup ağzını kapamazsan hemen işine son verilirdi...

Hava üssüne girebilmek için gerek Türk, gerek amerikalı olsun askeri ve sivil personele kart verilir kartı olmayan kimse giremez diye, bu madde ise Türklere uygulanırdı yalnız, ama amerikalı olunca iş değişir gözümüzün önünde kendilerinde milliyetçi sıfatını takan o burjuva sosyetesine mensup kadın ve kızlara treyler parktaki evine götürür viski ve salem sigarasiyle uyuturdu sebebi malûm, ninni çekecek... Ben orada çalıştığım sıralarda kordondaki denizcilik bankasında asılı duran bayrağımızı bir amerikalı yere indirip parçalamıştı, bunun faili bir müddet buca cezaevinde tutuklu kaldı bu müddet zarfında hava üssü ile cezaevi arasındaki 70 km. lik mesafeye rağmen her gün üç sefer olmak üzere yemeği saatinde amerikalı bir polis nezaretinde görevlendirilen bir vasıta ile ayağına kadar büyük bir itina ile getirilirdi. İşte bize sözde dost olan amerikanın gayeleri, yaptıkları ve yapacakları. Daha şimdi bile İzmir sokak-

larında bu adamlar Türk halkına karşı küfürlerini, yumruklarını sallaya sallaya gezer dolaşırlar, hiçkimsede ağzını açıp birşey söyleyemez amerikalıya. Sanki bu memleket bizim değilde amerikalıların. Bir gün bir amerikalı, bir arkadaşın taksisine biniyor ücret meselesinden dolayı münakaşaya tutuşuyorlar, neticede karakola götürülüyorlar. Amerikalı karakolda yumruğunu şöför arkadaşın gözünde patlatıyor ve iki seksen uzatıyor. Hemde bizim karakolumuzda, bizim polislerimizin gözleri önünde. Neticede bir çift patlamış göze karşılık, amerikalı yetkililer gelip vatandaşlarını alıp götürüyorlar gemisine...

Şimdiye kadar muhtelif yerlerde sigortalı olarak beş sene kadar çalışmışım. Bu müddet zarfında ücret olarak aldığım cüzi paraya karşılık bana sormadan tıkır tıkır şu ihtiyarlık, şu hastalık diyerek muntazaman kestiler maaşımdan. Bu günler içinde hastalandığım vaki oldu, bana ilâçmı verdiler yo, tedavimi ettiler hayır. Bu raddeye gelmişken maddi ve manevi durumumu kendi kendime acıdım. İş yok, ev yok, karı yok, umut yok diye. Vah zavallı vah diye düşünürken, aklıma sigortadaki paralar geldi. Gidip alayında kendime bir gecekonducuk bari yapayım dedim. Çünkü, senelerden beri ev kirası verebilecek kudretimde kalmadı. Gidip istediğimde 60 yaşıma girdiğim zaman ancak verebilecekiermiş. Burada da işçiye indirilen bir darbe var diye başımı iki avucumun arasına alarak düşünmeye başladım. Şu meseleyi bulabildim. Kordonda sosyal sigortalara ait on katlı şahane apartmanlar var. Demekki benim ve benim gibi işçi kardeşlerimin paraları bu apartmanlara yatırılıyor, senelerce bu-ralarda burjuvalar için kullanılıyor. Demekki bu burjuvalar bu apartmanlarda denize karşı sefa sürüp zevk edecekler. Ben ise o bana tepeden bakarken açlıktan sancıyen midemi dinlerim. Birde bu apartmanların balkonlarına oturan kompradorların yüksekten, yüksek perdeden attıkları sosyetik kahkahalarını. Burası alsancak biraz ilerdeki apartmanlardaki görüp duyduklarım. fakir bir vatandaş başında kasket, ayağında yanlarından yırtık lâstik ayakkabı, çulâkiden pantalon, sırtında yamalı gömlek, ellerinde ise iki güğüm birinde pekmez birinde ise tahin, bunları satıp ekmek parası kazanacak vatandaş etrafına şöyle seslenir. tahan pekmez var diye avazı çıktığı kadar bağırır. Hemen yüksek apartmanın balkonunda oturan erkek kapitalist sesi ona mukabele eder alaylı alaylı tahaaann pekmeeezzz vaarrr diyerek burjuvaların karılarıda kahkahalariyle katılırlar bu alay tarzına hah,

hah hah, hay diyerek. Biraz ilerdeki apartmanların önüne geldiğimdede şu manzaraları görürüm. Gene kadınlı erkekli burjuvalar balkonlarda. Sokaklarda ise apartman konteslerinin köpeklerini gezdiren, fakat kendi çocuğunu bile imkân bulupta bakamıyan zavallı genç kasın hizmetçiler.. İçim sızlar bunları görüp yaşadıkça. Vatanını seven, milletini düşünen gerçek vicdan sahibi bir insan için çok acı bir olaydır bunlar çok acı. Bunlar mıdır insan hakları?. Alsancak ve güzelyalı caddelerinde şunlarıda görürüm. Otobüs duraklarında oldukça nadir bekleyen şık - şık hanımlar, beyler. Duraktan iki dakikada bir geçen yeni yeni troleybüsler, fakir semtlerin otobüs duraklarında ise saatte bir kere ancak eski bir otobüs geçer ve saatlerce duraklarda bekleşen yığın yığın insanlar.

İzmirdeki tütün işletmelerine girebilmekte büyük bir mesele ve yürekler paralayıcıdır. İşletmenin açılacağı günün öncesinde geceden girmek isteyen nekadar kadın, kız varsa ekmek ve peynirliyle gelir 12 - 18 saat kapının önünde hepbirden bekleşirler, giriş kaydını yaptırabilmek için, yazılmadan oradan ayrılmasına imkan olmadığı için hemen hemen hepside oldukları yerde def'i hacet ederler.. AH bunları görüp yaşadıkça biz proletarya sınıfının biranevvel bilinçlenerek, uyanarak kendi ağırlığımızı devlet yönetimine koymamız gerekmektedir. Buna benzer karşılaştığımız zorluklardan kurtulmak için kendi haklarımızı arayabilmemiz bakımından kendi aramızdan seçeceğimiz emekçi aydınlara meclise göndermemiz icabetmektedir. Burjuva sınıfının kendi haklarını koruyabilmesi için kendi adamını seçerek meclise gönderdiği gibi. Bunuda ben gözlerimle gördüm, şöyle ki. İşçiyi sömüren tütün tüccarının hususi arabasında şöförlüğünü yaptım. 1965 seçimlerinde C.H.P. adayı'nın emrine bu arabayı vererek İzmirin bütün köy, bucak ve ilçelerinde seçim propagandasına gönderdi. Söylediği yalan sözlerin mükâfatı olarakta C.H.P. listesinden milletvekili seçildi. Şimdi C.H.P. milletvekili olarak kendi burjuva sınıfının temsilciliğini yapmaktadır mecliste..

Bütün samimiyetimle candan selamlar, sonsuz sevgi, saygı ve hürmetlerimi sunarım. Sağol, varol, Allah yardımcın olsun...

Ulvi Acemi
Hallrifatpaşa Caddesi
334 So. No: 52 İZMİR

ULVİ ACEMİ

Mektup : 54

16 Nisan 1967

Muhterem Çetin ALTAN ağabey..

Çok kıymetli dakikalarınızı aldığım için şahsınızın Büyük kişiliğine sığınarak samimiyetle özür diliyorum.

Uğrunda ömür yitirdiğiniz inanışın gerçekliğini, büyük bir inançla kabul eden kişi olarak size yapılmak istenen gülünç fakat iğrenç komplaların tepkisi ile bir işçi bir Türk ve nihayet bir insan olarak. Bu satırlarımı ele aldım.

Beni Realist yapan siz büyük insanın gerçek fikirlerinin. Haykırışı ile o iğrenç fikirlerin hamileri olan kişilere benimde bir iki kelimem var.

İnsanlığın gerçek mutluluğuna erişen kişilerin tuttuğu yol, uğrunda caba gösterdikleri inanışın kavuşulduğu istikamete götüren bir vasıtadır.

Yol vardır karanlık, yol vardır aydınlık, karanlık insanların yolunu şaşırtır. Aydınlık ise doğalın kanunudur.

Kişiler vardır doğalın kanununa saygı duyar. Kişiler vardır kişiler vardır bu durdurulamıyacak oluşuma set çekmek için her şeyinden verir. Gerçek olan kişi umudunu gölgeler düşürmez Realitesinden, tek bir kelime dahi taviz vermez, evet. 20 inci asrın medeniyetleşmek için çağın insanlık uygarlığına. Kablumbağa misali ayak uydurmaya çalışan Türkiyesinde kişiler vardır. Dindar görünür değil dinin imansızın bile tiksineceği iğrenç şeyleri yapar. Kişiler vardır. Vatanperver görünür. Mutlu Türkiye derken. O mutlu dediği Türkiyenin bilmem kaç fert'inin. Anadolunun. dağında taşında, toprağında. Karın doyurma karşılığı. Yazın sıcağında kışın soğuğunda, yarık yarık olan eli ile yüzü ile. Bütün mutlu yaşantılarından yoksun, günün doğuşundan batışına kadar bir mahluk misali kahpece, çalıştırıldığı bilir.

Yine kişiler vardır, oğluna kızına yakınına, doğum günlerinde son model kuyruklu otomobil alanların memleketin gelirine en yağlı tarafından konduğunu bilir. İşte o kişiler. Ağzındaki palavra lugatının edebiyat tekniği ile senaryoladığı sönterini sözde millet, gerçekte kendi çıkarı uğruna (Mutlu Türkiye) (Büyük Türk Milleti) sahnesinde oynadığını kendisininde bu rolü oynıyan bir aktör olduğunu. Rolün gerçek sözlülükte aslı olmıyan bir takım sanat olduğunu bile bile yapanların aradığı ortamın. Felsefi demokrasidir.

Demokrasi, insanın insanı sömürmesini değil, özgürlük emreder. Özgürlük bir insanlık hakkıdır. Bu uğurda atılan her adım, insanlığı gerçek mutluluk yolunun başlıyacağı yolun sonuna götürür.

Ama Türkiyede gerçek insanlık mutluluğunu getirmek için ömrü pahasına savaş veren kişilerde vardır. Bir de şu vardır. Bu da güneşin doğuşu kadar gerçektir.

Hakları uyutulan insanlar. Haklarını uyutanların ağzı ile bir olupta. Hakları savunanlarız (ÇAMUR) atarsa, fertleri oldukları memleket bir karanlığa Hiçe yuvarlanıyor demektir.

Karanlıkta gözler görmez, yanan ışıkları. Söndürmeye kalkışmak ise, karanlıkta vatanın boğulmasına zemin hazırlamaktır.

Şu unutulmamalıdır ki.

Mutlu ve mutsuz insanların yaşadığı topraklarda huzur ve sukun bir zaman baki kalamıyacaktır.

Anadoluda her gün miiyonların ahını alan o kanlı ellerin ruhunu taşıyan, kendi umutlarını milyonların kaderine peşkeş çeken, vicdanların sahiplerine bildiriyorum. Söndürülen bir ışık yerine bin ışığın yanacağını, ve inandığımız davanın temiz duyguları ile. Onlara, iyi niyetimizle.

Bu mevsimde yeşeren ağaç yapraklarının gelecek mevsimde bulunmıyacağını onların yerine onların gibi yaprakların geleceğini ve insan ömrünün bir yaprak misali tabiat varlığı olduğunu bildirir. Şayet gelecek kuşaklarda mutlu insanların ve gülen çocukların gülüşlerinden pay kazanmak istiyorlarsa ışık söndürecekleri yerde söndürmek istedikleri ışığın aydınlığı ile Vatan Sevgisinin Mutluluğunu aramalarını tavsiye ediyoruz.

Hüseyin Günlü
24 yaşında bir Türk, bir işçi, bir insan
İZMİR
Cum. ah. 6644 S. No: 1
Karşıyaka

Ç. A. Ağabey

Ancak ilk okul mezunu olduğum için. Sizi, güç durumda bıraktığımdan özür diliyorum.

H. G.

Mektup: 55

Sayın Çetin ALTAN Bey

Zizlere sü mektübümü üzülerek değil sevinerek yazıyo-

rüm. Hörüz otmayı başladı Fekir oyanmaya başladı Ben ASLAN URFA İlim AMA CHP li AMA zizin yazinizi öküye öküye SAPINA keder sösyelistim AMA bili ki şu dürümde CHP ölsün AP-100 de 35 TİP. e dünmiştir Guzunuz Aydin ve elimden gelane keder çalişecağim namüs uzerine suz veriyorum Benim yeminim 1965 seçimlerde millete soz verdigi ve kürside Bağıra bağır namüsümün uzerie soz veriyorum Demrelin sözüne benzemez.

Mehmet Çoban Ali dede MA
Sok: 83 no 25 ADANA
seygilerimle sunerim

Mektup: 56

AYDIN: 17-4-1967

Sayın Çetin Altan Bey

Herşeydan evvel sizleri teprik eder. Ulu Tanrının siz mücahitleri Türk milletine bağışlamasını dilerim. Dokunulmazlığınızın kaldırılmasına uğraşanlar avuçlarını yalasınlar. Geçti artık o günler bu millet uyanıyordur ve uyanmalar günden güne çoğalmaktadır. Üzüm ermesi gibi bir olaydır bu, evvelâ koruk ben verdi o beni görenler olgunlaşmaya başladı, salkım tamamlanmak üzeredir. Bu salkımı tamamlamak aziz milletim için hayırlı ve uğurlu olacaktır. Allah bizimle beraberdir daima doğrunun yardımcısıdır. Bizim dinimiz sosyalist akımın neticesi doğmuştur. İslamiyette kula kulluk yoktur. Faizcilik, tefecilik, ucuza alıp pahalıya satmak, ülkeyi yabancılara, kendi şahsi menfaatleri için sokmak haksız kazanç elde etmek yoktur: Günahtır. Ulu tanrım ve onun resulü sevgili peygamberimiz daima iyilikten, doğruluktan, helâl kazançtan yanadır. Çalışmayanın müslümanlıkta yeri yoktur. Zira çalışmayanları Allah sevmez. İlâhiyet fakültesi ve imam hatip okulu öğrencilerine teessüf ederim. Neyin karşısında olduklarını bilmiyorlar, din kisvesi altında dininize balta sallıyorlar. Böylemi olmalı aydın din adamı. Halka gerçekleri anlatmalılar, neden geri kalmışız neden yüzde seksenimiz cahil ve yoksuluz. Bu cennet vatan 130 milyon insanı ferah

ferah besliyecek güçte olmasına rağmen. Hakiki Türk milliyetçi müslüman din adamı hutbelerinde, vaazlarında halka gerçekleri söylemeli kimin kimlerden yana olduğu açık seçik ortaya dökülmeli. İmamlığın ve hatipliğin esas vazifelerinden biridir bu. Ne yazık, ne yazıktır ki... biz sosyalistleri dinsiz ve Allahsızlıkla itham ediyorlar. Allah belâlarını ergeç verecek Çünkü! Din ve Allah hiç bir zaman istismar edilmez. Ulu Tanrım bir tokat patlatırki nerden gelip nereye gittiklerini bilemezler, tıpkı D.P. erkanı gibi. Sosyalizim asla islâmiyete karşı değildir. Bilâkis yanı başındadır. Sosyalizim kara taassuba gericiliğe art fikirlere karşıdır. Aydın din adamları, imam hatip okulu öğrencileri senin dokunulmazlığını kaldırmak istiyen zihniyetin yanında değil karşında olmalılar. Nümayişlerini iyi ve doğru yola yöneltmelidirler. Bu mektubumu yayınla yayınlaki... belki ulu mevlâm kalplerine ilham verir doğru yolu bulurlar. Şuraya Mehmet Akif Ersoyun SAFAAT 195 nci sayfadan alınmış bir şiirini yazıyorum. İnşallah faydası olur.

Selam ve saygılarımla mutlu günlere.

AYDIN'dan bir memur dostunuz.

Mektup: 57

18-4-1967

Muhterem Ağabeyciğim.

18 Nisan 1967 tarihli AKŞAM'daki yazınız, beni bu mektubu size yazmaya zorladı. «Zorladı» diyorum. Çünkü ben yaptığı işi açığa vurmayı sevmiyen bir tipim. Kendi derdimi de.

Amma!. Böyleyim diye mücadeleden kancıkça, namussuzca kaçmayı da hiç hazmetmiyen bir tip.

Ben yalnız hak bildiğim bir yolda mücadele edenim. Ama bir hükümetle uğraşacak kadar mücadeleci değilim belki. Yalnız üstüme düşeni yapmasını pekalâ bilirim.

Uzatmıyalım. Beni mektup yazmaya zorlayanlar, bizim seni anlamadığımızı söyleyenlerdir. Biz senin yazılarını anlıyamazmışız öylemi? Gülerim ve ağlarım.

Analarının karınlarından düştükten ölüm döşeğine düşesi-

ye kadar sahtekârlık ve soygunculukla uğraşan, bunun da insanlık zanneden, bize, (Proleterya) ya her şeyi yutturduklarını sanıp, hiç bir şeyden haberimiz yok zanneden, bizi, aramızdaki bir kaç satılmış itle bir tutan, ne oldum delisi zavallıcıkların haline gülerim.

Sütyenleriyle dudak rujlarının bile parasını bizden aldıkları halde, bize, evlerindeki köpekler kadar yaşama hakkı tanımıyan bir avuç hain sürüsünün haksızlığına karşı koyamayan kendi halimize ağlarım.

Bizim Dinar pancariyle meşhurdur. Pancarın her türlü bakım işinde bulunan kadınların gündeliği 350 kuruştur 360 krş. tur. diyen varsa benimle bir görüşsün.

Bu da, zamanında onun bunun tarlasını zorla alan bir ağayla, bir zamanlar, elinde tek tüfekten başka bir şeyi olmayan, ama şimdiki hale nasıl geldiği meçhul bir (hacı) ağanın ve daha bir kaç zenginin kararlaştırdığı fiat. Köylerimizin sefaletini anlatmaya lüzum yok. Bunun arzu edene ispatlı olarak tek tek anlatabilirim. Çetin ağabey; senin yazılarını köylülerin ve işçilerin okumadığını söylüyorlar. Yüzde 80 i cahil olan bir ülkede bu iddia yanı doğrudur. Bunu mantık kabul eder.

Peki senin yazılarını anlayıp ta, gerçeği benliğine sindiren bizler ne güne duruyoruz?

Siz neden o susak ağızlılara bunu söylemediniz?

Ben hakikatı öğrenirim de bizim 50 kişilik sülâlemiz karanlıkta kalırmı? Dinar'dan ben gibi 100 kişi de mi çıkmaz? Bugün bu kadar, yarın ne olur?

Konya Teknik Ziraat Okulunda iken, bir müdür muavini vardı. Bir gün bize: «Komünizme sakın kapılmayın. Komünistler önce fakir tabakayı ele alır...» diye bir nutuk çekmişti. Belki bizi uyuttuğunu zannetmişti. Bu muavin, böyle diyordu da; «siz bu okuldan mezun olunca, başka okulları kazanamayınca ne olacaksınız» demiyordu. Onun kime komünist dediğini şimdi anlıyorum. Şimdi değil 4 yıldır. Aynı okuldan, 2 yılda müthiş bir dindar olan coğrafya hocamız «Aziz Nesin çok azılı bir komünisttir» diyordu. Aziz Nesin'in, «Savulun Sosyalizm Geliyor» adlı mizah yazısıyla, çok müslüman (!) hocamızın sözlerini karşılaştırınca ortaya çok somut bir gerçek çıktı. Bu hocanın Akşehirde geniş meyve fidanlığı varmış. Lâfın kısası biz ne cahiliz, ne de anlayışsız. Üstelik enayide hiç değiliz. Biraz geç uyanmı-

şız o kadar. Burjuvaziye ne olduğumuzu da bilincimizle göstereceğiz.

İnsancıl sesinin kulaklarımızdan eksilmemesi dileğiyle sevgili ağabeyim.

Mektubumu yayınlarsan çok memnun olurum.

Mektup: 58

19-4-1967 - Işıklı

Sayın Çetin Altan T.İ.P. İstanbul Milletvekili

Ankara

Sizin ne şahsen ve nede gıyaben tanımadığımız bendeniz, sizin fikirlerinizi her an yakından tanıyan bir ATATÜRKÇÜ ve cümhuriyet çocuğu olup C.H.P. liyimdir ve ortanın solunu benimsiyen bir köylüyüm 1926 doğumlu olup 5 çocuk babasıyım.

Son günlerde idaalinizin mahsûlü olan beyan ve irşadınız dolayısıyle dokunulmazlığınızın kaldırılabilmesi için girişilen çabalar belkide tahakkuk eder ederse ne olur olsa olsa dokunulmazlığınız kalkmış olur hepsi o kadar. bu millete hiç bir şey kazandırmaz. Sayın ikdidarın millete fakir fukaraya dokunan taraflarını kaldırsın 50, gr. vita yağı alarak 5 veya 8 nüfusuna yemek yapabilmek için yağını aldığını zanneden fakat bana gelipde 50 gr. vitayı 2 yumurta ile alırken hayta yaşamaktan küs Beymiş olanları görsünler, nerede boş keseden para harcıyan çömertler hani her vatandaşın tenceresini açıp bakarak vatandaşının derdine deva olmak istiyenler, nerde işsize iş topraksıza toprak evsize mesken dağıtanlar hani sosyal adaletten bahsedenler, daha neler neler şimdi anlaşıyorki sayın iktidar birkaç millet vekilinin dokunulmazlığını kaldırmış olmakla çembere düşmüş birliğini kurtaran kahraman gibi övünecekler ki bu övünmeler ise aczin bir ifadesinden başka bir şey olmayacaktır. filhakika Türk milletinin gerçek ihtiyacına cevap verecek Türk işçisinin ve köylüsünün emeğinin değer taşımasına doğru hiç bir eğilme görülmemiştir. Türkiyede işçi nedir köylü

nedir bu toplumlar nasıl yaşarlar ve nasıl yaşaması lâzım geldiğini kazancının kimler tarafından nerelerde toplandığını, yurdumuzda ise kimlerin zararlı olduğunu ve hangi yollardan refaha ulaşabileceğimizi köylü çocukları nasıl ve nasıl okuyabileceğini köylünün mahsulünün nasıl değer bulacağını. ve yarınından emin olarak emeğinin karşılığını almak her vatandaşın hakkı olduğunu bu hedeflere hangi yollardan ulaşılacağını sayıp döken siz çetin altan'lar İlhami sosyal'lar İlhan selçuk'lar gibi nice idaâl yazarların bizleri uyarmalarıyla irşad etmizsinizdir. (Hz.) peygamberin bir hadisidirki. Hakikati söylemek her müslümana vacıptir Alime ise farzdır, diğer bir hadis ise, varlıklı olanlarımız darda olanlara yardımda bulunun der işte sizin beyanınız bu hadislere uymaktadır ki, size komünist diyenler ta kendileridir. Zira Alimiz bilginiz derler yalan söylerler varlıklıyız zenginiz derler fakiri sömürürler. İşte böyle bir ortam içerisinde takdire değer başarılarınızdan dolayı sizleri tebrik eder daha nice başarılara ulaşmanızı Allahdan niyaz edip memleket ve millet için daha hayırlı işler temennisiyle hürmetlerimi sunarım.

Mehmet Doğan
Bakkal

İşıklı İnahiyesi
Çivril

Not: Şimdiye kadar hiç partinin ve elemanların seviyesine inmediği köylüye, sizin kadar memleket gerçeklerini olduğu gibi anlatmamışlardır. Bütün eyi niyet sahibi köylüler TİP olmasaydı bizi memleket gerçeklerinden hiç bir parti haberdar etmemiş idi düşüncesiyle sohbet halinde kahvelerde her zaman konuşuruz bu ifai görevinizden dolayı nekadar iftihar etseniz azdır.

Mektup: 59

19.4.1967

Sayın Çetin abi önce kalbimle beraber selam eder hududu olmiyecek kadar uzun ömürler dilerim.

Bu son günlerde duyuyorum sizin dokunulmazlığınızı kaldıracaklarmış. Hele bir kaldırsınlarda görsünler. Hepimiz Anka-

raya yürürüz. Artık millet uyandı. Eskisi gibi sömürücüleri sırtımızdan geçindirmiyeceğiz. Bu millet ve vatan sömürücülükten ve sömürgelikten kurtulacak ve bunu da size borçlu olacağız çünkü siz ve siz gibiler uyandırdı bizi. O vay cebim vay Amerika diyenleri biz seçtik o kürsüye çıkarttık. Kürsüden indirmesini de biliriz. Atatürkün bir sözü var onlar bunu unutmuşlar galibâ, ama söyliyelim hatırlasınlar. (Hakimiyet milletindir.) Bu millet istemiyor artık Amerikanın tuzlu yardımını ve sırtımızdan geçinmesini. Amerika borç olarak yardım verir malın nakliyatını kendi yapar. Malın nakliyatına iki mal değeri öderiz. Esnaf kooperatifi esnafa yardım yapar fakat torna makinasını Amarikan malı almaya mecbur tutar. Çünkü diğer makinaların iki misli 60 bin lira. Amerika bizi Rusyadan koruyacakmış atom mayınlarını kendi toprağımızda bize patlatmayı düşünür.

Öbür taraftan birisi 55 köyü sahipsinir. Fakiri zülümle çalıştırır. Beriki Bafa gölüne sahip olur, kurşunla gölde balıkçı avlar, Türkiyeye bir mal ithal edilecek bu işi Ahmet yapar sadece Ahmet zengin olur. Bu işi kendine verenlere kazancın yüzde bir kısmını aralarında gizli anlaşarak öder. Bu işi devlet yaparsa sömürücü selâhiyet sahibinin cebine hisse çıkması biraz zor olur, onun için canım bunu Ahmet yapsın. Yapsın tabi yalnız kendini düşünüyor çünkü.

Biz bunları istemiyoruz artık... Çetin abi millet sizinle. Ama kominis diyeceklerniş desinler. Sizi desteklediğimiz için bizede kominis diyorlar. Bence Çetin abinin yazdığı yazı kominis ise ben böyle kominisliğe razıyım dedim. Zaten yazmıştınız abi bu devirde kim doğruyu söylese onun adı kominis oluyor diye.

Tekrar selam eder uzun ömür dilerim abi yalnız sizden bu mektubumu TAŞ sutunu altında yazmanızı rice ediyorum ki duysunlar artık Milletin uyandığını neler düşündüğünü. (Sizin Mücadele hayranınız) İsmi F. S. İskenderun

Mektup: 60

15-4-967

Çetin Altana

Sayın Bağcıoğlu Kemâl

Kendi sınıfının çıkarını iterek Geniş Halk kitlelerinin çıka-

rını savunan Ünlü Yazar ÇETİN Altanın Dokunulmazlığının kaldırılmasıdaki gayretinizden dolayı üzüntü duyduk.

Koca Osmanlı İmparatorluğunun hangi zihniyetle battığını batırıldığını Türk Halkını nasıl KASTEN CAHİL Bırakıldığını. Türk Halkının CAHİL Kalmasında kimlerin ne gibi ÇIKARI olduğunu ÇETİN'den öğrendik.

Atalarımızın kanları ile kurtarılan bu VATAN topraklarını kimlerin çıkarı ugruna yabancılara kiralandığını iyice öğrendik Çetin Altandan... ve bunu hiç bir yalan ve bahane örtemez Bizi Aydınlığa, bilgiye kavuşturan Bu gibi Yurt sever, milliyetçi, ülkücü ileri YAZARLARA tarih huzurunda Minnettarız.

Ben Çetin Altanın şu cümlesi ile uyandım (Açın Dünya Haritasını bakın Hangi memlegette SOL yok ise o memleket geri kalmıştır = TAMAM =

İngiltere, Fıransa, İtalya, harta Yunanistanda sol var ileri Sudi Arabistan, Türkiye İran gibi solu olmayan geri Ben Dünya haritasını bir bu yönde tetkik ettim sende Dünya haritasına bak ve dünyayı öğrenmenizi rica edelim.

Şerafettin Gökhan

Adres: Şerafettin Gökhan
SARRAF — ÇANAKKALE
Bağcıoğlu ÇANAKKALElidir son seçimde memleketi olan buradan aday olmak istedi. Kendi memleketinde seçilemiyeceğini anlayınca kaçtı. Başka yerden galiba Ankaradan seçildi.

Mektup: 61

Abeyim Çetin Altan

Yaz abeyim yaz hemen yaz yazıların görüşün fikrin kalemin bütün Anadoluyu sardı Edirneden Taaaa hakkariye kadar sardı yaz memleket evladının derdini yaz yaz emekçi dul öksüz fakir irgatların halini yaz ki az gelirli memurun yaz sanatkarın halini yaz yaz Abeyim çukur ovada 6 lira gündelikle çalışan kadınlarımızın halini yaz yaz Abeyim 6 lira ile geçinemeyip namuslu kadınlarımızın zamanın namuslu kızlarının şimdi geçim zorluğundan 4-3-2 çocuklu dul kalıp çukur ovada 6 lira günde-

iklo çalışıp 6 lira ile idare edemeyip o zamanın namuslu kızları Namuslu kadınları kendilerini bile satmak zorunda kalan namusluları yaz yaz abeyim yaz emekçiye namusluya komünüs diyenlere yaz yaz Abeyim yaz Atatürk gitti 1 icik Türküyesinde milyonlarca Atatürkcü bıraktı Bu millet Atatürkünü unutmadı Namık Kemalini unutmadı Şinasiyi unutmadı ve hatta zamanın vatan haini vahdettini bile unutmadı sen yaz yazki bu millet senide 1965 in Namık Kemali diye bilsin yaz Abeyim yaz korkma yaz.

Cevap beklerim. Ellerinden öperim.

A. Korkmaz Soysal
Tepe başı Nahiyesinde
Ermenek
KONYA

Not: Abeyim yarım 1 Adet duvarıma Asmak için fotorafınızı beklerim.

Mektup: 62

24-4-1967

Sayın Bay Cetin Altan İstanbul milletvekili sonsüs selamlarımın kabulunu rica ederim sayın Cetin altan dokunmazlığımız istiyen Ikdıdar ne maksatle isttedıgını fevk alade biliyoruz Boş on gişinin menfatıne manı olmak isttedıgını içindirki cikarcilerin işine gelmiyor sayin demir el 30 milyon nufusu 25 Nezere almiyor ancak Beşini tütiyor Bunuda Herkes Bilmiştir köyümüz yüz yirmi Hanedir 115 Hana fakirdır Hepisido ellinde emeklıdır 14 sat ağanın kapısında Beş lira yormiye kazma kazarlar üstelikte ağa gelir kofur eder fukara esir gibi calışır akşamda yemek vermez aç yatar Hal Buyle iken memlekete Rafa var demek adeta Bize köfur etmek demektir sayın demir el sanki fakirler gendine Rey vermemiş gibi sayın Çetin altan Ikdıdar diyorki toprak yoktur kimlere yok fakırlara evet ağalarda uyle diyorlar Halbüki Bizim köyümüzde üç gayvür çiftlik vardır ağanın zümetindedir Hiç kimse sormiyor Bonde dokuz Baş Nüfusüm Hiç Bir Hat yırım yoktur on seneden Beri calilikten Beş dönum bir yer

açtım Bağ dikiyom ağalar ceker Bir de Hazine vekilına soylaler gelir Bize kafa tütar peki efendı Benını Kazmemin gürüyorsün ağanın zıncirlisını gürmiyorson aldığımız zeman şimdı sliz tevkuf ederım ha sayın Cetin alta milletin devlete ıtimadı kalmamıştır ağanın dedıgı olüyor. onun için fakır ağada korkiyor egerki toprak ısterseniz sizi köyde kovarız diyorlar sayın demirel Bü çürük gemile Bir da yolci alamıyecektır çünki! Biz köyüde yaşadığımız için vezıyeti iyi Biliyoruz köylü cok perişendır durte Birine terla veriyor kazmasını kiziyor pabığını topluyor Naylone yükliyor al ağayı fakırde Borçlu eve gelıyor sensüz selamlarımın kabülunu rıca ederim Nazik ellerinden öperım gönderan yumurtalık kazası Narlı ören koyu Bedir elçi kosüre bakma Ben Heç mektep gürmedım yazımda nukselir vardır.

Mektup : 63

Sayın Çetin Altan Bey

Senelerden beri yazılarınızı zevkle okurum. Tuttuğunuz yolun Hak yolu insanlık yolu insanların insanca yaşama yolu olduğunu yazarsınız memleket gerçeklerini açık ifadelerle dile getirir çoğunluğun bilmediği pek çok haksız işleri ortaya atarsınız.

Fakat ne yazıkkı dünya gidişini görmeyen bildiklerinden şaşmayanların temiz, saf ve eğitimden mahrum vatandaşları nerelere sürüklediği de malumumuz.

Sosyalist kelimesini bir heyula gibi bu saf ve temiz insanların karşısına çıkaran ve bu kelimenin altında bir takım feraiklarin yattığını yazan ve anlatan zavallılara ne denir.

Utanmasını bilmeyen haya yoksunu dar görüşlü bir zümrenin kötü niyeti ve kötü propagandasıdır bu.

Halkı bu yolda korkutanların gözleri kör olsun fakat genç nesil ve aklı selim olanlar memleket ve halkın davalarını kimlerin savunduğunu geçte olsa anlamaya başlamıştır.

Her halde bu memleketin çilesi dolmuştur. Eyi günler Elbet gelecektir.

Sizler için fenalık düşünenleri Allah kahretsin ulu tanrı yardımcınız olsun bilvesile selam ve hürmetler

Emekli Sağ. Me.
Hüseyin Avni Gürcan

Mektup : 64

24.4.967

Sayın Çetin Ağabeyciğim;

Halkın uyanması için konuşmalarınızı hazmedemeyenler tarafından şahsınıza yapılan saldırıya uşaklık yapan bilinçsiz satılmışları Güvenç ailesi olarak lanetleriz. Onlar Mustafa Kemal kuşakları değildir satılık uşaklardır.

Sizleri, bilincine varmış halk çocuğu olarak seviyoruz. Ne köleyiz ne uşak, Ülkümüz bağımsız Türkiyedir. Bu vatanda tam bağımsız yaşamak.

Halkcılığın ve halk ezilenlerinin bilincine varmasından başka arzusu olmayan sayın millet vekilim sevgili ağabeyim. Sana atılan tekme ve yumruk Damat Ferit gibi hainlerin ve namussuzların tertibi olduğunu biliyoruz. O kiralık ayak ve ayak kadar beceriksiz ellerin yumruğu bize metanet ve cesaret veriyor. Namussuzlar kadar, bizde cesaretli olmaya kararlıyız.

Hemde en az. Uyandık, aydınlık istiyoruz. Niçin bizi karanlığa itiyorlar, biliyoruz gece işine çıkmak, bizi sömürmek istiyorlar. O gaflet içinde olan komradorlar sömürücü kalıntıları. Bilmiyorlar ki akan nehirin akışını dört moloz ve bir o kadar kütük durduramaz. Lâtin Amerika şirketlerine halkı soydurarak, sahte din simsarlığı. Ne yapsınlar uyanan halka karşı satılmışların son kozu olarak istirmarcılık kalmıştır. Her kullandıkları silâhlar, geri tepmeye başladı. Sayın Çetin ağabeyciğim. Biz senin gibi namuslu konuşan ve yazanların hayranıyız.

Biliyoruz ki Türkiyede mandacıların oğulları ve torunları vardır. Onun karşısında da tam bağımsız Türkiye isteyen sosyalist vatan severler ve Mustafa Kemal Kuşağı vardır. Sizə yumruk sallayan uşaklar tekrar lânetleriz.

Adres: Bekir Güvenç
Babayağmur Köyünde

Çayıralan
YOZGAT

Mektup : 65

22-4-1967

Değerli halk yazarı İstanbul Milletvekili Sayın Çetin Altan. Bu günlerde dokunulmazlığınızın kaldırılması ile ilgili yazıları okumaya başladık. Dokunulmazlığınızın kaldırılmasını protesto ederim.

Ben 1932 yılında Suşehri kazasının Yeşilyazı köyünde doğmuş ilk okulu zor bitirmiş bir vatandaşım. Köyde geçim sıkıntısı yüzünden 1952 de memleketimi terk edip ege bölgesine geldim, Çalişip para kazenmak üzere bir çok işyerlerinde iş aramiş iş bulduğum zaman çalışıp bulamadığım zamanlar da boşta kalmıştım. Şimdi ise İzmir'de 30 kişilik bir işyerinde çalışıyorum, yazılarınızı her gün takip ediyorum ve mümkün olduğu kadar etrafımdaki arkadaşlara yüksek sesle okuyup dilimin döndüğü kadar da anlatıyorum. Ve okuduğum yazıları da kesip saklıyorum. Saklıyorum ki bakacağım 10 sene sonra Türkiyenin durumundaki değişmeler ne olacak diye. 1965 seçimlerinde işçi partisine oy kullanmamıştım Lâkin 969 seçimlerinde bütün ailecek Türkiyc İşçi Partisine oy vereceğim. Sayın çetin altan siz zannediyorsunuz ki yazdığımız yazılar ettiğiniz savaş boşuna mı gidiyor hiçte öyle sanmayın Allah doğrunun yardımcısıdır. Ben sizin mücadelenizi Atatürk mücadelesine benzetiyorum. Size karşı yapılan haksızlık bütün türk halkına karşı yapılan haksızlıktır, Memlekctin bağımsızlığına karşı yapılan haksızlıktır.

Fakir Türk halkını sömürenler kahrolsun. Bu vatana ihanetlik yapanların Allah belasını versin. Ben daha yakın zamana kadar fakir kalmamızın sebeplerini bilmiyordum: Çünkü bu meseleleri fakir halk kitlelerine anlatan yoktu, kimse yazmıyordu. Sizin yazılarınızı okuduğum günlerden bu yana fakir kalmamızın sebeplerini şöyle kendi kafamdan bir araştırdım ve kendi kendime dedim ki: Bütün toprak ağaları, Çiftlik sahipleri, Apartman sahipleri, para babaları, Zengin takımları arı gibi toplanmışlar meclise hep kendi menfaatleriyle ilgili konularda durmuşlar. Hep kendi çıkarına menfaatlerine uygun çalışmışlar... Millet ve Vatan için uraşan çıkmamış içlerinden. «Kimisi topraklarımı çiftliklerimi genişleteyim demiş. Kimisi Apartmanların adedini fazlalaştırayım demiş. Kimisi de fabrikalarımı tezgâhlarımı, yel değirmenlerimi su değirmenlerimi çoğaltayım demiş. Her biri kendi çıkarı için bir dümen çevirmiş. bu ülkenin yoksul insan-

larıda perişanlıktan bir türlü kurtulamamıştır. Aladım ki bu hayın örgüt yaptığı kanunlarla da fakir halk yığınlarına hiç hak tanımamış, ölen babam da O, kanunlardan hiç yararlanmamış ve kendi hakkını arayamaz olmuş sebebiyle de biz dört kardeş fakir kalmışız. Bilmem belki dedem de aynı haksızlığa maruz kalmıştır. Yeni yeni kafam sarmaya başladı bu işe; şimdi anlıyorum dümenin nerelerden çevrildiğini, yakındır inşallah kurtuluş günleri yeter artık. Bu sömürücülük sona ermelidir. Koskoca söke ovası iki kişinin elinde. O, iki kişi Söke ovasının topraklarını sırtında mı getirdi Amerikadan veya başka bir ülkeden. Nasıl oluyor da koskoca ova iki kişiye verilliyor. Bafa gölü neden bir kişinin? Neden Dikili'nin dağları bir kişinin Neden Nasilli - Burhaniye yakınındaki çubuk dağı bir kişinin. Neden yalamak köyünden azavat çiftliğine kadar olan binlerce dönüm arazi Karacasuda oturan bir kişinin. Nerden doğmuş bu haksızlıklar,? bir kişi karnını doyurmak için bir kuru ekmek bulamazken, bir diğer kişi neden haksız kazançlardan gırtlağına kadar paranın içinde boğulsun. Sosyal adalet, Demokrasi, eşitlik bumudur? Neden binlerce dönüm arazi iki kişinin elinde kalsın... Gözlerimle gördüm söke ovasını, ucu bucağı görünmez bir ova söke ovası. Bunlara benzer bir çok topraklar daha vardır Türkiyede. Bazı siyasiler ve toprak ağaları ve onların yardakçıları bu memlekette dağıtılacak toprak yok diyorlar gelsinler de beraber gezelim görelim bakalım dağıtılacak toprak yok mu? Benim Dedem yemende askerlik yapmış, Babam da Çanakkale'de savaşmış, öyle ise neden bizde kendimize yetecek kadar toprak yok? Sorarım o siyasilerle toprak ağalarına bu ülkeyi bir kaç zengin mi kurtardı, yoksa milli gelir dağılımındaki adaletsizliği yapanlar mı? Neden Türk Anayasası uygulanamaz. Bu ülkenin topraklarında her Türk vatandaşının hakkı vardır. Bir kaç kapkaççı haksızlıkla ele geçirmiş bu toprakları, Ormanları ve Gölleri. Sayın Çetin Altan siz işte böyle ve buna benzer haksızlıkları daima halka anlattığınız için dokunulmazlığınızı kaldırmak istiyorlar, selam ve hörmetlerimi sunarım.

Ad: Hüseyin Pala 1671 Sokak No 330 Şemikler
Karşıyaka

Mektup: 66

19-IV-967
Nisan
Çarşamba
Gaziantep

İşçilerin, köylülerin, küçük esnafın, arkasız memurun hulasa Türkiyede bütün horlananların Babası Sayın ÇETİN ALTAN

Bir avuç harem zâdeyi tedirgin ettiğiniz için sizin dokunulmazlığınızı kaldırmak istiyorlarmış. Nevi şahsınıza münhasır dürüstlüğünüz ve insanlığınızdan mütevellit sarsılmaz hayranı olduğumuz Zatı Alinizin dokunulmazlık hususunda şu aşağıdaki sıraladığımız fiillerden hangisini icra etmişsiniz ki böyle bir koploya kurban gidiyorsunuz Lütfen yayınlayın da meşhur Bağcı oğlu komisyonu TÜRK kamu oyunu aydınlatsın

ÇETİN ALTAN Ne yaptı?

Seçim kampanyasında rakip bir Millet vekili adayının bütün Mukaddesatına küfreden pankartlar aarsında sırıtarak seçim nutku mu söyledi?

Ereğli Tesislerinde bu fakir milletin kesesinden bir yabancı millete milyonlarca fazla para verilmesini mi temin etti?

Yabancı üsler meselesinde önce yok öyle şey. Sonra hakikatların şamarı suratına inince üs yok tesis mi var dedi?

Gece yarısı T.B.M.M. sini mi bastı?

Güpe gündüz Başkent ANKARA da memleketimizin en vatanperver yazarlarından birini mi kaçırtarak hunharca dövdürttü.

Meclis kürsüsünden ben ancak Mahkemei Kübradamı hesap veririm dedi? Yine Meclis kürsüsünden ben Yargıtay kararlarını canım isterse mi uygularım dedi.

Fransada general sallara karşı silahlanan ikiyüz bin kişiden dem vurarak halkı ordusuna karşı silahlanmaya mı teşvik etti.

Zuhur eden disiplinli lidere Ana yasa ya rağmen alkış mı tuttu? Sahte isimle orduya broşür mü yayınlattı?

Amerikalılara gizli jurnal mektubumu yazdı?

Tahrir görevini yazan 14 yaşındaki orta okul talebesini çirkin isnatlar la Hırsız ve Esrar keşlerle aynı deliğe mi tıktı?

Bağcı oğlu komisyonun devre sonuna bıraktırdığı 60 küsür dosyadaki imza geçmeden devlet malını zimmetine geçirmeğe kadar bayağının adisi suçlar lamı itham edildi?

Söyler misiniz Mamur ve Müreffeh TÜRKİYEnin yaratıcısı sandıktan çıkma sayın Başbakanımız.

Takke düştü kel göründü TÜRK kamu oyu sizin sandıktan çıktığınız gün gibi gaflet uykusunda değil artık.

Siz yalnız sayın ALTANı sindirmek istemekle kalmadınız Bornovada Kırkyaşaroğlu Bedbahtı vasıtasıyla hepimize ışık tutan menşkur Bursa Nütkunun Şahsında Haşaki Aziz ATATÜRKÜ yargılatmak istediniz. Kalem şörleriniz vasıtasıyle Yargıtay başkanımız sayın İMRAN ÖKTEMe yayınlattığınız küfür nameler de yine bu paralelde idi.

Sayın ALTANın dokunulmazlığını hatta ve hatta bu sâkıl zihniyetle vücudunu ortadan kaldıra bilirsiniz ama Gazi Kentten size haykırıyorum.

Fani Çetin ALTAN türlü entrikalarla susturulabilir Ama biz genç ÇETİN ALTANlar aynı örgütle bilenmiş olarak aynı metanet ve dinamizimle dik ve vakur olarak bu canım vatan ve bu asil ve fakir milletin esenliği için Taki bu bir avuç harem zadenin kurduğu sömürü düzenini değiştirene kadar karşınıza çıkacağız.

Kendi haklarımıza sahip çıkıp gözünüzün içine baka, baka Meclise girip uğrunda kanımızı döktüğümüz grekirse seve seve yine dökeceğimiz bu vatanımızın yönetiminde bizim de hakkımız olduğunu sizlere rağmen secim yoluyla sizlere kabul ettireceğiz.

İktisadi Kurtuluş Savaşımızın kahramanı Sayın ÇETİN ALTAN Tuttuunuz yol, Hak yolu, Hukuk yolu insanlık yolu. Gazanız mubarek olsun. Gün gelecek insanlık tarihi şeref sayfasına ÇETİN ALTAN ismini altın harif ve iri puntolarla kaydedecek.

Size güneyden kucaklar dolusu selâmlar kucaklar dolusu Muhabbet ve kucaklar dolusu sevgiler.

Dünyada her faniye nasip olmayacak bir zirveğe çıktınız. Ne mutlu size Allah sizi yuvanıza mini, mini Zeğnebinize ve bu Asil Milletin Hoşlanan Prolateryasına bağışlasın.

Kalbimiz Daima sizinle Baki Selamlar.
Hoşça Kalın.

Yağlı Boyacı
Adil Nakkaş

Adres :
Yaprak Mah. Alinacar Sok. No: 54 Gaziantep

Mektup : 67

21-4-1967

Sayın Çetin Altan

Evvelâ hayranlığımızı bildirir ve hürmetlerimizi candan sunarız. Rahatsız ettiğimizden dolayı Çok Çok özür dileriz. Ama seni vatan seven bir Türk Büyüğü olarak ve biz fakir halkı düşündüğün için dertlerimizi sunuyoruz. Bizler asırlardan beri Toros dağlarının eteklerine sıkışdırılıp unutulmuş Hic bir sorumlu Türk Büyüğünün gelip sizin haliniz Ne burda diye sorulmayan Bozkırın Çat köylüleriyiz ve derdimizi dinleyecek vatan seven Fakir Halkı yermeyen bir Türk Büyüğüne şiddetle ihtiyacımız var ve Bu zatı Dört gözle Beklemekdeyiz. Bizlerin Hal ve ahvalı acınacak bir durumda olup, Hiç bir zenginin kölesine dahi Bizim şimdiki Halimizi layık görmediği gibi böyle olduğumuza zaten inanmaz Halbuysa Çat köylüler Beş kuruş ekmek parası için Cor ve cocuklardan uzak senenin dokuz ayını yataksız yorgansız Söke ovasında Beylere ırgatlık yapmakla geçiriyoruz. Bu yapmış olduğumuz ırgatlık karşılığında Her işçi sekiz saat çalışırken Bizler on dört saat Çalışmakdayız Bu Çalışmamız karşılığında Elimize Sıkışdırılan on iki Buçuk lira Halbuki bizi çalışdıran Bey Bir ırgadın sırtından ortalama yüz elli lira kazanmaktadır Üstelikde Hükümetle bazı işleri varki Tabii biz bunun Ne olduğunu Bilmeyiz Bizim bildiğimiz yalnız şudurki Bir ırgada gündelik on iki Buçuk lira verirke otuz lira verdim diye Bir ırgat on gün çalışmışsa atmış gün Çalışdı diye Biz ırgatların isimlerimiz karşısına imzamızı attırırlar Tabii Biz Bunu Ne için yapar yine Bilmeyiz Bu durumlar karşısında bize verdiği on iki Buçuk lirayı çok görüp Horlanırız ve aynı zamanda köle muamelesi görürüz allahmafaza Beye karşı en ufak bir Hata işlesek Hiç bir Hak Tanınmaksızın Bey ırgadı işden çıkarı atar işden atılan zavallı Başka yerde iş Bulamazsa yirmibeş lira otobüs parasını üç Beş arkadaşdan Temin edip Aç susuz Bu Beş kuruş geliri olmayan Torosların Dibine döner o zavallının Hayatla nasıl penceleşdiginini gören vızdan sahipleri ona sadece acımakla yetinirler Çünkü Başka ellerinden Bir şey gelmezki ona yardım etse Bu sefer kendi Aç kalaçak İşte Biz bu durum karşısında Bey Bize Ne kadar Hakaret ederse etsin Bizler en ufak Bir şey söyleyemeyiz Çünkü işden çıkarılıp aç kalma Tehlikesiyle karşı karşıyayız.

Bizim bu ahvalimizi ilgililere duyuruvermeni candan dileriz Bizleride Bu Hürüyetsizlikden kurtaracak siz aydın fikirli vatan seven zatların savunduğu sosyal adaletin bir an evvel meydana gelmesiyle Bizde Bir insan muamelesi görecegimize inanıyoruz Biz kör Halkı uyandırmak istediğin için sana mani olanların şitdetle karşısındayız ve dalma bu vatan için Çalışan sizlerle Beraberiz. Şunuda bir calıil fakat göğsü Vatanla carpan Bir köylü cocuğu olarak hiç çekinmeden söyleyebilirimkl mütessir olma artık yalnız degilsin senin aydın fikirlerinle aydınlanmış memleketde milyonlarca Çetin altan ve sosyal adaleti savunan meydana gelmişdir onun için hürüz Bahtıyarız Bir an Evvel sosyal adaletin gelmesini istiyoruz kominizim ve Faşizim'in şitdetle karşısındayız işte o zaman yep yeni Hür ve Bağımsız Türkiye olacağına kani ve inanıyoruz Bizleri ve vatanı sömürenlerin karşısındayız korkmayız ve korkmıyacağız

saygılarımızla

Bozkır Çat köyünden

Kâmal sezgen Ali Doğan mehmet yılancı

Not. Tamamının okunmasını Rica ederiz.

Mektup: 68

Sayın Çetin Aitan
Ankara

Bir yıldır yazılarınızı okuyoruz yazıların bize çok samımı olup türkiyede köylü ve işçi sınıfı kurtaracak ancak sizlersiniz türkiyenin doğu bölgesinde en ücra köşesindede sizinle beraber olduğumuzu unutmayın.

Ben 946 dan 956 ya DP. nin on yıl Bucak Reisliğini yaptım şimdi gene Adalet Parti ilçe idare Kurulunda yönetiçiyim partinizin tüzük ve kitaplar gönderin bizim buralarda sizi yazılarınızla tanıdık sayın Başkan ve diğer üyelere hörmetlerimi yollarım. 11.2.967

Adre
Süleyman Şahin
göreşken Köyünde

Mektup : 69

Ne güzel milletçe Refaha erdik
Seçimde Söylenen Sözden ne haber.
Mübarek kır atın kaçışın gördük
Yokuşa gitmiyor düzden ne haber
Kır at huysuzlandı Kuyruğu dikti
Bunu Kim ürkütmüş kazığı söktü
Şişeleri Kırdı Şekeri döktü
Her şeyi fırlattı Gazdan ne haber
Kır atın yediği Samanla arpa
Alıyor milledte hem kırpa kırpa
Sonunda dönmesin bir acı turpa
onada tat veren tuzdan ne haber
Biri düştü kaldı üç tane nalı
Birisi yarımda ikisi dolu
Belki yuka olmuş Kır atın çulu
Üstüne çekilen bezden ne haber
Acemi kişniyor bilmez güfteyi
Yazara çizere verir çifteyi
Babası demir kır bu onun tayı
Ondan miras kalan pozdan ne haber
Suvari olmayan Atamı biner
Kır at Viraj almaz tersine döner
Yalancının mumu Akşamdan Söner
Millet uyanıyor Sizden ne haber

Hüseyin Kaçıran
Belediye Temizlik İşçisi
Ceyhan

Mektup : 70

14-2-1967

Muhterem Çetin Ağabeyciğim.

Hakkınızda beş davanın birden açılarak, dokunulmazlığınızın kaldırılıp. T.B.M.M. sinde, ve yayın organlarında bu Milleti uyarmak için yapmış olduğunuz, Sosyalist fikirlerinize kilit Vurulmak

İstenmektedir. Bu betbaht emel peşinde koşanlar çoğunluklarına güveniyorlarsa, yakın tarihimiz geçmişte göstermiştir ki bu silah geri Teperek, Nişancıyı Vurmuştur.

Mahkemeye Verebilirler, ama Türk Hakiminin Vijdanında alamazlar'ya En büyük inancımız'da budur.

Bercat Ederseniz bunun Şerefi size aittir. Hüküm giyerseniz, aynı fikre inanmış, sosyal Adaletin aşığı, sapına kadar bir sosyalist olarak, cezanın banada şamil olmasını Arzu etmekteyim

Mümkünse bu mektubumun Taş sütununda kamuoyuna duyurulmasını İstirham ederim.

Sevgi Ve Hürmetlerimle Başarılar dilerim.

Mahir Çetin
Kürtül mahallesinde Terzi. Payas - Dörtyol

Mektup: 71

22/2/967
İzmir

Sevgili Yazarım

Ağabey Sizin Yazılarınızı Zevk ile okuyorum. 15 kişiyiz Diyorsunuz Ah şimdi Bir seçim olsa bak gör o zaman kaç kişi olacağız ne ise Allah şimdilik Bunada razı olsun Sizlerede Sabır Ve cesaret versin.

çok korktuğum şey işallah başımıza gelmez. (Bir entrikaya kurban gitmiyelim)

Ah Ağabey bundan çok değil on sene evvel Bu Türkiyemiz siz gibi Ağabeylerimize kavuşsa idi şimdi Bizleri top yıkamazdı. Sevgi ve selâmlarımı yürekten bildiririm.

İlhami Soysal Ağabeyimede candan tebrik ve selâmlar.

okuyucunuz
Murtaza Yıkgeç

Adres
Murtaza Yıkgeç
İşçiler cd No 56
Elektrik teknisyeni
Tel. 26229 İZMİR

Mektup : 72

25.1.1967

Sayın

Çetin Altan abi.

Önce bu mektubu başkasına yazdırdığım için kusura bakma derim. Ben içimin yanıklığını vede derdimi çatlak ve nasırlı ellerimle dökmek isterdim kağıda ama, yapamadım. Çünkü hastayım ve ellerim aibümin hastalığından uyuşuk. Halbuki bu zavallı ellerimi ilk kez en doğru ve hak davası için kullanacaktım. Ama ziyanı yok bu mektubu benim adıma yazanda terlikçi yani emekçi bir kardeş.

Abi, ben Sivasın Suşehri ilçesinin Doğantepe köyünden 28 yaşında bir delikanlıyım. Ama delikanlılık kim biz kim... — Bizim yaşayışımız bildiğiniz gibi irezillik. Etide sütüde buğdayıda biz yaparız ama gel görki yiyit ve içtimiz bi parça ekmek ve soğan. Toprağı karasabanla işleriz tarım aletlerini ağalarda görürüz daha ne diyeyim. Senin hep anlattığın gibi ne yediğimiz yedik, ne içtiğimiz içtik, evlerimizde şehir hanımlarının itleri bile yatmaz. Biz çok çalıştığımız halde neden iyi gün görmeyiz! diye düşündüğümde; herkez kaderimiz böyle der savuştururdu. Ben bu işe çok kızar, bir bit yeniği kurcalardı kafamı. Neye tüccarlar, kabzımallar. Patronlar buncasına rezilcesine sefahat alemleri yaparken biz kara kara düşünelim? Camilerde hep halimize şükür demeyi öğretiyorlardı. Evet müslümanız ama doğrusu ya bu kötü hayata, bu mahrumiyete pek şükür olmuyor...

Şimdi verem hastalığından Yedikule göğüs hastalıkları hastanesinde tedavi oluyorum. Vede üstelik albumin hastalığı peydah oldu. İşte ne olduysa hastanede oldu. Bir kaç kişiyle dertleşirken bir arkadaş kafamdaki bit yeniğini çözüverdi. Meğer çilemiz, sefilliğimiz hep zengin partilerini başa geçirişimizdenmiş. Halbuki bütün fakirler bir partide birleşip oylarını kullansalar bu iş düzelirmiş. Bu kadar kolaymış bu iş. Bir sevindim ki. Bi şaştımki işin bunca doğru ve basitliğine. Allah razı olsun bana doğru yolu gösteren o arkadaştan.

Ve şimdi durup durup tuh diyorum bunca senedir boşa geçen zamana. Şimdi bütün dileğim biran önce iyileşip köyüme dönüp bu sevinç ve kurtuluş haberini yolunu köylülere, köylüme anlatmak. Ve bu davaya canla başla çalışan senin gibi kry-

metli ve sabırlı abimi her gün okuyor ve karanlıkları dağıtma savaşını izliyorum.

Artık bende sosyalistim, köyümün ilk sosyalisti olma şerefini de taşıyacağım.

Sağlıcakla kal abi.

Muharrem Arslan

Mektup: 73

21.2.1967

Sayın Bay Çetin Abiye

Bu mektubumu senelerdir okuduğum AKŞAM gazetesinin size ait TAŞ köşesinde yayınlanmasını bir küçük kardeşiniz olarak sizden arzu ediyorum. Başbakanın meclis gibi en yüksek bir mercide biz sosyalistlere takılması beni fazlasıyla üzdü.

Başbakanın konuşmasını gazetelerden okudum, konuşmasında sanki Türkiye'de zorunlu hiç bir mesele kalmamışta Anayasadan ve Türkiye İşçi Millet Vekillerinden konuşup durmuş.

Şöyleki şayet Anayasa sosyalizim adı altında kominizme acıktır diğenler varsa onlar şu suali cevaplandırsınlar: Anayasa bu anlayışlamı referanduma sunulmuştur. Bizde hemen bir soru soralım başbakana diyelimki siz o zaman referanduma cıkan Anayasaya Evetmi Yoksa hayırmı dediniz? Bizçe bu sorunun cevabı malum siz şimdi yürürlükte bulunan ve fukaradan yana cıkan Anayasaya Hayır dediniz çünkü gerçekler bunu ispatlamaya yeterlidir. Biz gene soralım bu Anayasa Kapitalizme mi acıktır yoksa Sosyalizmemi? Devam edelim soruya bu Anayasayı yazanlar Amarikan Profesörlerimi yoksa Türk Profesörlerimi? Bu Anayasa 27 mayıstan sonramı yazıldı yoksa evvelmi? Eğer bu sorularımıza doğru cevap vermesseniz o zaman siz gerici güçleri masum kandırılmış fakir halkı arkanıza takıp Anayasayı çiğneyerek faşit bir idareye yöneliyorsunuz demek olu yok eğer bizim sorduğumuz bu sorulara doğru cevap verirseniz şimdidiki tuttuğunuz bırakır fukaradan yana cıkarsınız.

Anayasa referanduruma sunulduğunda Evet diğen bilinçli ve aydın dürüst insanların ve iyi bir idare isteyen fakir halkımızın

oylarıyla kabul edilmiştir. Yoksa bunun aksi bir nevi seçim propogandası yapar gibi bilinçlenmemiş paraya naney diyen fukara halkımızın düşüncesini istismar ederek intikam alaçağız diyen kuvvetlerin tahrikleriyle Anayasaya hayır diğen iki milyona yakın kişinin elebaşları D.P nin ve onun şimdiki evladı olan A.P sizler değildiniz galiba.

Bizim anladığımız Anayasa sınıflar arasında dengeyi sağlar zenginin fakire karşı olan zulümlüğünü önler ve sosyal adaleti ister dürüs bir Anayasa. Ama sizin düşündüğünüz Anayasa ise kula kul yapmağı, Suudi Arabistana çevirmeyi arzuluyorsunuz. Petrollerimizin millileştirilmesini Toprak reformunun gerçekleşmesini sosyal adaletin daima var olmasını fakir milletimizin dürüst ve medeni bir şekilde yaşamasını ve Cumhuriyetin ilelebet yaşamasını her halde Anayasa bize bunları sağlamıştır. Ama sizler vurguncular kodamanlar ağayım diye geçinen adam kasabı eşkiyalar bu hakları fakir milletimize türlü suistimal yollarıyla adete yüzlerine kapamışlardır. Adam öldürüp onun mallarını gasp edip üç beş sene sonra ben sülaleden ağayım asilzadeyim beyim diyenler gözümüzün önünde binlerçesi vardır. Eğer devletin ağırlığına böyle kişiler konarsa elbetteki fukara halkımız ezilir ve meçlitendede sosyalistler koministtir derler yayvan yayvan.

Meçlis demek memleket ve millet yararına işleyen fikirlerin iyi düşüncelerin en iyi bir şekilde değerlendirerek memlekete mal etmektir. Yoksa dün 3.00000 bin bugün 1.000.000 milyon insanın temsilçilerine 3-5 tane kendini bilmezler ve mantar kafalıların sosyalistlere (Moskovaya gidin köpekler) demeleri bu terbiyeden yoksun kişilerin nerede olduklarını ve kimlere hizmet için orada bulunduklarını meçlis künye defterlerine iliştirmiştir. Bir hikaye anlatacam: Bir gün kodamanın biri bir fukaraya bağırıp çığırıyor fukara ise sessiz sedasız duruyor bu kadar hakarete dayanamıyan zavallı begim diyor beni bir köpek dahi ısırır. Beğ tabi dut yemeş bülbüle döner. Türk olan ne dermiş: özüm sözümdür hakikaten bizim yüce meçlisimizdeki insanların sözleride kendilerine ne kadar uygun düştüğünü gözlerimizle görüyor kulaklarımızla işidiyoruz.

O, Meçliski Atatürklerin, İsmet İnönülerin, Kazım Karabekirlerin, Fevzi Çakmakların ve daha niçe vatansever insanların millete hizmet için ant içip hizmet ettikleri yüçe yer.

Şimdi ise kimlerin eline ve iradesine bırakılmış hani mil-

liyetçilik hani vatanseverlik hani medeniyetçilik. Demirel diyor ki mesele temeldedir. Temelin ne olduğunu bildiği halde niye temelden iş yapmıyorda cıkarçılara bakıyor demekki bu temeli yapabileçek kadar olmamış. Demekki bu temeli yapabileçek kişiler ançak halktan olaçak ve temelin nerden bozuk olduğunu göreçek. Demekki temeli onaraçak olan taşlar gene temelden çıkaçak. Her şeyin temeli fukara halka dayanıyor. Bu temeli halkın desteğiyle evvel Allah sosyalistler yapaçaktır. Bunu anladımki bir avuç temsilçilerimize fikirle doğrulukla başa cıkamayınca işi kaba kuvvete ve küfürlere götürüyorlar. Sosyalistler bütün bu zorlukları en güç şartlar altında olsa dahi gene galip geleçektir. saygılarımla

Dört yol, Gazi Cad. Park Oteli
Hasan AYBİRDİ
DİYARBAKIR

Bu haramanın gelir sonu kapıştırma gider ayak
Yarın bakarsınız söner bugün çatırdıyan oçak
Bugün ki mideler kavl, bugün ki çorbalar sıcak,
Atıştırın tıkıştırın kapış kapış, çanak çanak...
Yiyin efendiler yiyin, bu hân-ı pür-neva sizin,
Doyunca, tıskırınca, çatlayıncaya kadar yiyin.

Mektup: 74

28-Nisan-1967

İnsanlığın örneği Atatürkün kurduğu sosyal düzen ve bağımsızlığının savunucusu her Türk çocuğunun, asil Türk kanı taşıyan Türklerin rehberi, biz fakir, yoksul ve cahil bırakılmış puleoterya sınıfının önderi Sayın bay Çetin Altan. ismin tarihe yanlış anlaşılmasın insanlık - Türklük tarihine altın harflerle yazılacak şayet tarih tersine dönse dahi saçmış olduğun, bize öğrettiğin hakiki insanlığımızı bize benliğimize ve kimliğimize kim ve ne olduğumuza ait örgüt ve tohumun filiz vermeğe başladı, artık insanlık, Türk köylüsü uyandı kimin kime karşı olduğu belli olmuştur.

Pek muhterem Çetin bey ismimi ve adresimi açıkadresimi ve kim olduğumu sorarsan anlatayım. 1927 doğumlu Nazilli kazasının Dualar köyündenim yokluk ve imkânsızlıklar yüzünden

orta iki den ayrıldım. 3 sene askerlik yaptım evliyim 3 çocuğum var çiftçilik yapıyorum. Şimdi şu andayenipazar Kazasının - Direcik köyünde oturuyorum çünkü 22 yıl oldu evlenoli 2 dönüm pamuk tarlam 10 dönümde icar ediyorum.

Çetin bey ilk T.İ.P. kurucularındanım ilk seçim köyümün Türkiye çapında partime en çok reyini biz verdik Yenipaza - Karaca Su - Sultanhisar kazalarının parti kurucusu olduğumu naçiz olarak size anlatmamı, kötüye yorma isterse partim uğruna canımı vermeğe hazırım yeterki hakikat yolundan ayrılmasın. Köyümün 220 Seçmen adedinin 47 sini T.İ.P. ne verdik birdahaki seçimi hep kazanmağa azimliyiz. Yazdığın yazıyı ve makaleye hergün okuyorum ve vatandaşlarıma her gün okuyup anlatıyorum, her gün tartışma yapıyorum, tartışmamız çığırından çıkdığı anlar dahi oluyor. Sevgili yazarımız, Sosyallslerin Önderi sevgili vatanımız da oynanan oyunları, çevrilen dolaplara gözleri kör politikacılar göremez biz vatanın efendisi fakiri, rezili - enayisi - cahili - uşağı - olan ve hatta kelimenin en kötüsü hayvan muamelesi gören işçisi, çiftçisi, köylüsü, bundan böyle artık görüyoruz. Çağımızın medeniyeti aya ve fezayı fethe çalıştığı insanlığa en güzel örneğini verdiği şu dünyada biz dünyanın en asil ulusu hala yerinde sayışımız, şu üçbuçuk günlük ömrümüz için en şeni, en adi ihtiras ve yaşanması insanı tiksindiren rezliane hayatımızı devam ve nesillerine intikal ettirmek için vatan ve milletimize sömürmekte ola Burjuva ve Kapitalistlere artık son ve yeter demenin zamanı çoktan gelip geçti.

Çetin yaşımız aşarı yukarı yakın sizde cumhuriyet çocuğu bendo öyle. Özür dilerim ben az okudum fakat siz okuyup millet vekili oldunuz - her vatandaş her Türk çocuğu kendi biranjında vatanına hizmet etmek bir vicdani görevidir. Siz önderimizden bizde yapılması güçte olsa arzu ve isteklerimiz olacaktır. İmkânsızı imkân haline getireceğiz bu yazıda isteğimize olüyü dirilt manasına gelmesin: İsteğimi de gönderiyorum 29-7-1965 tarihli T.İ.P. li olduğuma ait belgemin muntazam hüviyet varakasına andırır kimlik belgesi halinde adresime gönder yalnız imzanı istiyorum - Teşkilatımızın Aydın - Nazilli ve mülekatında daha tesirli olması düşüncesi ile hürriyete ve insanlığın en aziz ve ulvi varlığı olduğunu ispatı bakımından ve köyüm olan Yenipazar Kazasının Direcik köyünde ve diğer köy

ve kasabalarda pasif kalmamamız için yaldızlı çüzdan şeklinde teşkilat kurucusu ve delegesi olduğuma ait belgenin gönderilmesi - Aydın vilayeti dahilinde havadis ve yazıyı iç ve dış havadisi bildireceğimin yerini ve adresini bildirmeni.

Pek muhterem Çetin. partimizin proğram ve tüzüğü izlediğimiz iç ve dış politika. bağımsız Türkiye siloganı, Emperyalise - Kapitalis. ve Kapkaç, aracıya, Saldırganlığa paydos dendiği günden beri - çıkarcı amerikan uşağı olan iktidar A.P. lilere çileden çıkardı. bu iktidar morrison firması mümessili - Mason locası üyesi - mühendis iki yılda milyoner olmuş bir adamın elinde fakir - tüyü bitmemiş - daha dünyaya gelmemiş yavruya borç yüklemek suretiyle milleti ve memleketi nereye götürdüğüne haberi olmıyan bir insanın elinde daha fazla tutamayız. Çetin bey yazımın cevabını eğer sizde burjivalar gibi büyüklük gösterirsen yazma.

Sevgili milet vekilimiz sayın bay Çetin Altan

29 - 7 - 965 tarihinde partiye kayıt olup, faal duruma geçtiğimiz günlerde hiç bir maddi imkan olmadığım halde sırf vatanın selameti kurtuluş savaşının bir ferdi olarak sizlerden manevi kuvveti aldım. Çok çalıştım ve yalnız milyonlarca vatandaşın çektiği ızdırabı çekiyorum 2 dönüm tarla üç çocuk sanat yok. başkaca gelir yok. Allaha şükrediyoruz. köklü reformun yerleşmesi insanların insan gibi yaşaması hürriyet ve adaletin tecellisinin olduğu güne kadar mücadeleye azimliyim. T.İ.P. Nazilli ilçe teşkilatının 29 - 7 - 965 tarihli vermiş olduğu Dualar köyü deleğesini bildirir kimlik belgesini gönderiyorum - belgenin Direcik köyü. Yenipazar Kazası olarak değiştirilerek genel merkez teşkilâtının imza ve onayını ayni zamanda siz Çetin beyinde imzasına ait olan belgeyi ömrümün sonuna kadar saklıyacak ve hatta neslime intikal ettirreceğim. Çalışma eski hızının daha üstüne çıkacaktır, hoş gelmesede çalışacağım fakat gelirse kendimi bahtiyar addedeceğim.

Pek muhterem vekilimiz şimdi yazmış olduğum haklı şikayetimi acele olarak gazetede neşret mümkünse B.M.M. de konuş bir buçuk ay evvel Zirai kiredi kooperatifine ortak olup kredi almam için dilekçe verdim. her gün gazte ve Radyoda ziari kiredi artırıldığına çiftçiye kiredi verileceğine dair neşrettiği halde yeni ortak olan ben dahil 41 vatandaşa bu gün git yarın gel pilasman gelmedi deyip oyalıyorlar bu gün Nisanın 28 i ekim bitmek üzere ziraat bankası zengin tütcar ve zengin

çiftçiye kirediyi vaktinde veripte biz yeni ortak olacak ve hatta ekim mevsimi geçmek üzere olduğu şu günlerde neden pılasman gelmiyor ne için kiredi verilmiyor. Lütfen yazıver. Yoksa İzmirde üzerinize saldıran iktidarın Burjuvanın çakalı ve Kompradorların itlerinin sözünemi dinleyip iki şişe şarap ve beş on lira karşılığında adam üzerine saldırtan zengin ağalar bize verilecek kirediye Örtülü ödenek olarak o saklıyor.

Direcik Köyünden Mustafa Şimşek
Yenipazar — AYDIN

Mektup: 75

Büyük Halk Savaşçısı Dertlerini duyuramıyan insanların sömürülme dramını anlatacağım.

Seçimlerde on binleri harcayan kodamanlar yüz binliralık salkım almaya başladılar. Onlar kendi kendilerine «Tam zamanı, fırsattan istifade, iki taksi daha alalım. Üç köşk daha yaptıralım fırsat bir fırsat» diyorlar. Ankara'nın Şehitlik mahallesinde eskiden çöplük olan yerin ortaya sahibi çıktı. Öyle yal gölün sahibi olursa çöplüğün olmaz mı?

Üç yüz gece kondunun yerine «benim arsamdı.» diyen arsa karaborsacısı fakir halkın damarlarındaki kanı ben emeyim. Bizim ahbaplar emer bende emeyim. Halkı mahkemeye vermiş. Elbette kazanacak mahkemeyi. Aylıkları beşer yüz lirayı geçmayen insanlardan metre karesine kırk lira istemektedir. Bu sömürücüye gece kondular yapılırken neden sahip çıkmadın sorusu sorulmalı. Gecekondu halkının çoğu köyden gelmiştir. Uğraşıp zor temel tutturdukları Ankaranın, çöplüğünün sahibi, fakir halk yuvalarını yaparken niçin bu arsa benim dememiş.

Sebep gayet basit: Eskiden metrekaresi ucuzdu. Şimdi pahalı olduğundan halkı soymak sevdasında...

Bu mektubumu köşenize alınız. Halk sömürülmüyor diyenler burunları ile değil gözleri ile görsün.

Uyanışın öncüsü olmak büyük mutluluk. Güneş doğacak bir gün.

Saygılarımızla
Şehitlik Mahallesinde
Üçyüz ev halkı...

Mektup : 76

Sayın kıymatlı durust namuslu Türk fikir yazarı Tıp İstanbul millet vekili sayın çetin altan selam eder tekrar yanaklarından öperim sen doğu gezisinden gazi antepden gelip gettikten sonra ne kader mutluyuk şimden sonra magara köşelerinde yatıyorum yine mutluyum zindanlarda yatsam yine mutluyum mezarlarda gemiklerim kül olmuş gemiklerim mutlu sizin gibi yigitlerie görüşmeme tanışmama mutluyum vurguncu sakta (sahte) mefeat bezirganlarının karşısında olmama mutluyum senelerce babam amcam düşmanların karşısında gazi olmuşlar ona mutluyum dokunmazlıklarını kaldıramazlar kaldırırlarsa günah ederler.. günahhı Biz yapmazzık gendileri yaparlar

Bakkal Şafık Gönonç Akyol Caddesi No 3 Gaziantep

Mektup : 77

2.8.1967

Hörmetle selamlar

Sayın Çetin altan ağabey

Sizin yazılarınızı çok okurum ve Dolayısile sakın bende kominist olmayayım diye korkuyorum neden çünkü sizin yazınızı okuyanlar kominist olurmuş ta ondan Bana öyle diyorlar ağabey sakın benim bu söylediklerime alınmayın ben şaka söyliyorum Ben sizin yazınızı okurken bana öyle diyorlar ama bende bunu okuyan koministmi oluyor diyorum evet diyorlar bende ne diyorum biliyormusun ben okurum beni kominist diyenler onlar kominist diyorum Çünkü ben biliyorum bunları hepsi adalet partili ve kızıyorlar bana bende diyorum arkadaş siz iktidardasınız niçin adamı içeri atmıyorsunuz diyorum ozaman susuyorlar ama bunları ben hepsini biliyorum 10 liraya annesinin uçkurun satar çünkü sizin dediginiz gibi hepsi satılmışlar İşte görüyoruz siz yazmazsınız da göz görüyor gören göz kılavuz istemez ben bukadar biliyorum ağabey ben günde iki gazete alırım benim künlük gazetem hüriyet gazetesidir birde akşam gazetesi

alırım kazancın ne diyeceksin üst üste günde 10 lira alırım fakat okumayı çok severim ne yazıkki akşam gazetesinde neşredilen kitaplardan alamıyorum çok isterdim fakat 10 lira nerde bizde birisi o kitaplardan hiç değilse bir tanesini bana verse veyahut sana rica etsem seni her zaman anardım gerçi her gün senin yazılarını okuyorum fakat o kitaplardan birini okursam daha çok müteşekir kalırdım kim nederse desin bana vız gelir herkes bir şey inanır ben masonlara rey vermem çünkü siz bukadar yazıyorsunuz da suistimalleri birisi içlerinden erkek gibi benim haberim yok diyemiyor neden fakat herkes anladı artık çünkü maskeleri düşüyor dediğiniz gibi

Çok selamlar
Çetin ağabey Hoşçakal
Başınızı arıttımsa özür dilerim
Mahmut İzmirli Tepekum Mahallesi
Tıkız Sok. No: 2 Sakarya

Mektup: 78

5-4-967

Sevgili KÂrdeşiM

SelAMlAr NAsılsıN iyi MisiN bizler çok eyiyiz 28-3-967/ 31-3967 YAZINIZI okuduM SAğol.

KöyüMüzün 300 seçMeNi VArdır 100 tANAsi işçi pArtisiNe reyiNi verdi gelecek seçiMde yArısıNdAN fAzlAsı bizimdir İNŞALLAH baş güteşe HAZIrız bizlere çok ÇAMur AttılAr biz değiliz ve sizsiNiz söyledik. KArşıMızdA konuŞAMAzlAr KoNUŞMAlAr dA İNŞAllAH yApAcAğız diye KoNuş

SelAMlAr
Köylü öz. KÂrdeşiN

Mektup: 79

Salı 18 nisan 1967

Sayın Çetin Altan Kıymetli temsilcimiz kimdir o çarpıkağızlı herif yazdığı mektuBuyla sana çamuratmak istiyor seni

köylüler anlayamazmış Yalanın böyle gebesini duymamışdım ben onbeş sene evvel köyden İstanbula geldim muhterem ve kilim seni ve senin İstediğin milli demokrasiyi çokrahat anlıyabiliyorum Çetin abi sen önem vermezsin öyle çatlak kalemle yazılan mektuplara Emekçi dahi olsa mektubunu Bizim kahvede yazsa idi yani balıkcılarla mevsim İşçileri ile her gün tıkım tıkım işsizler ve meteliksizlerle o demo goklu mektubu senin gibi şerefli bir yazarın moralini kırmaya çalışmaktan utanç duyacağımın kanısındayım ben balıkçıyım okuma ve yazmayıda milli görevimi ikmal ederken şerefli subaylarım tarafından öğretildim sağ olsunlar var olsunlar onların ve Türk gençliğinin 27 ne güzel mayısın sayesinde okuyabiliyorum taşı yani Altanı selçu erduranı gafilmi unutmuyorum hak bahtı çetin abi sen gerçekten yalan söylüyorsun işsizlik varmış Türkiyede kahve kahve dolaşarak gazete okumaktan Hiçmi hiç işe bakamıyorum gazete okumak işdeğilmi Hiçyalan yazmıyorum Al bir daha kekeleye kekeleye mektup yazmaya çalışıyorum düşünür kafanın biri nehaber Kahve kuşu balıkcılığın busczon bittigini bildigi halde Ben açkalacagımın korkusundan Üsküdardan salep güğümünü sırtlayıp salacakdan çiftekayaların karanlıklarındaki molozlarına yürürken ayaklarım çarpıp tökezleye tökezleye Harem iskelesinde uykusuz şöförlere salep diye mısır Nişastasından imal ettigim beyazrenli attığım kazığı bu duşunur kafa görsede içsede inanamaz yine kalker bana nehaber Kahve kuşu bu düşunur kafa yarınına güveniyor işi okadar sağlamki Akşama kadar kahvede konken oynar Çetin abi busoğuk satırları okurken sakınha morelinde birkırık olmayacağından Eminim çünkü tüm emekçiler aynidegil sütfındık değirmendere çoksaglam ondabir gordükçe yolagelir yolageldikce düzelir canımdan üstün üstün sevdiğim çetin abi istemiyerek seni meşkul Ediyorüm seni iyi anlıyorum tutugum balıklar şimdilik bana Yaşam vermiyor senin şahane sutunun benim hayatım Haa Çetin Abi dokunulmazlık nedemek benim bildiğim Dokunulmazlığı Allah heryaratıga verir ve yine allah alır Ben şahsen allahın haşa işine karışma cesaretini kendimde göremiyorum çünkü vermemiştir.

Saygılarımla gözlerimsin beynimsin

İsmail Tanrıverdi
Balıkçı
Balaban
Üsküdar

Mektup: 80

Saygılarımla
Sayin Çetin Haltan
Gönderen Kamil Yildız Keştel Bursa Kaveci İki seneden beri yazınızı devamlı okuyorum
Bugün 6.4.967 Perşembe günü Kave haneme Kuyu bir halk partili müşterim geldi.
Ben ise gene kuyu bir A.P. li müşterimle konuşuyordum A.P. li. müşterim bir, lüküs lanbası bakalıdan Almiş Kaça aldın diye sordum (190) liraya dedi.
Aklım başımdan gitti. Çünki o lənba toptancıda (120) liradır Biz böyle sobet ider iken C.H.p. li Müşterim kızgın bir halde geldi.
Kâmil dedi ben Ap. Almaya para bulamıyorum onlar ise bir buçuk milüyon liraya mezar yapıyorlarmış.
Ama öyle bir konuşuyor kl. Azına küfür ne gelirise veriyor.
Ben kaveciyim Hergün bir Akşam, ve bir Cumhuriyet gazetesi Aliyorum kavehaneme ve bir Ant. Meçmuhası devamlı. Müşterilerime okuyorum ve uyanın diyorum.. Mecliste hep zenginler.
Nezaman biz fakirler oraya girecez ozaman kurtulmuş oluruz.

BİLGİ YAYINLARI ROMAN DİZİSİ

1. Friedrich Dürrenmatt DURUŞMA GECESİ	Cenap Yılmaz	4.—
2. Yakup Kadri Karaosmanoğlu SODOM VE GOMORE		15.—
4. Marguerite Duras MODERATO CANTABILE	Bertan Onaran	4.—
5. Truman Capote TIFFANY'DE KAHVALTI	Meral Alakuş	4.—
6. Friedrich Dürrenmatt YUNANLI BİR KIZ ARANIYOR	Akşit Göktürk	5.—
7. Nathalie Sarraute YÖNELİŞLER	Mükerrem Akdeniz	4.—
8. Fakir Baykurt AMERİKAN SARGISI		15.—
9. Heinrich Böll TRENİN TAM SAATİYDİ	Zeyyat Selimoğlu	10.—
10. Roger Martin du Gard POSTACI	Erdoğan Başar	5.—
11. Cervantes DON QUIJOTE -I-	Bertan Onaran	15.—
DON QUIJOTE -II-	Bertan Onaran	20.—
12. Kemal Tahir DEVLET ANA (2 cilt)		30.—
14. Franz Kafka AMERİKA	Arif Gelen	10.—
15. Antoine de Saint-Exupéry GECE UÇUŞU	Bertan Onaran	4.—
16. B. Traven PAMUK İŞÇİLERİ	Adalet Cimcoz	7.50
17. Kemal Tahir YORGUN SAVAŞÇI		20.—
18. Kemal Tahir KURT KANUNU		15.—
19. Miguel de Unamuno SİS	Behçet Necatigil	10.—
20. Kemal Tahir RAHMET YOLLARI KESTİ		15.—
21. Melih Cevdet Anday GİZLİ EMİR		12.50
22. Kemal Tahir YEDİÇINAR YAYLASI		15.—
23. N. Gogol ÖLÜ CANLAR	Melih Cevdet Anday	15.—
24. Kemal Tahir KÖYÜN KAMBURU		15.—
25. Sait Faik (Bütün Eserleri III) MEDARI MAİŞET MOTORU		10.—
26. Kemal Tahir BÜYÜK MAL		20.—
7. Elsa Triolet BEYAZ AT	Attilâ Tokatlı	15.—
28. Maksim Gorki FOMA	Attilâ Tokatlı	20.—
29. Kemal Tahir SAĞIRDERE		15.—
30. Kemal Tahir KÖRDUMAN		20.—
31. Jack London ÂDEMDEN ÖNCE	H. Pınar Kür	10.—
32. Roger Vailland KANUN	Attilâ Tokatlı	12.50
33. Roger Vailland YALNIZ ADAM	Attilâ Tokatlı	15.—
34. Zaharia Stancu ÇİNGENEM	Attilâ Tokatlı	20.—
35. Antoine de Saint-Exupéry SAVAŞ PİLOTU	Bertan Onaran	10.—
36. Michel de Saint Pierre MİLYARDER	Attilâ Tokatlı	15.—
37. Albertine Sarrazin KEMİK	Tarık Alemdar	10.—
38. Kemal Bilbaşar DENİZİN ÇAĞIRIŞI		10.—
39. Çetin Altan BÜYÜK GÖZALTI		15.—
40. Kemal Tahir KELLECİ MEMET		20.—
41. Arthur Hailey - John Castle TEHLİKELİ UÇUŞ	Eşin Öngören	10.—
42. Alvah Bessie SARIŞIN BOMBA (M.M.)	Aziz Üstel	15.—
43. Sabahattin Ali (Bütün Eserleri I) KUYUCAKLI YUSUF		15.—
44. Herman Raucher EN TATLI YAZ	Aziz Üstel	12.50
45. Horace McCoy GAZETECİNİN ÖLÜMÜ	Ahmet Altan	15.—
46. Joseph Wambaugh MAVİ SAVAŞÇI	Aziz Üstel	20.—
47. Kemal Tahir BOZKIRDAKİ ÇEKİRDEK		25.—
48. Lawrence Sanders MAFİA'NIN SESİ	Murat Gencer	20.—
49. Orhan Kemal ARKADAŞ IŞIKLARI		15.—

50. Leon Uris ? NUMARALI MAHKEME	Aziz Üstel	25.—
51. Barnaby Conrad MATADOR	Aziz Üstel	15.—
52. Osman Cemal Kaygılı (Bütün Eserleri 1.) ÇİNGENELER		20.—
53. Boileau-Narcejac KAFA-KOL BANKASI	Ayşe Gürkan	10.—
54. Tarık Buğra İBİŞİN RÜYASI		15.—
55. Penelope Ashe VE ÇIPLAK GELEN KADIN	Attila Tokatlı	15.—
56. Horace McCoy MAFİA'NIN DIŞINDA KİM KALDI? Ö. Yalım		15.—
57. Annemarie Selinko ÇİRKİN BİR GENÇ KIZDIM	Y. İlksavaş	15.—
58. Attila İlhan BIÇAĞIN UCU		25.—
59. Orhan Kemal DEVLET KUŞU		20.—
60. Sevgi Soysal YENİŞEHİR'DE BİR ÖĞLE VAKTİ		15.—
61. Anthony Burgess OTOMATİK PORTAKAL	Aziz Üstel	15.—
62. Ostrovski VE ÇELİĞE SU VERİLDİ	Attila Tokatlı	20.—
63. Fletcher Knebel ADAY -I-	Murat Gencer	20.—
ADAY -II-	Murat Gencer	20.—
64. Yusuf Atılgan ANAYURT OTELİ		10.—
65. André Malraux UMUT	Attila İlhan	25.—
66. Tarık Buğra KÜÇÜK AĞA		20.—
68. Yılmaz Güney BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER		25.—
69. Çetin Altan BİR AVUÇ GÖKYÜZÜ		20.—

BİLGİ YAYINLARI HİKÂYE DİZİSİ

	TL.
1. Akutagava RAŞOMON Tarık Dursun K.	4.—
2. Tibor Déry EĞLENTİLİ BİR GÖMME TÖRENİ Adalet Cimcoz	5.—
3. Fakir Baykurt EFENDİLİK SAVAŞI	12.50
4. Haldun Taner SANCHO'NUN SABAH YÜRÜYÜŞÜ	15.—
5. Kemal Tahir GÖL İNSANLARI	15.—
6. Fakir Baykurt ANADOLU GARAJI	7.50
7. Haldun Taner HİKÂYELER I	12.50
8. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri I) EFRUZ BEY	10.—
9. Sait Faik (Bütün Eserleri I) SEMAVER/SARNIÇ	10.—
10. Sait Faik (Bütün Eserleri II) ŞAHMERDAN/ LÜZUMSUZ ADAM	10.—
11. Sait Faik (Bütün Eserleri IV) MAHALLE KAHVESİ/ HAVADA BULUT	10.—
12. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri II) KAHRAMANLAR	10.—
13. Sait Faik (Bütün Eserleri VI) HAVUZBAŞI/SON KUŞLAR	10.—
14. Sait Faik (Bütün Eserleri VII) ALEMDAĞDA VAR BİR YILAN/AZ ŞEKERİ/ŞİMDİ SEVİŞME VAKTİ	10.—
15. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri III) BOMBA	10.—
16. Sait Faik (Bütün Eserleri VIII) TÜNELDEKİ ÇOCUK/ MAHKEME KAPISI	10.—
17. Bilge Karasu UZUN SÜRMÜŞ BİR GÜNÜN AKŞAMI	10.—
18. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri IV) HARÎM	10.—
19. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri V) YÜKSEK ÖKÇELER	10.—
20. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri VI) KURUMUŞ AĞAÇLAR	10.—
21. Füruzan PARASIZ YATILI	10.—
22. Tomris Uyar İPEK VE BAKIR	10.—
23. Selim İleri PASTIRMA YAZI	10.—
24. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri VII) YALNIZ EFE	10.—
25. Ömer Seyfettin (Bütün Eserleri VIII) FALAKA	10.—
26. Haldun Taner HİKÂYELER II	12.50
27. Füruzan KUŞATMA	20.—
28. Nikolay Haytov DÜNYA POTURUNU ÇIKARIYOR Naime Yılmaer	10.—
29. Sabahattin Ali (Bütün Eserleri 2) KAĞNI/SES	15.—
30. Adnan Özyalçıner YIKIM GÜNLERİ	10.—
31. Füruzan BENİM SİNEMALARIM	15.—
32. Sabahattin Ali (BÜTÜN ESERLERİ 3) DEĞİRMEN / DAĞLAR ve RÜZGÂR	15.—
33. Demirtaş Ceylan APARTMAN	10.—

BİLGİ YAYINLARI DENEME, ANI DİZİSİ

1. Albert Camus BİR ALMAN DOSTA MEKTUPLAR Suat Tuygan 3.—
2. Gustav Janouch KAFKA İLE KONUŞMALAR A. Turan Oflazoğlu 4.—
3. Albert Schweitzer ÇOCUKLUĞUM VE GENÇLİĞİM Yurdakul Hincanet 4.—
4. D. H. Lawrence ANKA KUŞU Akşit Göktürk 5.—
5. Bertrand Russell DÜNYA GÖRÜŞÜM Cenap Yılmaz 5.—
6. Cevdet Kudret DİLLERİ VAR BİZİM DİLE BENZEMEZ 5.—
7. Simone de Beauvoir SESSİZ BİR ÖLÜM Bilge Karasu 4.—
8. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ZORAKİ DİPLOMAT 10.—
9. Şerif Hulûsi AHMET HAŞİM (Hayatı, Sanatı ve Seçilmiş Şiirleri) 7.50
10. Bertrand Russell VİETNAM'DA SAVAŞ SUÇLARI Niyazi Atakoğlu 7.50
11. Maksim Gorki TOLSTOY'DAN ANILAR Akşit Göktürk 4.—
12. Şevket Süreyya Aydemir İNKILÂP ve KADRO 10.—
13. Nâzım Hikmet KEMAL TAHİR'E MAHPUSANEDEN MEKTUPLAR 15.—
14. Yakup Kadri Karaosmanoğlu POLİTİKADA 45 YIL 10.—
15. Doğan Avcıoğlu 31 MART'TA YABANCI PARMAĞI 7.50
16. Yakup Kadri Karaosmanoğlu GENÇLİK VE EDEBİYAT HATIRALARI 12.50
17. Nietzsche BÖYLE BUYURDU ZERDÜŞT A. T. Oflazoğlu 15.—
18. Arthur Koestler İSPANYA'DA ÖLÜM GÜNCESİ Çetin Altan 15.—
19. Çetin Altan KOPUK KOPUK 15.—
20. Aziz Nesin BİR SÜRGÜNÜN ANILARI 10.—
21. Doğan Avcıoğlu DEVRİM ÜZERİNE 10.—
22. Aziz Nesin MERHABA 10.—
23. Aziz Nesin NUTUK MAKİNASI/AZ GİTTİK UZ GİTTİK 10.—
24. Çetin Altan BEN MİLLETVEKİLİ İKEN 20.—
25. Dostoyevski BATI BATI DEDİKLERİ... (Yaz İzlenimleri Üzerine Kış Notları) Ergin Altay 10.—
26. Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin ESTETİK DOKTRİNLER 15.—
27. Attilâ İlhan HANGİ BATI? (Anılar ve Acılar) 10.—
28. Bertrand Russell DİN İLE BİLİM Akşit Göktürk 10.—
29. Bertrand Russell İNSANLIĞIN YARINI Akşit Göktürk 10.—
30. Çetin Altan SUÇLANAN YAZILAR 20.—

BİLGİ YAYINLARI ŞİİR DİZİSİ

1. Cahit Sıtkı Tarancı ÖMRÜMDE SÜKÛT	5.—
2. Attilâ İlhan YASAK SEVİŞMEK	7.50
4. Bedri Rahmi Eyuboğlu KARADUT 69	10.—
5. Oktay Rifat ŞİİRLER	5.—
6. Ceyhun Atuf Kansu SAKARYA MEYDAN SAVAŞI	10.—
7. Eşref HİCVİYELER	7.50
8. Sabahattin Kudret Aksal EŞİK	5.—
9. Turgut Uyar DİVAN	5.—
10. Necati Cumalı BAŞAKLAR GEBE	6.—
11. Attilâ İlhan BEN SANA MECBURUM	10.—
12. Salâh Birsel HAYDAR HAYDAR	10.—
13. Cahit Külebi TÜRK MAVİSİ	10.—
14. Hasan Hüseyin ACIYI BAL EYLEDİK	10.—
15. Hasan Hüseyin OĞLAK	15.—
16. Hasan Hüseyin KIZILIRMAK	10.—
17. Attilâ İlhan DUVAR	10.—
18. Attilâ İlhan TUTUKLUNUN GÜNLÜĞÜ	10.—
20. Hasan Hüseyin TEMMUZ BİLDİRİSİ	10.—
21. Hasan Hüseyin KELEPÇEMİN KARASINDA BİR AK GÜVERCİN	20.—

6. Oppenheimer **BİLİM VE SAĞDUYU** Onur Öymen
8. A. de Saint-Exupéry **KÜÇÜK PRENS** Cemal Süreya-R. Tomris
10. Orson Welles **YURTTAŞ KANE** Nijat Özön
11. Giovanni Guareschi **DON CAMİLLO VE ŞEYTAN** Yurdakul Fincancı
15. Yakup Kadri Karaosmanoğlu **SODOM VE GOMORE**
20. Akutagava **RAŞOMON** Tarık Dursun K.
21. Pudovkin **SİNEMANIN TEMEL İLKELERİ** Nijat Özön
24. Marguerite Duras **MODERATO CANTABILE** Bertan Onaran
26. Antonioni **GECE** Ülkü Tamer
27. D. H. Lawrence **ANKA KUŞU** Akşit Göktürk
28. Truman Capote **TIFFANY'DE KAHVALTI** Meral Alakuş
31. Friedrich Dürrenmatt **YUNANLI BİR KIZ ARANIYOR** Akşit Göktürk
32. Cevdet Kudret **DİLLERİ VAR BİZİM DİLE BENZEMEZ**
33. André Bazin **ÇAĞDAŞ SİNEMANIN SORUNLARI** Nijat Özön
36. Anton Çehov **İVANOV** Atıol Behramoğlu
38. **SAHNEYE KOYMA SANATI** Türkçesi: Suat Taşer
39. Eisenstein **POTEMKİN ZIRHLISI**
Renoir **HARP ESİRLERİ**
Ford **CEHENNEMDEN DÖNÜŞ** Nijat Özön
40. Fakir Baykurt **AMERİKAN SARGISI**
41. Marguerite Duras **BÜTÜN GÜN AĞAÇLARDA** Safâ Birsel
42. Heinrich Böll **TRENİN TAM SAATİYDİ** Zeyyat Selimoğlu
44. Yakup Kadri Karaosmanoğlu **ZORAKİ DİPLOMAT**
45. Ingmar Bergman **AYNADAKİ GİBİ-SESSİZLİK**
Tezer Öz'lü - Fadıl Tayfun
47. Roger Martin du Gard **POSTACI** Erdoğan Başar
48. Şerif Hulûsi **AHMET HAŞİM**
49. Güngör Dilmen **Kalyoncu KURBAN**
50. Bertrand Russell **VİETNAM'DA SAVAŞ SUÇLARI** Niyazi Atakoğlu
51. Tibor Déry **EĞLENCELİ BİR GÖMME TÖRENİ** Adalet Cimcoz
52. Cervantes **DON QUIJOTE -I-**
DON QUIJOTE -II- Bertan Onaran
53. Maksim Gorki **TOLSTOY'DAN ANILAR** Akşit Göktürk
54. Kemal Tahir **DEVLET ANA**
55. Cevdet Kudret **KARAGÖZ -I-**
KARAGÖZ -II-
KARAGÖZ -III-
58. Franz Kafka **AMERİKA** Arif Gelen
59. Aiskhylos **ZİNCİRE VURULMUŞ PROMETHEUS**
Azra Erhat - Sabahattin Eyüboğlu
60. Şevket Süreyya Aydemir **İNKILÂP VE KADRO**
61. Nijat Özön **TÜRK SİNEMASI KRONOLOJİSİ**
62. A. de Saint-Exupéry **GECE UÇUŞU** Bertan Onaran
63. Cahit Sıtkı Tarancı **ÖMRÜMDE SÜKÛT**
64. B. Traven **PAMUK İŞÇİLERİ** Adalet Cimcoz
65. Attilâ İlhan **YASAK SEVİŞMEK**
67. Shakespeare **ROMEO İLE JULİET** A. Turan Oflazoğlu
68. Kemal Tahir **YORGUN SAVAŞÇI**
70. Yakup Kadri Karaosmanoğlu **POLİTİKADA 45 YIL**
72. Fakir Baykurt **EFENDİLİK SAVAŞI**

73. Kemal Tahir KURT KANUNU
74. Doğan Avcioğlu 31 MARTTA YABANCI PARMAĞI
75. Pertev Naili Boratav AZ GİTTİK UZ GİTTİK
76. Azra Erhat MAVİ ANADOLU
77. Yakup K. Karaosmanoğlu GENÇLİK VE EDEBİYAT HATIRALARI
79. Haldun Taner SANCHO'NUN SABAH YÜRÜYÜŞÜ
80. Kemal Tahir GÖL İNSANLARI
82. Adalet Ağaoğlu ÇATIDAKİ ÇATLAK / SINIRLARDA
83. Miguel de Unamuno SİS — Behçet Necatigil
84. Miodrag Bulatovic GODOT GELDİ — Sevgi Sabuncu
85. Ceyhun Atuf Kansu SAKARYA MEYDAN SAVAŞI
86. Eisenstein KORKUNÇ İVAN — Alpagut Brenteliğ
87. Kemal Tahir RAHMET YOLLARI KESTİ
88. Eşref HİCVİYELER
89. La Fontaine MASALLAR — Nazmi Hikmet
90. Fakir Baykurt ANADOLU GARAJI
91. Sabahattin Kudret Aksal EŞİK
92. Haldun Taner HİKÂYELER -I-
HİKÂYELER -II
93. Turgut Uyar DİVAN
94. Melih Cevdet Anday GİZLİ BAHÇE
95. Ömer Seyfettin BÜTÜN ESERLERİ
1. EFRUZ BEY
2. KAHRAMANLAR
3. BOMBA
4. HAREM
5. YÜKSEK ÖKÇELER
6. YÜZAKI
7. YALNIZ EFE
8. FALAKA
96. Necati Cumalı BAŞAKLAR GEBE
97. Valentin Berejkov TAHRAN 1943 — Hasan Ali Ediz
98. Kemal Tahir YEDİÇINAR YAYLASI
99. Aziz Nesin GOL KRALI
100. Gogol ÖLÜ CANLAR — Melih Cevdet Anday
101. Sait Faik BÜTÜN ESERLERİ
1. SEMAVER / SARNIÇ
2. ŞAHMERDAN / LÜZUMSUZ ADAM
3. MEDARI MAİŞET MOTORU
4. MAHALLE KAHVESİ / HAVADA BULUT
5. KUMPANYA / KAYIP ARANIYOR
6. HAVUZBAŞI / SON KUŞLAR
7. ALEMDAĞDA VAR BİR YILAN / AZ ŞEKERLİ / ŞİMDİ SEVİŞME VAKTİ
8. TÜNELDEKİ ÇOCUK / MAHKEME KAPISI
102. Kemal Tahir KÖYÜN KAMBURU
103. Kemal Tahir BÜYÜK MAL
104. Ferit Devellioğlu TÜRK ARGO SÖZLÜĞÜ
105. Friedrich Nietzsche BÖYLE BUYURDU ZERDÜŞT — A. T. Oflazoğlu
106. Elsa Triolet BEYAZ AT — Attilâ Tokatlı
107. Bilge Karasu UZUN SÜRMÜŞ BİR GÜNÜN AKŞAMI

109. Antor Çehov ÜÇ KIZKARDEŞ — Hasan Âli Ediz
ORMANCİNİ — Ataol Behramoğlu
110. Cevdet Kudret TÜRK EDEBİYATINDA HİKÂYE VE ROMAN -I-
Cevdet Kudret TÜRK EDEBİYATINDA HİKÂYE VE ROMAN -II-
111. Maksim Gorki FOMA — Attilâ Tokatlı
112. Arthur Koestler İSPANYA'DA ÖLÜM GÜNCESİ — Çetin Altan
113. Çetin Altan KOPUK KOPUK
114. Kemal Tahir SAĞIRDERE
115. Aziz Nesin BİR SÜRGÜNÜN ANILARI
116. Füruzan PARASIZ YATILI
117. Doğan Avcıoğlu DEVRİM ÜZERİNE
118. Kemal Tahir KÖRDUMAN
119. Haldun Taner SERSEM KOCANIN KURNAZ KARISI / KEŞANLI ALİ DESTANI
120. Tomris Uyar İPEK VE BAKIR
122. Selim İleri PASTIRMA YAZI
123. Roger Vailland YALNIZ ADAM — Attilâ Tokatlı
124. Cahit Atay PUSUDA / KARALARIN MEMETLERİ / ANA HANİM KIZ HANİM
125. Roger Vailland KANUN — Attilâ Tokatlı
125. Giovanni Guareschi DON CAMİLLO VE HAYIRSIZ OĞUL — Özcan Yalım
127. Mustafa Nihat Özön OSMANLICA - TÜRKÇE SÖZLÜK
128. Aziz Nesin MERHABA
129. Zaharia Stancu ÇİNGENEM — Attilâ Tokatlı
130. Ali Püsküllüoğlu ÖZ TÜRKÇE SÖZLÜK
131. Antoine de Saint-Exupéry SAVAŞ PİLOTU — Bertan Onaran
132. Aziz Nesin NUTUK MAKİNASI / AZ GİTTİK UZ GİTTİK
133. Michel de Saint Pierre MİLYARDER — Attilâ Tokatlı
134. Vittorio de Sica BİSİKLET HIRSIZI — Alpagut Erenuluğ
135. Çetin Altan BEN MİLLETVEKİLİ İKEN
136. Marcel Martin CHARLIE CHAPLIN (ŞARLO) — Tunçin Yekta
137. Albertine Sarrazin KEMİK — Tarık Alemdar
138. Füruzan KUŞATMA
139. Visconti LEOPAR — Alpagut Erenuluğ
140. Trudy Baker - Rachel Jones KAHVE Mİ, ÇAY MI? YOKSA BENİ Mİ? — Okşan Okandan Karamanbey
141. Hidayet Sayın TOPUZLU / UZAK DÜNYALAR
142. Attilâ İlhan BEN SANA MECBURUM
143. Kemal Bilbaşar DENİZİN ÇAĞIRISI
144. Nikolay Haytov DÜNYA POTURUNU ÇIKARIYOR — Naime Yılmaz
145. Çetin Altan BÜYÜK GÖZALTI
146. Dostoyevski BATI BATI DEDİKLERİ (Yaz İzlenimleri Üzerine Kış Notları) — Ergin Altay
147. Ord. Prof. S. Kemal Yetkin ESTETİK DOKTRİNLER
148. Giovanni Guareschi DON CAMİLLO ÇIKMAZDA — Özcan Yalım
149. Kemal Tahir KELLECİ MEMET
150. Trudy Baker - Rachel Jones HOSTESLER EĞLENİYOR — Aziz Üstel
151. Arthur Hailey - John Castle TEHLİKELİ UÇUŞ — Esin Özgören
152. Attilâ İlhan HANGİ BATI (Anılar ve Açılar)
154. Sabahattin Ali BÜTÜN ESERLERİ

1. KUYUCAKLI YUSUF
2. KAĞNI - SES .
3. DEĞİRMEN /DAĞLAR VE RÜZGÂR/
KURBAĞANIN SERENADI / ÖTEKİ ŞİİRLER

155. Herman Raucher EN TATLI YAZ — Aziz Üstel
156. Aziz Nesin BİR KOLTUK NASIL DEVRİLİR?
YÜZ LİRAYA BİR DELİ!
157. Horace McCoy GAZETECİNİN ÖLÜMÜ — Ahmet Altan
158. Joseph Wambaugh MAVİ SAVAŞÇI — Aziz Üstel
159. Timothy Lea CAM SİLİCİSİNİN İTİRAFLARI — Naze Atahan
160. Kemal Tahir BOZKIRDAKİ ÇEKİRDEK
161. Giovanni Guareschi DON CAMİLLO'NUN
KÜÇÜK DÜNYASI — Özcan Yalım
162. Lawrence Sanders MAFİA'NIN SESİ — Murat Gencer
163. Salâh Birsel HAYDAR HAYDAR
164. Orhan Kemal ARKADAŞ ISLIKLARI
165. Bertand Russell DİN İLE BİLİM — Akşit Göktürk
166. Adnan Özyalçıner YIKIM GÜNLERİ
167. Leon Uris 7 NUMARALI MAHKEME — Aziz Üstel
168. Bertrand Russell İNSANLIĞIN YARINI — Akşit Göktürk
169. Barnaby Conrad MATADOR — Aziz Üstel
170. Guareschi DON CAMİLLO MOSKOVA'DA — Özcan Yalım
171. Osman Cemal Kaygılı BÜTÜN ESERLERİ
1. ÇİNGENELER
172. FISCHER - SPASSKY ASRIN SATRANÇ MAÇI — Murat Gencer
173. Boileau - Narcejac KAFA - KOL BANKASI — Ayşe Gürkan
174. Füruzan BENİM SİNEMALARIM
175. Faik Buğra İBİŞ'İN RÜYASI
176. Cahit Külebi TÜRK MAVİSİ
177. Penelope Ashe VE ÇIPLAK GELEN KADIN — Attilâ Tokatlı
178. Şükran Kurdakul ŞAİR VE YAZARLAR SÖZLÜĞÜ
179. Horace McCoy MAFİA'NIN DIŞINDA KİM KALDI? — Özcan Yalım
180. Hasan Hüseyin ACIYI BAL EYLEDİK
181. Annemaria Selinko ÇİRKİN BİR GENÇ KIZDIM — Y. İksavaz
182. Azra Erhat MAVİ YOLCULUK
183. Attilâ İlhan BIÇAĞIN UCU
184. İlhami Soysal 20. YÜZYIL TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ
185. Orhan Kemal DEVLET KUŞU
186. Hasan Hüseyin OĞLAK
187. Sevgi Soysal YENİŞEHİR'DE BİR ÖĞLE VAKTI
188. T. Reese BRİÇ — Hüsbi Akal
189. Anthony Burgess OTOMATİK PORTAKAL — Aziz Üstel
190. Hasan Hüseyin KIZILIRMAK
191. Ostrovski VE ÇELİĞE SU VERİLDİ — Attilâ Tokatlı
192. Attilâ İlhan DUVAR
193. Fletcher Knebel ADAY -I-
ADAY -II- — Murat Gencer

194. Yusuf Atılgan ANAYURT OTELİ
195. Adnan Veli BÜTÜN ESERLERİ
1. MAPUSANE ÇEŞMESİ
196. Attilâ İlhan TUTUKLUNUN GÜNLÜĞÜ
197. André Malraux UMUT Attilâ İlhan
198. Tarık Buğra KÜÇÜK AĞA
199. Çetin Altan SUÇLANAN YAZILAR
200. Kemal TAHİR NAMUSCULAR
201. Nâzım Hikmet ŞİİRLERİ
1. BU MEMLEKET BİZİM
202. Yılmaz Güney BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER
203. Hasan Hüseyin TEMMUZ BİLDİRİSİ
204. Anton Çehov BÜTÜN HİKÂYELERİ
1. ÇÜKURDA
2. PRENSES
205. Çetin Altan BİR AVUÇ GÖKYÜZÜ
206. Demirtaş Ceylun APARTMAN
207. Orhan Kemal HİKÂYELERİ
1. YAĞMUR YÜKLÜ BULUTLAR
2. KIRMIZI KÜPELER
208. Fakir Baykurt İÇERDEKİ OĞUL
209. Hasan Hüseyin KELEPÇEMİN KARASINDA BİR AK GÜVERCİN
210. Mark Dr. Sue HEDEMLE KIRBAÇLANAN KADIN Yusuf Hasavaş

BİLGİ YAYINLARI BİLGİ DİZİSİ

1. Dr. B. Spock **ÇOCUK BAKIMI VE EĞİTİMİ** — Zuhal Avcı
2. Bertrand Russell **BATI FELSEFESİ TARİHİ** — Muammer Sencer
   1. Antik Çağ
   2. Orta Çağ
   3. Yakın Çağ
3. Sophia Loren **AŞK MUTFAĞI** (Yemek Kitabı) — Mehrure Kurşunlu
4. Maurice Duverger **SOSYAL BİLİMLERE GİRİŞ** — Ünsal Oskay
5. C. Bettelheim **SOSYALİST EKONOMİYE GEÇİŞ SORUNLARI** — Kenan Somer
6. M. Hasancıya Heykel **KAHİRE DOSYASI** — Berin Büktaş
7. Salvador Allende **ŞİLİ'DE SOSYALİST EYLEM** — Osman Koçoğlu
8. A. Taner Kışlalı **ÖĞRENCİ AYAKLANMALARI**
9. Y. A. Petrosyan **SOVYET GÖZÜYLE JÖNTÜRKLER** — M. Beyhan A. Hacıhasanoğlu
10. Maurice Duverger **SİYASİ PARTİLER** — Ergun Özbudun
11. Bilge Umar **İZMİR'DE YUNANLILARIN SON GÜNLERİ**
12. Ernest Mandel **AVRUPA MEYDAN OKUYOR** — Tunç Tayanç
13. Wright Mills **İKTİDAR SEÇKİNLERİ** — Ünsal Oskay
14. Çetin Altan **ONLAR UYANIRKEN**

BİLGİ YAYINLARI ÖZEL DİZİ

1. Prof. Macit Gökberk **FELSEFE TARİHİ**
2. Mete Tunçay **TÜRKİYE'DE SOL AKIMLAR**
3. Prof. Sadun Aren **İSTİHDAM, PARA VE İKTİSADİ POLİTİKA**
4. Nâzım Hikmet **KUVÂYİ MİLLİYE**
5. Doğan Avcıoğlu **TÜRKİYE'NİN DÜZENİ** (İki cilt)
6. Metin And **GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU**
7. Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin **TÜRK MİMARİSİ**
8. Dr. Çetin Yetkin **SİYASAL İKTİDAR SANATA KARŞI**
9. Memduh Aytür **KALKINMA YARIŞI VE TÜRKİYE**
10. Prof. Gotthard Jaschke **YENİ TÜRKİYE'DE İSLÂMLIK** — Hayrullah Örs
11. Prof. P. A. Sorokin **BİR BUNALIM ÇAĞINDA TOPLUM FELSEFELERİ** — Mete Tunçay
12. Dr. Emre Kongar **TOPLUMSAL DEĞİŞME**
13. Prof. Niyazi Berkes **TÜRKİYE'DE ÇAĞDAŞLAŞMA**
14. Prof. G. Kazgan **İKTİSADİ DÜŞÜNCE veya POLİTİK İKTİSADIN EVRİMİ**

"Onlar"ın nabzı bu kitapta vuruyor

YAZAR halkıyla özdeşleştiği oranda büyür. Çetin Altan'ın yazarlık yaşantısı bunun parlak bir örneğidir. o, siyasal eylem düzeyinde de, toplumsal bilinçlendirme düzeyinde de, sürekli olarak halkı ile dirsek temasını koruyabilmiş yazarlarımızın başında gelir.

Bu özdeşleşme, halkın özlemlerinin, isteklerinin ve yakınmalarının, yazarda odaklaşmasına yol açar. Bu odaklaşmanın aracı okur mektuplarıdır. Çetin Altan'ın okurlarından gelen mektuplardan derlediği bu kitap Türk halkının bir anlamda nabzını oluşturuyor. Çok büyük rakamlara ulaşan satışı, çıktığı anda kapışılışı da bu gerçeği vurgulamıyor mu?

BİLGİ BASIMEVİ - ANKARA

15 LİRA